

Nordea

Nordea Liv Forsikring AS
Årsrapport 2024

Innhold

Årsberetning 2024.....	3
------------------------	---

Årsregnskap

Resultatregnskap	17
Balanse	19
Endringer i egenkapital	22
Kontantstrømoppstilling	23

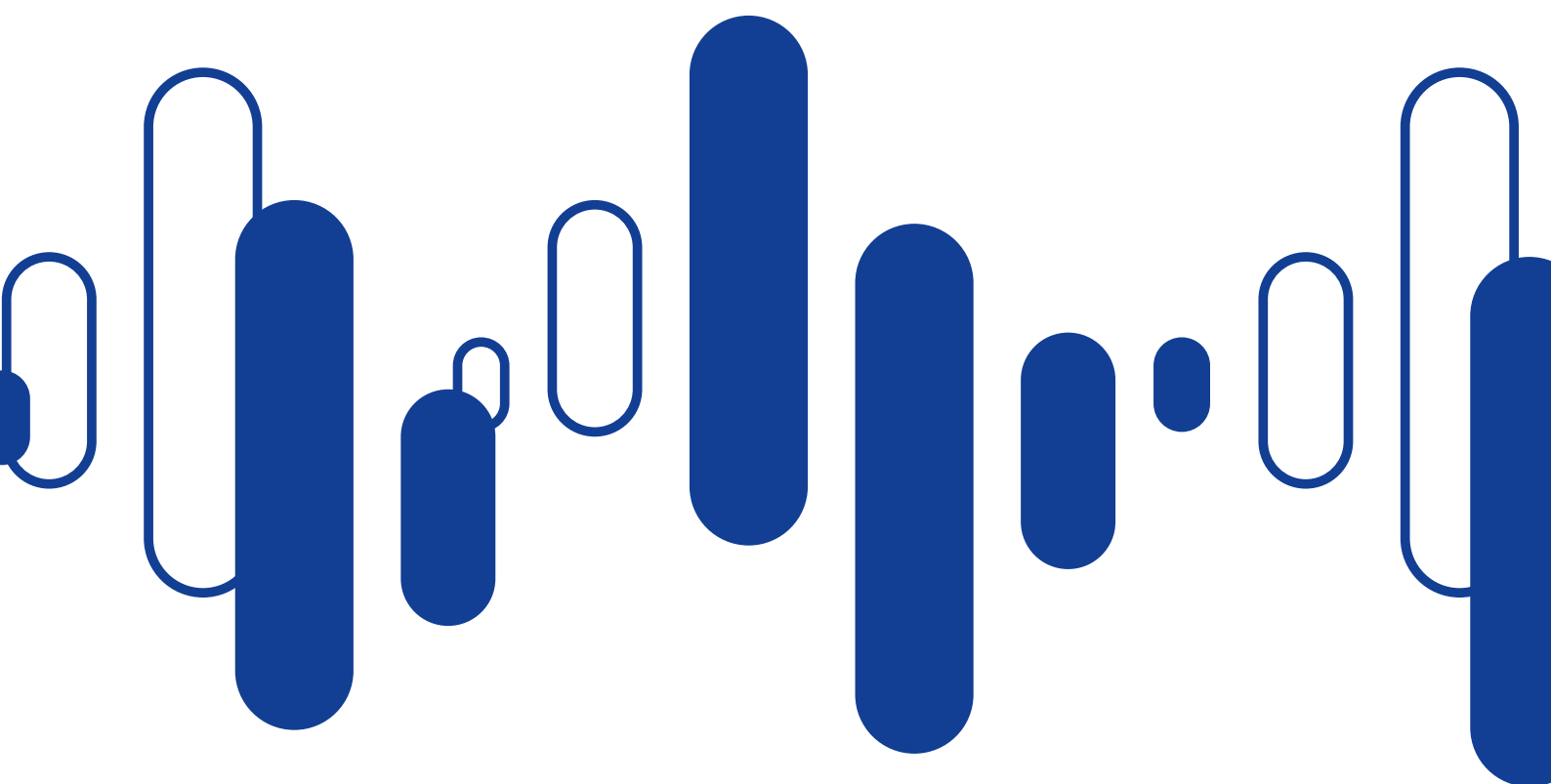
Noter til regnskapet

Note 1. Regnskapsprinsipper.....	25
Note 2. Styring av forsikringsrisiko.....	32
Note 3. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring.....	36
Note 4. Endring i forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser	37
Note 5. Endring i forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje.....	37
Note 6. Resultat på bransjer	38
Note 7. Resultatanalyse på bransjer	40
Note 8. Erstatninger	41
Note 9. Flytting.....	42
Note 10. Nytegning.....	42
Note 11. Finansiell risiko	43
Note 12. Finansielle instrumenter til virkelig verdi	47
Note 13. Klassifikasjon av finansielle instrumenter.....	51
Note 14. Virkelig verdi finansielle instrumenter til amortisert kost.....	52

Note 15. Inntekter fra finansielle instrumenter fordelt på kategori.....	53
Note 16. Aksjer og andeler i samme konsern	54
Note 17. Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet	55
Note 18. Derivater.....	56
Note 19. Bygninger til eget bruk og investeringseiendommer	57
Note 20. Kollektivporteføljen.....	58
Note 21. Kapitalavkastning.....	58
Note 22. Avkastning i investeringsporteføljene.....	59
Note 23. Immaterielle eiendeler, anlegg og utstyr.....	60
Note 24. Aksjekapital	60
Note 25. Salgskostnader	61
Note 26. Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader.....	61
Note 27. Ansvarlig kapital og Solvenskapitalkrav	65
Note 28. Andre kostnader.....	66
Note 29. Godtgjørelse til revisor.....	66
Note 30. Ytelser til ledende ansatte	66
Note 31. Skatt.....	67
Note 32. Ansvarlig lånekapital.....	68
Note 33. Andre forpliktelser	69
Note 34. Nærstående parter	69

Revisors beretning.....	71
Begreper og uttrykk.....	77
Styrende organer	79

Årsberetning 2024

Årsberetning 2024

Nordea Liv Forsikring AS (Nordea Liv) er det tredje største selskapet i det private livs- og pensjonsforsikringsmarkedet i Norge. Vi forvalter til sammen 252 milliarder kroner og oppnådde et resultat før skatt på 1 722 millioner kroner for 2024.

Vi hadde en forvaltningskapital på 252 milliarder kroner pr. 31. desember 2024, en økning på 37,7 milliarder kroner fra 2023. Kundemidler til forvaltning er inndelt i en investeringsvalgportefølje og en kollektivportefølje. Kapitalen tilknyttet investeringsvalgporteføljen økte med 37 milliarder kroner til 184 milliarder kroner. Utviklingen er drevet av premieinnbetalinger og positive finansmarkeder. Porteføljen endte med en avkastning på 15 prosent i 2024. Vi har som målsetning å være en attraktiv leverandør av egen pensjonskonto (EPK). Vi var ved årsskiftet den største leverandøren av selvvalgt EPK med en markedsandel på 28 prosent og 14,6 milliarder kroner til forvaltning. Kapitalen i kollektivporteføljen økte med 0,7 milliarder kroner i 2024 som følge av positive finansmarkeder. Porteføljen endte med en avkastning på 4,4 prosent i 2024.

Selskapet

Nordea Liv Forsikring AS er 100 prosent eid av Nordea Life Holding AB. Hovedkontoret er lokalisert i Bergen. Vi er i tillegg representert med eget kontor i Oslo og ellers i hele landet via kontornettet til Nordea Bank.

Vi tilbyr tjenestepensjon, livsforsikring, individuelle pensjonsprodukter og forsikringsbaserte investeringsprodukter. Vi har inngått distributøravtaler med Nordea Bank, Tryg Forsikring, If Skadeforsikring, samt banker og forsikringsselskaper i Frendegruppen. Dermed er vi godt representert både fysisk og digitalt i det norske markedet for pensjonssparing og livsforsikring.

Våre finansielle investeringer blir i all hovedsak forvaltet av Nordea Investment Management. Kunder i investeringsvalgporteføljen kan også velge blant en rekke ulike aksje- og rentefond som forvaltes av eksterne forvaltere uavhengig av Nordea-konsernet. Mallings & Co Forvaltning AS bistår med administrativ og teknisk forvaltning av eiendomsporteføljen.

Årsregnskap

(Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i 2023)

RESULTAT (beløp i millioner kroner)	2024	2023
Administrasjonsresultat	859	612
Risikoresultatet	369	381
Avkastningsresultat	1 343	117
Pris rentegaranti	57	66
Annet	-14	-14
Resultat før overskuddsdeling	2 615	1 162
Resultat til kunder	-550	-111
Overført til/fra bufferfond	-343	184
Resultat før skatt	1 722	1 235
Skatt	-430	-305
Andre resultatkomponenter	-19	-8
Totalresultat	1 273	922

Av et resultat før skatt på 1 722 millioner kroner (1 235) kom 640 millioner kroner (463) fra produkter med investeringsvalg, 383 millioner kroner (349) fra rene risikoprodukter og 304 millioner kroner (197) fra tradisjonelle garanterte produkter. Selskapskapitalen ga et resultat på 395 millioner kroner (226).

Kunder i kollektivporteføljen har blitt tildelt 2 332 millioner kroner (1 355) for 2024. Av dette utgjør garantert rente 1 439 millioner kroner (1 428), tildelt overskudd 550 millioner kroner (111) og netto overført til bufferfondet 343 millioner kroner (-184)¹.

Premieinntekter

Premieinntektene endte på 34,6 milliarder kroner (30,6) i 2024. Av dette utgjorde brutto forfalte premier 22,5 milliarder kroner (18,8) og overførte reserver 12,3 milliarder kroner (11,9). Premieinntektene økte med 13 prosent mot året før, drevet av økt tilflytting av egen pensjonskonto og bedre salg av individuelle spareprodukter.

Produkter med investeringsvalg stod for 96 prosent av de samlede premieinntektene, tilsvarende 33,4 milliarder kroner (29,3). Av dette utgjorde brutto forfalte premier 21,2 milliarder kroner (17,5) og overførte reserver 12,2 milliarder kroner (11,9).

¹ Gjelder overføring fra tilleggsavsetninger i 2023.

Årsberetning, forts.

Premieinntektene for individuelle risikoprodukter steg 8 prosent til 937 millioner kroner (870).

Samlede premieinntekter for garanterte produkter er redusert med 17 prosent mot året før og utgjorde 321 millioner kroner (389). Nedgangen skyldes at kunder med ytelsespensjon velger å gå over til innskuddspensjon for sine ansatte.

Kostnader

Driftskostnadene inkludert kostnader relatert til finansforvaltningen endte på 893 millioner kroner (865). Økningen skyldes i hovedsak høyere provisjoner til distributørene.

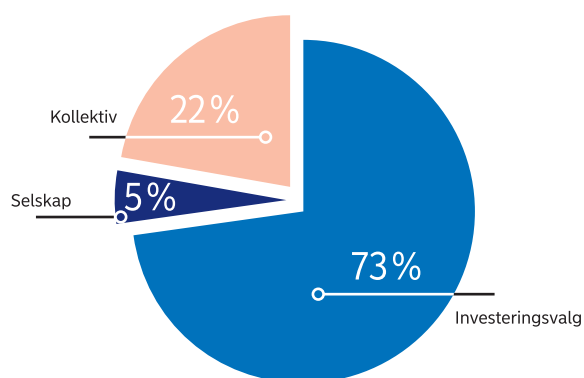
Kostnadsprosenten som andel av premieinntekter var 2,6 prosent mot 2,8 prosent året før. Kostnadene i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital var 0,38 prosent (0,43).

Skattekostnad

Selskapets skattesats var 25 prosent. Årets skattekostnad ble 430 millioner kroner (305). Det vises til omtale i note 31 av usikre skatteposisjoner.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen er inndelt i tre overordnede porteføljer: Investeringsvalgporteføljen, kollektivporteføljen og selskapsporteføljen. Fordeling av kapital per portefølje ved utgangen av året er vist i figuren under.

Investeringsvalgporteføljen

Midler knyttet til kontrakter med investeringsvalg forvaltes

i investeringsvalgporteføljen. Her inngår tjenstepensjon i form av egen pensjonskonto og frie pensjonskapitalbevis, samt individuelle spareprodukter som fondskonto og IPS.

Kundene kan velge å plassere midlene i porteføljefond eller direkte i enkeltfond. Selskapet har tre hovedgrupper porteføljefond: aktiva, indeks og bærekraft.

Kollektivporteføljen

Fripoliser, ytelsespensjon, samt individuelle kapital- og renteprodukter med garanti er klassifisert som tradisjonelle produkter. Disse produktene forvaltes i kollektivporteføljen, som igjen er inndelt i to underporteføljer.

For informasjon om allokering vises det til note 20.

Selskapsporteføljen

Selskapsporteføljen forvaltes separat fra kundenes midler. Den forvaltes med liten risiko og investeres hovedsakelig i obligasjoner til amortisert kost.

Kapitalforvaltning

Året ble et svært godt år for finansmarkedene. Globale aksjer målt ved verdensindeksen steg 21 prosent, drevet av sterk kursutvikling i amerikanske aksjer. Hovedindeksen på Oslo Børs steg 9 prosent.

Styringsrenten lå stabilt på 4,5 prosent gjennom 2024. 10 års swaprente var mer volatil og steg fra 3,3 prosent ved årets start til 4 prosent ved årsslutt 2024.

For innskuddspensjon anbefaler vi porteføljefond med en aksjeandel på 80 prosent som standard. Avkastningen i de ulike porteføljefondene ble henholdsvis 14,8 prosent for Aktiva Bedrift 80, 17,9 prosent for Indeksforvaltning 80 Valutasikret og 14,4 prosent for Bærekraft 80 Valutasikret.

Kollektivporteføljen er mer konservativt forvaltet og en betydelig del av kapitalen er plassert i obligasjoner til amortisert kost som sikrer stabil avkastning. Avkastningen endte på 4,4 prosent i 2024.

Avkastning på selskapsporteføljen ble 5,2 prosent i 2024.

For ytterligere informasjon om avkastning viser vi til note 21 og 22.

Årsberetning, forts.

Risiko og solvens

Risikoforhold

Vi har etablert et rammeverk for risikostyring. Rammeverket bygger på Nordea-konsernets retningslinjer og prinsipper og består av policyer, instruksjoner, rammer og kontroller. Til sammen sikrer disse at vi identifiserer, måler, overvåker, styrer og rapporterer vesentlige risikoer vi er utsatt for. Styret har det overordnede ansvaret for vår risikostrategi, risikoappetitt og prinsippene for risikostyring. Styret drøfter og vedtar risikostrategien og risikoappetitten minst en gang i året.

Risikoappetitten bidrar til strategisk risikostyring og fastsettes med utgangspunkt i forretningsstrategien og risikoeksponeringer. Rammeverket for risikoappetitt omfatter sentrale risikoer for forretningsvirksomheten: markedsrisiko, forsikringsrisiko, forretningsrisiko, bærekraftsrisiko, likviditetsrisiko, modellrisiko, operasjonell risiko og compliance risiko. Risikoappetitten består av et utsagn for de ulike risikoene som angir rammer eller vurderingsprinsipp og definerer grensene for akseptabelt nivå.

Markedsrisiko er i hovedsak knyttet opp mot vår evne til å innfri kundenes årlige rentegaranti. Risikoen omfatter både finansielle eiendeler og gjeld, samt renterisiko knyttet til forsikringsforpliktelsene. De fleste tradisjonelle forsikringsprodukter har en rentegaranti. Den gjennomsnittlige garantien pr. 31. desember 2024 var 3,10 prosent (3,13). Rentegarantien reduseres gradvis ettersom garantien på nye innbetalinger er maksimalt 2 prosent, og eldre kontrakter med generelt høyere garanti avløper.

Styret fastsetter årlig strategien og tilhørende rammer for kapitalforvaltningsområdet. Rammene sikrer at investeringene er tilstrekkelig diversifisert med hensyn til aktiva og utstedere, tilpasset kundenes interesse og passende i forhold til vår soliditet.

Forsikringsrisiko knytter seg i hovedsak til utvikling i levealder og uførhet. Forsikringspremiene bygger på tariffer basert på statistisk erfaring. Endringer i forutsetningene kan medføre behov for reservestyrking.

Styret fastsetter årlig strategien og tilhørende rammer for forsikringsområdet. Rammene sikrer at premier og avsetninger er i henhold til vedtatt risikoappetitt.

IFRS regnskapet viser positive marginer for majoriteten av porteføljene i 2024.

Vi henviser for øvrig til note 2 og 11 som gir ytterligere beskrivelse av markeds- og forsikringsrisiko. Notene kvantifiserer også enkelte risikostørrelser

Forretningsrisiko er forbundet med forretningsmodellen, for eksempel knyttet til produktvalg, markedssegmenter, kundeatferd, distribusjonskanaler og lønnsomhet. Forretningsrisiko kan oppstå som følge av feilaktig beslutninger eller manglende tilpasning til endringer i eksterne forhold. Vi håndterer forretningsrisiko hovedsakelig gjennom strategiprosessen, og følger opp gjennom analyser av markedet, salg og underliggende drivere av resultat.

Bærekraftsrisiko er forbundet med klima- og miljømessige, sosiale og governance-relaterte forhold som kan ha negativ innvirkning på selskapet. Vi arbeider kontinuerlig med å forbedre prosesser og verktøy for måling og rapportering av bærekraftsrisiko.

Vi jobber målbevisst mot å redusere klimaavtrykket vårt og har satt oss et overordnet mål om å oppnå netto nullutslipp i hele verdikjeden innen 2050.

Klimaendringer utgjør en risiko for enkeltelskaper, markeder og samfunn som helhet. Vi har lav direkte eksponering mot klimaendringer, men omstillingen til et lavutslippssamfunn kan ha sterk påvirkning på økonomisk vekst, avkastning i investeringsporteføljene og forsikringsforpliktelser.

Vi måler klimarisiko ut fra eget klimaavtrykk, samt gjennom våre investeringsporteføljer. Eksponerings- og sensitivitetsanalyser er sentrale verktøy vi benytter i vurderingen av klimarisiko.

Operasjonell risiko er knyttet til direkte eller indirekte tap forårsaket av utilstrekkelige eller manglende rutiner, menneskelig svikt, systemsvikt eller eksterne hendelser. Compliance risiko relaterer seg til manglende etterlevelse av eksterne og interne regelverk.

Årsberetning, forts.

Vi har etablert prosesser og verktøy for identifisering, måling, overvåkning og rapportering av operasjonell og compliance risiko. Styret behandler årlig status av den etablerte internkontrollen.

Solvenskapitaldekning

Vi er godt kapitalisert og oppfyller solvenskapitalkravet med god margin. Solvenskapitaldekningen var 225 prosent per 31. desember 2024, en forbedring fra 219 prosent per 31. desember 2023. Utviklingen er drevet av endringer i modeller, forutsetninger, investeringer og rentenivå gjennom året.

Vi beregner solvenskapitaldekningen ved hjelp av standardmetoden. Overgangsbestemmelsen hadde ingen effekt i 2024.

Tabellen under viser solvenskapitaldekningen for dette og foregående år.

SOLVENSARGIN (beløp i millioner kroner)	2024	2023
Solvenskapitalkrav (SCR)	7 781	7 497
Ansvarlig kapital	17 526	16 417
Solvenskapitaldekning (prosent)	225	219

I tillegg til kvantitative krav til verdivurdering, kapital og kapitalkrav inneholder Solvens II-regelverket krav til risikostyring, internkontroll og rapportering. Håndteringen av disse beskrives ytterligere i selskapets «Rapport om solvens og finansiell stilling».

Arbeidsmiljø og likestilling

Arbeidsmiljø

Nordea ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver gjennom å legge grunnlaget for et bærekraftig arbeidsmiljø der våre ansatte kan yte sitt beste.

Vi ønsker å tiltrekke oss medarbeidere med et agilt tankesett og en lidenskap for å skape verdier for våre kunder og

fremtidens pensjonister. Vi vil at våre ansatte, uavhengig av kjønn, alder, nasjonalitet, etnisitet, religion, utdanning eller seksuell legning, skal ta ansvar for sin egen karriere, og føle seg verdsatt som medarbeider gjennom muligheter til læring, utvikling og engasjement.

Vi vet at mangfold av mennesker bidrar til en mer effektiv og bærekraftig virksomhet, samt at vi tar bedre beslutninger ved å få et bredere perspektiv på utfordringene våre. Vi tror ikke det er noen enkle eller raske løsninger når det gjelder mangfold og inkludering. Det handler om å integrere tankesett og metoder i vårt daglige arbeid for å tiltrekke og beholde en mangfoldig arbeidsstyrke, og tilby like muligheter hele veien.

Vi er en inkluderende arbeidslivsbedrift (IA) og følger Nordea-konsernets handlingsplan for IA-arbeid. Vi har kontinuerlig fokus på arbeidsmiljøet og avholder jevnlig møter med tillitsvalgte for å evaluere og implementere tiltak for å ivareta et godt arbeidsmiljø.

Vi har kontinuerlig fokus på sykefravær, og arbeider aktivt på flere plan for å holde sykefraværet lavt. Det gjennomføres et systematisk HMS-arbeid og alle sykmeldte blir fulgt opp i henhold til oppfølgingsregler for sykefravær. Alle ansatte beholder 100 prosent av lønn under sykdom og foreldrepermisjon.

Sykefraværet var 3,5 prosent (3) i 2024. Utviklingen er ifølge SSBs statistikk på nivå med næringslivet forøvrig. Det er ikke registrert alvorlige skader eller ulykker relatert til våre ansatte i 2024.

SYKEFRAVÆR	2024	2023
Selskapet	3,5 %	3,0 %

Nordea har en hybrid arbeidsmodell hvor kontoret er hjørnesteinen. Ansatte har anledning til å jobbe hjemmefra opptil to dager i uken. Det forutsetter at det inngås en avtale om hjemmekontor, og at de ansatte har et tilfredsstillende arbeidsmiljø på hjemmekontoret.

Vi har nulltoleranse for enhver form for diskriminering, trakassering og mobbing på arbeidsplassen. Nordea har utarbeidet egne gruppedirektiver med klare instruksjoner

Årsberetning, forts.

til ledere og ansatte om hvordan man skal forholde seg til uønsket adferd. Vi gjennomfører årlig medarbeiderundersøkelser hvor det blir stilt spørsmål om ansatte har vært utsatt for eller vitne til uønsket adferd. Resultater fra undersøkelsen gjennomgås både på leder- og avdelingsnivå.

Likestilling, diskriminering, arbeidsmiljø, sykefravær og arbeidsbelastning er faste tema som diskuteres i egne utvalg der representanter fra ledelsen møter representanter for de tillitsvalgte.

Likestilling

Vår strategi for mangfold og inkludering bygger på prinsippet om lik lønn for likt arbeid. Likestilling kommer ikke av seg selv, men krever en proaktiv holdning og et kontinuerlig fokus. I tråd med våre verdier jobber vi målrettet for en kjønnsnøytral tilnærming når det gjelder lønn, roller og posisjoner i organisasjonen. Vi ansetter, vurderer, forfremmer og avlønner basert på kompetanse og prestasjoner, ikke forutinntattheter eller personlige preferanser.

Nordea har en målsetning om at hvert kjønn skal utgjøre minst 40 prosent. Vi har overordnet en god kjønnsbalanse og fortsetter å jobbe for balanse på alle nivåer.

ANDEL KVINNER FORDELT PÅ STILLINGSNIVÅ

	2024	2023
Ledergruppen	33 %	33 %
Mellomleder	56 %	61 %
Øvrige ansatte	49 %	51 %
Selskapet	49 %	51 %
Styret	40 %	40 %

Styret vårt består av fem medlemmer hvorav fire er aksjonærvalgt og et medlem er valgt av de ansatte. Av de aksjonærvalgte styremedlemmene er to kvinner og to menn.

Nordea har engasjert en ekstern leverandør for å sikre en objektiv og uavhengig analyse av likelønn i konsernet. Analysen bygger på regresjonsmodeller som justerer for faktorer som rettferdiggjør forskjeller i lønn, herunder kompleksitet i stillingen, erfaring, prestasjoner og lokasjon.

For 2024 viste analysen en lønnsforskjell i Nordea Liv på 3,4 prosent i menns favør. Vi adresserer identifiserte lønnsforskjeller som del av den årlige lønns gjennomgangen og har en ambisjon om å lukke gapet innen utgangen av 2026.

Et annet perspektiv på likelønn kommer ved å sammenligne gjennomsnittslønnen for kvinner og menn. En slik beregning viser at menn i gjennomsnitt har høyere lønn ettersom det er en overvekt menn i ledende stillinger forbundet med høyere lønn. Forskjellen i gjennomsnittslønn i 2024 var 21 prosent i menns favør. Vi jobber aktivt for å redusere det kjønnsrelaterte lønns gapet gjennom å sikre flere kvinner i ledende stillinger.

KVINNERS LØNSSGODTGJØRELSE SOM ANDEL AV MENNS

	2024	2023
Ledergruppen	78 %	77 %
Mellomleder	87 %	83 %
Øvrige ansatte	81 %	78 %
Selskapet	79 %	76 %

Vi har gode løsninger for fleksibel arbeidstid, der ansatte selv kan velge når de jobber, innenfor de rammer som følger av lov og avtaler med de tillitsvalgte. Enkelte ansatte velger etter eget ønske å jobbe i redusert stilling av ulike grunner.

ANDEL DELTID

	2024	2023
Kvinner	1,8 %	4,5 %
Menn	0,0 %	0,9 %
Selskapet	0,9 %	2,8 %

Samfunnsansvar og miljø

Som en del av Nordens største finanskonsern har vi et viktig samfunnsansvar, og selskapet har derfor et tydelig fokus på hvilken rolle vi har i samfunnet. Bærekraft skal gjenspeiles i alt vi gjør. Ved å bruke vår ekspertise, produkter og tjenester vil vi sammen med våre kunder bidra til en mer bærekraftig fremtid. Etisk virksomhet og ansvarlig drift i overensstemmelse med gjeldende lover og regler er grunnleggende aspekter ved vår

Årsberetning, forts.

bedriftskultur og er nedfelt i våre etiske retningslinjer. Vår redegjørelse etter åpenhetsloven er publisert på nordealiv.no.

Miljø

Vi har bærekraft og miljø høyt på agendaen. Våre kunder etterspør i økende grad tilgang til pensjonssparing med fokus på bærekraft og miljø. I eiendomsporteføljen opplever vi tilsvarende økte krav til at vi som utleier har en tydelig miljøprofil på våre bygg.

Vi er sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift. Miljøfyrtårn er et konkret og effektivt verktøy for sertifisering og miljøledelse, som hjelper oss med å ta miljøansvar. Gjennom sertifiseringsprosessen og det årlige arbeidet med tiltak og rapportering, har vi fått et mer bevisst forhold til hvor virksomheten setter et miljømessig fotavtrykk.

Miljøarbeid skal være en naturlig del av hverdagen til de ansatte slik at alle kan bidra. I hverdagen kan dette være løsninger for avfallshåndtering med høy sorteringsgrad, krav til «clean desk», godt utvalg av vegetarretter i kantinen og en klar oppfordring om å redusere omfang av papirutskrifter.

Under pandemien opphørte tilnærmet all reisevirksomhet, men også etter pandemien er reisevirksomheten betydelig redusert. Digitale møter fungerer bra, og i tillegg til miljøgevinsten har de ansatte fått frigjort mye tid som tidligere ble brukt på reisevirksomhet.

Utvikling av ulike kanaler for digital kommunikasjon med våre kunder har stått høyt på agendaen de siste årene. Både Nova, som er vår virtuelle rådgiver på chat, og betjent chat har vært en suksess. Møter med kunden i ulike digitale kanaler sparer miljøet, samtidig som det gir effektivitetsgevinster for både kunden og oss.

Majoriteten av kundene våre har samtykket til elektronisk kommunikasjon. Dette gir en miljømessig gevinst ved at antall brevutsendelser reduseres.

Bærekraftige investeringer

Det å være en ansvarlig investor er en sentral del av vår investeringsfilosofi, og vår visjon er å skape avkastning med ansvar for våre kunder. Det innebærer at analyse av bærekraftfaktorer som miljø, sosiale forhold og forretnings-

etikk (ESG) står sentralt for oss, og kombineres med finansiell analyse når vi tar investeringsbeslutninger i våre pensjonsporteføljer.

Strategi

Vår strategi baseres på fire prinsipper:

1. Ekskluder de verste
2. Foretrekk de beste
3. Gjør en forskjell
4. Vær transparent

Vår motivasjon for å ta hensyn til bærekraft i investeringene er tredelt: Vi vil sikre at selskapene vi investerer i har god etisk standard, vi vil redusere bærekraftsrisiko og vi vil bidra til å gjøre en forskjell for klima og mennesker. Derfor benytter vi også flere verktøy og metoder for å oppfylle strategien. Vi er tydelige på hva vi ikke vil investere i gjennom vår minimumsstandard, vi analyserer og evaluerer bærekraftsarbeid hos kapitalforvaltere og produktene vi investerer i, og vi utøver aktivt eierskap i form av stemmegivning der vi har direkte eierskap og engasjement både ovenfor selskaper og forvaltere. Engasjementsarbeidet er i hovedsak rettet mot kapitalforvaltere med mål om styrket fokus på bærekraft og for å sikre at deres bærekraftsarbeid lever opp til våre standarder. Vi overvåker porteføljene våre kontinuerlig i henhold til kriteriene våre, og har jevnlig møter med alle våre kapitalforvaltere.

Nordea Liv er også en av grunnleggerne av Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA). Vi har gjennom den forpliktet oss til å tilpasse investeringsporteføljene våre, på tvers av alle aktivaklasser, til netto nullutslipp senest innen 2050 og å sette vitenskapsbaserte delmål hvert femte år samt å rapportere om fremgangen vår årlig.

Retningslinjer for bærekraft

Nordea Liv har implementert fire retningslinjer for bærekraft, som gjelder for investeringsområdet.

- Nordea Life & Pension Responsible Investment Policy
- Nordea Life & Pension Climate Change Policy
- Nordea Life & Pension Engagement Policy
- Nordea Life & Pension Business Procedure for Responsible Investments in Direct Real Estate

Årsberetning, forts.

Retningslinjene beskriver overordnet hvordan vi jobber med bærekraft, våre prioriteringer, samt minstestandarden som gjelder for våre investeringer. Der stilles det krav til at alle våre eiendeler skal være dekket av retningslinjer for ansvarlige investeringer basert på internasjonale konvensjoner og normer som dekker menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og antikorrupsjon. I tillegg beskrives våre generelle eksklusjonskriterier som sier at vi ikke investerer i eller finansierer:

- Statsobligasjoner utstedt av regjeringer som er underlagt brede sanksjoner eller hvis de systematisk ikke respekterer menneskerettighetene.
- Investeringsprodukter med grunnleggende matvarer, som hvet, kaffe eller sukker, som underliggende eiendeler.
- Selskap som er involvert i produksjon eller utvikling av kontroversielle våpen eller i produksjon, utvikling eller vedlikehold av atomvåpen.
- Selskap som får mer enn 5 prosent av inntektene sine fra produksjon av tobakksprodukter.
- Selskap med stor og vedvarende eksponering mot kullgruve drift, med en inntektsterskel på 5 prosent på termisk kull og en inntektsterskel på 30 prosent på kull totalt (inkludert metallurgisk kull).
- Selskap som er involvert i ukonvensjonell utvinning av fossilt brensel (arktisk boring, oljesand, skiferolje, skifer gass).
- Selskap i konvensjonell olje- og gass-, kullgruve- og kraftproduksjonssektor uten en troverdig overgangsplan på linje med maksimalt 2 °C.

I tillegg beskrives også våre forventninger til selskaper vi investerer i.

For å sikre at midlene vi investerer på vegne av våre kunder forvaltes i samsvar med våre retningslinjer er det vesentlig med tett oppfølging av forvalterne vi benytter. Vi har gjennomført regelmessige vurderinger av våre forvaltere av likvide fond gjennom året og har funnet at alle levde opp til våre forventninger om å integrere bærekraft i forvaltningen. Vi har også jevnlig gjennomlyst fondene vi investerer i for å avdekke eventuelle enkeltinvesteringer som kan være i brudd med våre retningslinjer. I de tilfellene slike er funnet har vi gjort videre undersøkelser og diskutert investeringen med forvalterne av fondene. I noen tilfeller har

dette resultert i at forvalterne har solgt visse investeringer. I andre tilfeller har vi konkludert med at selskapene har vist tilstrekkelig vilje til å innrette seg for å oppfylle våre retningslinjer og har beholdt investeringene.

Klimaendringer

Nordea-konsernets omstillingsplan for klimaendringer innebærer et mål om å oppnå netto nullutslipp i hele verdikjeden når det gjelder klimagassutslipp i scope 1, 2 og 3 senest innen utgangen av 2050. Vi har satt egne mål for kutt i klimagassutslipp som støtter opp under konsernets overordnede mål.

Som finansinstitusjon kommer Nordea-konsernets største utfordring og påvirkning fra scope 3 kategori 15-utslipp fra investerings- og utlånsporteføljer, såkalte finansierte utslipp. I 2024 utgjorde disse 99,9 prosent av konsernets totale klimagassutslipp. Med bakgrunn i dette har Nordea også satt et mellomlangsigte mål om å redusere utslippene på tvers av både utlåns- og investeringsporteføljer innen 2030. Disse målene ble satt ved hjelp av scenarier og modellerte baner som stemmer overens med den langsiktige banen. Dette er normative scenarier som viser hva som kreves for å begrense oppvarmingen til et visst nivå ved å bruke en rekke sosioøkonomiske og teknologiske forutsetninger på tvers av ulike sektorer av økonomien. Nordeas overgangsplan, inkludert målene, er godkjent av konsernstyret.

For å støtte oppunder våre forpliktelser i NZAOA og Nordea-konsernets mellom- og langsiktige mål for finansierte utslipp har vi definert mål for investeringsporteføljene for perioden 2019-2024.

Årsberetning, forts.

MÅL FOR 2024 - 2025	STATUS
Redusere karbonavtrykket (intensiteten) fra Nordea Life & Pensions (NLP) noterte aksjer, selskapsobligasjoner og direkte eide eiendommer med 25 prosent innen utgangen av 2024 sammenlignet med 2019.	50 %
Innen utgangen av 2024 sørge for at alle kapitalforvaltere som forvalter kapital på vegne av Nordea Life & Pension forplikter seg til å overføre sine forvaltede midler til netto null innen 2050.	100 %

For den neste 5 års perioden frem mot 2030 har vi satt følgende mål for investeringsporteføljene:

MÅL FOR 2030
Redusere karbonavtrykket (intensiteten) for noterte aksjer, selskapsobligasjoner og direkte eide eiendomsporteføljer med 40-50 prosent innen utgangen av 2029 sammenlignet med 2019.
Årlig engasjere oss med de 30 selskapene med størst utslipp i porteføljene om deres netto nulltilpasning i perioden 2025-2029.
Øke andelen forvaltningskapital som støtter naturen og klimaomstillingen med 20 prosent innen utgangen av 2029, sammenlignet med 2023.

Vi har integrert ESG- og klimafaktorer i vår investeringsstrategi og porteføljeforvaltning for å tilpasse dem til klimamålene. Våre retningslinjer for ansvarlige investeringer, aktivt eierskap ovenfor selskaper og kapitalforvaltere, samt å tilby bærekraftige investeringsprodukter, er viktige tiltak for å drive omstillingen i realøkonomien.

Selv om målene har til hensikt å hjelpe oss med å redusere overgangsrisikoen i porteføljene våre og støtte avkarboniseringen av økonomien, anerkjenner vi også at det er strategiske risikoer forbundet med en rask avkarbonisering av porteføljene dersom økonomien som helhet ikke avkarboniserer i samme tempo. Dersom vi kun fokuserer på sektorer med lave utslipp, vil våre porteføljer være eksponert mot et fåtall spesifikke sektorer. Det vil øke konsentrasjonsrisikoen og gjøre oss og kundene våre sårbare for resultatene i disse få sektorene. Ved å selge oss ut av sektorer med høyt karbonavtrykk vil vi avkarbonisere porteføljene våre raskt, men det vil ha begrenset effekt på klimaet. Så lenge sektorene er ventet å være en vesentlig del av en fremtidig økonomi, vil vi ha større påvirkningskraft gjennom å investere i selskaper som viser evne og vilje til å kutte sine karbonutslipp og utvikle lavkarbonløsninger, i stedet for å selge oss ut.

Nordea har identifisert avkarboniseringstiltakene som har bidratt til de oppnådde utslippsreduksjonene og effekten av disse for å nå Nordeas mål.

Vårt karbonavtrykk fra noterte aksjer, selskapsobligasjoner og direkte eide eiendommer er redusert med 50 prosent i perioden 2019-2024. Vi har dermed nådd målsatt reduksjon for den neste 5-års perioden, tallene er imidlertid sensitive for markedsutviklingen, samt endringer i allokering. I perioden frem mot 2030 vil vi fortsette å bidra til dekarbonisering av økonomien og sikre at NLP-gruppen når det felles nordiske målet om tilsvarende utslippskutt. Målsetningen vil bli revidert dersom NLP-gruppen ligger permanent foran målsatt utslippskutt i god tid før 2029.

Det største bidraget til vår reduksjon i karbonavtrykk kommer fra allokeringssendringer og da hovedsakelig nedslag av fossilselskaper gjennomført tidlig i måleperioden. I enkelte år har investeringsbeslutninger bidratt til økt karbonavtrykk, men da hovedsakelig gjennom investeringer i selskaper med høyt karbonavtrykk som har eller er i ferd med å utvikle troverdige omstillingsplaner mot netto null. Disse investeringene er typisk innen material- og industrisektoren. Dette er blant selskapene vi har mål om å engasjere oss i frem mot 2030 for å sikre at de leverer på sine planer om utslippskutt.

I dataene ser vi også at det i perioden har vært levert

Årsberetning, forts.

utslippskutt hos selskapene vi er investert i. Dette er veldig positivt og nødvendig. Vi venter å se mer av dette i årene som kommer. Det er selskapenes utslippskutt som til syvende og sist er nødvendig for å få ned klimagassutslippene i verden og som må til for at vi og verden som helhet skal nå netto null utslipp.

Klimarisiko

Nordea Liv bruker MSCI Climate Value at Risk (CVaR)-verktøyet for noterte aksjer og selskapsobligasjoner for å vurdere klimarisiko og muligheter på tvers av en rekke plausible klimaendringsscenarier. Vi fokuserer på tre scenarier utarbeidet av Network for Greening the Financial System:

- Net Zero 2050
- Delayed transition
- National Determined Contributions (NDC)

Scenariene og resultatene er nærmere beskrevet i note 11.

Resultatene viser moderat risiko i de tre scenariene, samt at vi har høyere risiko i 1,5-graders scenariet. Det er verdt å merke seg at CVaR er regnet på 15-års horisont og det er ventet at det vil ta lenger tid før de største fysiske risikoene vil materialisere seg. Det er derfor grunn til å tro at den fysiske risikoen på lengre sikt vil være høyere desto større temperaturøkning som materialiseres. Det at overgangsrisikoen i 1,5-graders scenariet er den enkeltrisikoen som er høyest viser likevel at vi fortsatt må holde fokus på dekarbonisering av porteføljene samt sikre at selskapene vi investerer i legger planer for netto nullutslipp i sin virksomhet, hvilket bygger oppunder målene for perioden frem mot 2030.

Eiendomsporteføljen

Nordea Liv har en ambisiøs miljøhandlingsplan for den direkte eide eiendomsporteføljen. Planen inneholder konkrete mål om reduksjon i energi- og vannforbruk, CO₂-avtrykk og økt avfallssortering. Som medlem i NZAOA har vi for perioden 2025-2030 satt oss et ambisiøst mål om å redusere energiforbruket med 30 prosent og CO₂-utslipp² som følge av energiforbruk med 40 prosent i forhold til 2019.

Vi har videre satt oss et mål om å forbedre energikarakterene med 13 prosent i perioden 2025-2030 og at 50 prosent av eiendomsporteføljen skal være i samsvar med EUs taksonomikrav for eierskap.

I 2023 erstattet vi gassfyring med fjernvarme i vårt siste bygg, og dermed er hele eiendomsporteføljen oppvarmet med fossilfrie energikilder.

Eiendomsporteføljen blir evaluert og benchmarket i GRESB³-systemet. GRESB er en bransjeledet organisasjon som leverer standardiserte og validerte ESG-data til kapitalmarkedene. GRESB ble etablert i 2009 og har blitt den ledende ESG-referansen for eiendoms- og infrastrukturinvesteringer over hele verden. I 2024 oppnådde vi 92 poeng og 5 av 5 stjerner. Med dette ble vi rangert øverst i vår gruppe av sammenlignbare selskaper. Målet vårt er å opprettholde 5 stjerner for vår portefølje.

Vi er godt i gang med å klassifisere alle eiendommene i BREEAM⁴-systemet. BREEAM-NOR er en norsk tilpasning av BREEAM som er en internasjonal metode for sertifisering av nye eller totalrehabiliterte bærekraftige bygg. Vår målsetning er at eiendommer som gjennomgår omfattende rehabilitering, skal BREEAM-NOR sertifiseres. I 2024 oppnådde vi BREEAM-NOR karakteren Very Good i Olav Kyrresgate 22 i Bergen, som er vårt hovedkontor.

Eksisterende bygninger kan sertifiseres i BREEAM In-Use systemet. Dette er et lavterskel forvaltningsverktøy og et internasjonalt sertifiseringssystem til bruk for eiere, forvaltere og leietakere med ambisjoner om å redusere driftskostnader, energiforbruk og miljøbelastninger i eksisterende yrkesbygg. BREEAM In-Use kan brukes internt for egevaluering, og man kan uten ekstern bistand evaluere og forbedre miljøytelsen til enkelteiendommer eller hele porteføljer. Ved å knytte til seg en ekstern revisor kan man ta ut et BREEAM In-Use sertifikat for bygget (del 1), forvaltningen og bruken (del 2), hver for seg eller under ett. Nordea Liv har i 2024 klassifisert fem nye bygninger i BREEAM In-Use systemet. Innen 2030 skal alle relevante bygg være

2 Målt ved Carbon Footprint, tCO₂e/\$m investert, Scope 1 og 2 for selskapsobligasjoner og aksjer, og Scope 1, 2 og 3 for eiendom

3 Global Real Estate Sustainability Benchmark

4 Building Research Establishment Environmental Assessment Method

Årsberetning, forts.

klassifisert. Ved utgangen av 2024 var 84 prosent av porteføljen enten BREEAM In-Use sertifisert eller klargjort for sertifisering.

Vi er også medlem av foreningen Grønn Byggallianse. Grønn Byggallianse har som formål å være den viktigste norske katalysatoren til en bærekraftig bygg- og eiendomssektor både for og med næringen. Grønn Byggallianse er medlem av World Green Building Council, et globalt nettverk bestående av over 70 land og deres 49 000 medlemsbedrifter.

Vi har forpliktet oss til å følge Eiendomssektorens veikart mot 2050, versjon 2.0. Dette er Grønn Byggallianse og Norsk Eiendoms anbefaling til eiere og forvaltere av yrkesbygg om hvilke valg de bør gjøre på kort og lang sikt for at eiendomssektoren skal bidra til et bærekraftig samfunn i 2050. Versjon 2.0 inneholder ti strakstiltak i tillegg til de opprinnelige ti i versjon 1.0.

Vi vil ha et spesielt fokus på sirkulær økonomi og gjenbruk av materialer i prosjektene fremover. På den måten kan vi bidra til å redusere avfall, redusere karbonavtrykket ved å begrense behovet for nye ressurser knyttet til produksjon og transport samt fremme ansvarlig materialbruk.

Nordea Liv implementerer alle veikartets strakstiltak i vår løpende utvikling av porteføljen, og følges opp på dette av Grønn Byggallianse. Som en følge av innførte tiltak er hovedkontoret vårt sertifisert som Miljøfyrtårn.

For å oppfylle våre ambisjoner på sosial bærekraft og god virksomhetsstyring må alle våre leverandører ta inn og etterleve Nordeas Code of Conduct i sine avtaler med oss.

Framtidsutsikter

Vår vekststrategi innenfor innskuddspensjon, fondskonto og livsforsikring videreføres. Vi er godt posisjonert i disse markedene med gode digitale løsninger, bredt fondsutvalg og tydelig fokus på bærekraft.

Vi har de siste årene forsterket distribusjonskraften innen innskuddspensjon gjennom avtaler med banker og forsikringselskaper i Frendegruppen og If Skadeforsikring.

Fortsatt vekst skal realiseres gjennom konkurransedyktige produkter og gode digitale løsninger.

Antall arbeidere i privat sektor med egen pensjonskonto har økt med om lag 40 prosent siden innføringen og totalt er det nå registrert til sammen 2,1 millioner pensjonskonti med en samlet verdi på 534 milliarder. Vi opplever at det er stor konkurranse om kundene, med fokus på pris og betjeningskonsept. Vi har en markedsandel på 16,2 prosent ved årsslutt 2024, tilsvarende som ved årsslutt 2023.

De fleste pensjonskonti forvaltes fortsatt hos bedriftens leverandør, og i dette markedet prioriterer vi SMB-segmentet. Disse kundene ønsker gjerne et samlet tilbud for sine bank-, forsikring- og pensjonstjenester. Sammen med Nordea Bank og våre eksterne distributører skal vi tilby et bredt og bærekraftig produktutvalg, samt sømløse kundeopplevelser.

Til nå har omtrent 6,3 prosent av arbeidstakerne med egen pensjonskonto valgt leverandør selv. Her er vi som nevnt største leverandør med en markedsandel på 28 prosent. Flere som velger selvvalgt leverandør gjør det for å samle all sparing i Nordea, noe vi skal bygge videre på.

Fondskonto er et spareprodukt som gir mulighet for diversifisering gjennom å spre investeringene på aksje-, rente-, eiendoms- og porteføljefond, samt at en kan bytte fond så ofte en vil uten at det utløser skatt, noe som øker avkastningen i spareperioden.

Aktiviteten i sparemarkedet tok seg opp i 2024 og salget økte med 29 prosent sammenlignet med foregående år. I november ble Danske Banks personkundevirksomheten i Norge overført til Nordea. Dette øker distribusjonskapasiteten og den potensielle kundemassen betydelig, noe som gjør at vi venter god aktivitet i sparemarkedet.

Gode forsikringer er en del av husholdningenes grunnleggende trygghet. Høye levekostnader har vært utfordrende for livsforsikringssalget de siste årene, men salget tok seg opp i 2024 i takt med at inflasjonen falt. Utsikter til reallønnsvekst og økt distribusjonskapasitet gjør at vi ser positivt på kommende år og venter økt salg av livsforsikring.

Det legemeldte sykefraværet i Norge øker. Det fører til at flere går over på helserelaterte ytelser som arbeidsavklarings-

Årsberetning, forts.

penger og uføretrygd etter endt sykemeldingsperiode. Vi følger utviklingen nøye og vil iverksette tiltak for å bedre lønnsomheten dersom trenden vedvarer.

Vi arbeider for tiden med å fornye systemparken. Core Transformation er her et sentralt program, etablert for å sanere tre eksisterende kjernesystem og konsolidere funksjonaliteten i ett felles kjernesystem levert av Lumera. Formålet er å understøtte vekstambisjonene våre, samt redusere operasjonell risiko og kompleksitet. Løsningen omfatter også forsknings- og utviklingsarbeid for å gi bedre, personlig og raskere kundeservice, samt persontilpassede forsikrings- og pensjonsprodukter.

Rammebetingelser

Garanterte pensjonsprodukter

Regler om et sammenslått og kundefordelt bufferfond ble innført for private garanterte pensjonsprodukter med virkning fra 1.1.2024. Regelendringen gir leverandørene bedre rom for risikotaking i forvaltningen. Vi har vedtatt å legge om porteføljestrukturen noe for å bedre tilpasse risiko til kundenes risikobærende evne, dette vil gi økt gjennomsnittlig allokering til aksjer og dermed høyere forventet avkastning.

Regjeringen nedsatte 20.12.2023 en arbeidsgruppe for å utrede ulike spørsmål i regelverket for privat tjenstepensjon. Arbeidsgruppen leverte sin rapport 13.9.2024, rapporten var på høring til 16. desember 2024. Arbeidsgruppen har nå fått et nytt oppdrag om å utrede nødvendige endringer i regelverket som følge av Stortingets vedtak om Meld. St. 6 (2023-2024) Et forbedret pensjonssystem med en styrket sosial profil. Arbeidsgruppen leverte utredningen innen utløpet av februar 2025.

Solvens II

Solvens II-direktivet har vært under revisjon siden 2020. Regelverksendringer trer i kraft tidligst i 2026, og fram til det må flere elementer og parametere avklares gjennom forordninger.

Den viktigste endringen for Nordea Liv er relatert til kapitalkravet for renterisiko og vil medføre en reduksjon i solvenskapitaldekningen, samtidig er det foreslått

endringer i beregningen av risikomargin som gir positiv effekt. Vi venter å kunne innfase endringene uten ekstraordinære tiltak.

Forvaltningsvederlag

Finansdepartementet uttalte i brev av 9.1.2023 at det er uklart hvordan godtgjørelse til forvaltere av verdipapirfond og alternative investeringsfond skal behandles etter forsikringsvirksomhetslovens regler om pristariffer og overskudd.

Finanstilsynet sendte 5.12.2023 et utkast til høringsnotat til Finansdepartementet med forslag til nye regler om pensjonsinnretningers behandling av forvaltningsgodtgjørelse ved plassering av kundemidler i fond. Forslaget innebærer at kostnader til fondsforvaltere må forhåndsprises og være inkludert i premien som kunden betaler til pensjonsinnretningen på forhånd.

Forslag om forbud mot returprovisjon

Finansdepartementet publiserte 17.8.2022 en høring basert på et forslag fra Finanstilsynet om å innføre et forbud mot returprovisjon ved salg av spareprodukter til ikke-profesjonelle kunder. Et slik forbud vil medføre at det blir ulovlig å motta vederlag fra, eller betale vederlag til, andre enn kunden i forbindelse med ytelse av investeringstjenester til ikke-profesjonelle kunder. På grunn av likheten mellom produktene foreslår Finanstilsynet at et slikt forbud også bør gjelde for distribusjon av forsikringsbaserte investeringsprodukter. Formålet er å gjøre kostnadene ved investering i spareprodukter mer transparente. Høringen er fortsatt under behandling.

Forslag om endring i skatteregler for fondskonto

Finansdepartementet publiserte 30.1.2025 et høringsnotat med forslag til endring i skattereglene for fondskonto. Forslaget innebærer at fritaksmetoden ikke skal gjelde for selskapers investering i fondskonto. Departementet foreslår at dette blir gjort gjeldende fra fremleggelse av notatet for å unngå tilpasninger i form av at gevinster blir realisert nå, mens tap utsettes i påvente av nye regler.

Departementet har mottatt flere innspill til forslaget og kommenterer i et brev til Finans Norge 24.3.2025 at forslaget rammer bredere enn nødvendig, noe som taler for at forslaget ikke bør vedtas som foreslått. Innspillene viser at det i ulike

Årsberetning, forts.

sammenhenger kan være velbegrunnet at selskaper investerer i fondskonto. Departementet vil i det videre arbeidet vurdere hvordan endringer kan rettes mer direkte mot muligheten for uheldige tilpasninger, uten å påvirke etablerte skatteposisjoner og stenge for velbegrunnet bruk av fondskonto.

Vi samarbeider med Finans Norge om bransjens svar på høringen for å sikre at våre synspunkter kommer frem i høringsrunden og hensyntas i det videre lovarbeidet.

Bærekraft

EU-kommisjonen har vedtatt bærekraftstandarder (ESRS) for rapportering i tråd med bærekraftsdirektivet (CSRD). Standardene vil etter planen tre i kraft i EU med virkning for regnskapsår som påbegynnes 1.1.2024 eller senere. Etter regelverket vil vi bli rapporteringspliktig fra og med 1.1.2025. Vi planlegger å anvende konsernunntaket og vil inngå i Nordea-konsernets rapportering fra og med 2024.

Skatt

Vi er omfattet av Lov om suppleringskatt på underbeskattet inntekt i konsern som trådte i kraft 1.1.2024. Loven er en del av et internasjonalt rammeverk som skal sikre at kvalifiserte konsern blir skattlagt med en effektiv skattesats på minst 15 prosent ved å beregne en suppleringskatt som tilsvarer differansen mellom den beregnede effektive skattesatsen

og 15 prosent. Nordea Bank Abp rapporterer på vegne av hele konsernet og en eventuell suppleringskatt vil bli betalt og kostnadsført i dette selskapets regnskap. Vår effektive skattesats forventes imidlertid å overstige 15 prosent.

Styrets vurderinger

Selskapet har en god økonomisk og finansiell stilling som gir grunnlag for fortsatt drift og videreutvikling av selskapet. Styret bekrefter at regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Det har ikke forekommet hendelser etter balansedagen av vesentlig betydning for selskapets finansielle stilling. Selskapet gjennomfører internkontroll i henhold til de krav som er fastsatt i lovgivningen. Styret behandler årlig status av den etablerte internkontrollen. Styret mener at årsberetningen gir en rettmessig oversikt over selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Ansvarsforsikring

Selskapet har tegnet en styreansvarforsikring for styrets medlemmer og administrerende direktør. Forsikringen dekker formueskade som følge av styreansvar som nåværende og fremtidige styremedlemmer og varamedlemmer, og de som trer ut av styret i forsikringstiden, kan pådra seg i henhold til norsk rett. Administrerende direktør er omfattet i forbindelse med den daglige ledelsen av selskapets virksomhet. Forsikringen dekker i tillegg rettslig behandling av krav som er omfattet av forsikringen.

Bergen 25.03.2025

Styret i Nordea Liv Forsikring AS

Jon Brenden
Styrets leder

Marte Kopperstad
Styremedlem

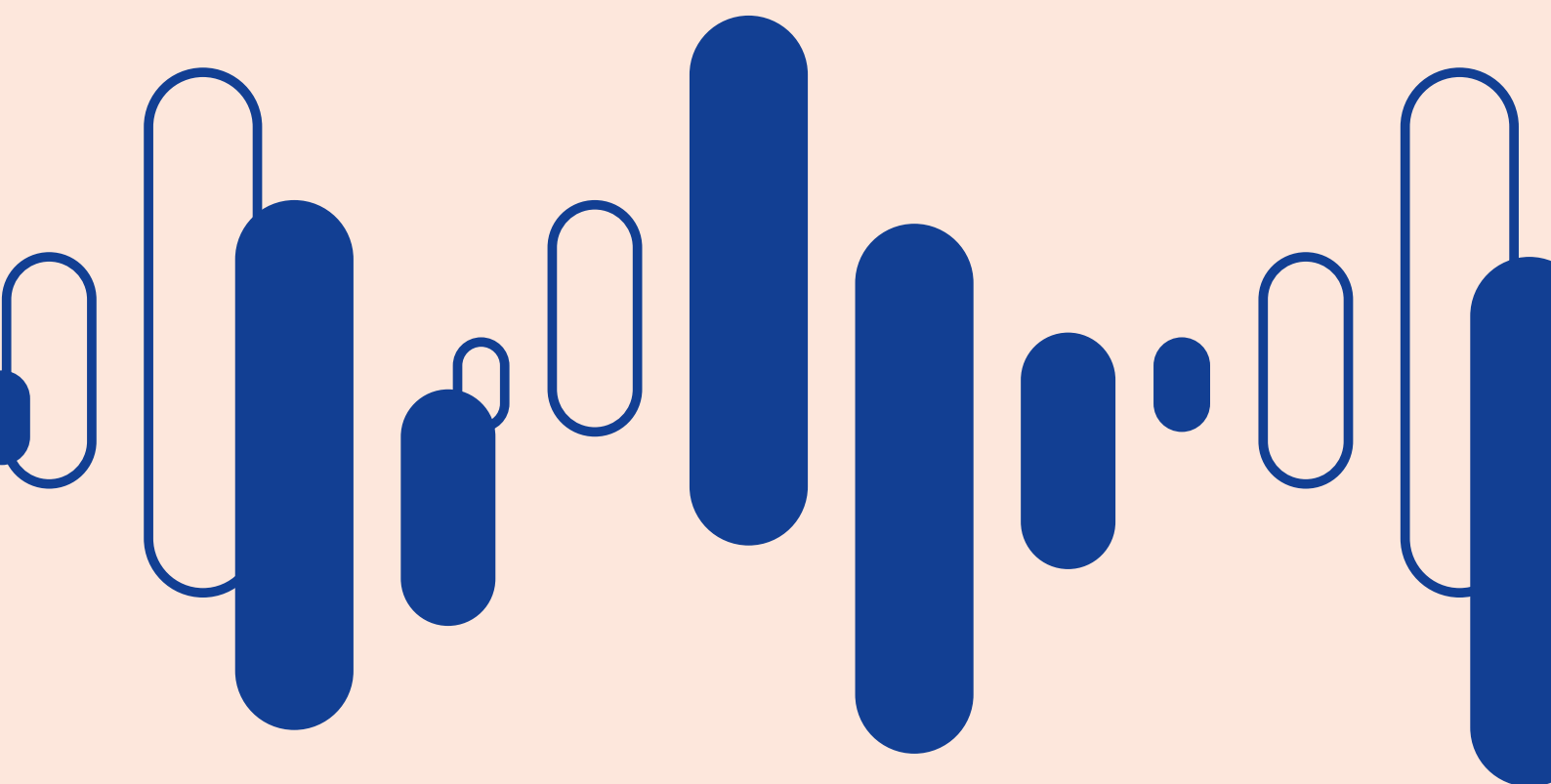
Eldbjørg Sture
Styremedlem

Espen Widerøe
Styremedlem – ansattvalgt

Johan Nystedt
Styremedlem

Hans-Erik Lind
Adm. Direktør

Årsregnskap

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING (beløp i millioner kroner)		NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	Note	2024	2023	2024	2023
1. Premieinntekter					
1.1 Forfalte premier, brutto		22 495	18 828	22 495	18 828
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier		-112	-113	-112	-113
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonskasser	9	12 263	11 862	12 263	11 862
Sum premieinntekter for egen regning	6	34 645	30 577	34 645	30 577
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen					
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	16	95	-647	0	0
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		1 565	1 520	1 565	1 520
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		0	0	256	256
2.4 Verdiendringer på investeringer		-2 264	-84	-2 426	-987
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		2 985	560	2 985	560
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	6, 15	2 380	1 349	2 380	1 349
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen					
3.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		44	-312	0	0
3.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		474	393	474	393
3.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		0	0	115	114
3.4 Verdiendringer på investeringer		6 459	15 236	6 388	14 811
3.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		15 729	1 567	15 729	1 567
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	6	22 705	16 884	22 705	16 884
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	6	377	307	377	307
5. Erstatninger					
5.1 Utbetalte erstatninger					
5.1.1 Brutto	8	-9 236	-9 249	-9 236	-9 249
5.1.2 - Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger		38	40	38	40
5.2 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. til andre forsikringsforetak/pensjonskasser	9	-11 009	-9 568	-11 009	-9 568
Sum erstatninger	6	-20 207	-18 778	-20 207	-18 778
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser					
6.1 Endring i premiereserve mv					
6.1.1 Endring i premiereserve mv, brutto		208	338	208	338
6.1.2 - Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven mv		2	1	2	1
6.2 Endring i bufferfond		-274	270	-274	270
6.3 Endring i premiefond, innskuddsfond m.m.		-12	-12	-12	-12
6.5 Overføring av av bufferfond fra andre forsikringsforetak	9	2	1	2	1
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser	6	-74	598	-74	598

Resultatregnskap, forts.

TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING (beløp i millioner kroner)		NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	Note	2024	2023	2024	2023
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje					
7.1 Endring i pensjonskapital mv.		-37 040	-28 936	-37 040	-28 936
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje		-37 040	-28 936	-37 040	-28 936
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser					
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet		-478	-40	-478	-40
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-49	-49	-49	-49
8.3 Annen tilordning av overskudd		-16	-17	-16	-17
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-544	-107	-544	-107
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader					
9.1 Forvaltningskostnader		-98	-101	-98	-101
9.2 Salgskostnader		-376	-337	-376	-337
9.4 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring)		-418	-426	-418	-426
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	6	-893	-865	-893	-865
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	6	-23	-22	-23	-22
11. Resultat av teknisk regnskap		1 327	1 009	1 327	1 009

IKKE-TEKNISK REGNSKAP (beløp i millioner kroner)		NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	Note	2024	2023	2024	2023
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen					
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		491	425	491	425
12.4 Verdiendringer på investeringer		49	137	49	137
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		45	-159	45	-159
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	15	584	402	584	402
13. Andre inntekter		2	3	2	3
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen					
14.1 Forvaltningskostnader	28	-3	-5	-3	-5
14.2 Andre kostnader	28	-188	-173	-188	-173
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-192	-179	-192	-179
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		395	226	395	226
16. Resultat før skattekostnad		1 722	1 235	1 722	1 235
17. Skattekostnader	31	-430	-305	-430	-305
18. Resultat før andre inntekter og kostnader		1 292	930	1 292	930
19. Andre inntekter og kostnader					
19.1.2 Estimattendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	26	-25	-11	-25	-11
19.5 Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	31	6	3	6	3
Sum andre resultatkomponenter		-19	-8	-19	-8
20. TOTALRESULTAT		1 273	922	1 273	922

Balanse

EIENDELER (beløp i millioner kroner)		Note	NORDEA LIV 2024	NORDEA LIV 2023	NORDEA LIV KONSERN 2024	NORDEA LIV KONSERN 2023
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN						
1. Immaterielle eiendeler						
1.2 Andre immaterielle eiendeler	23		502	422	502	422
Sum immaterielle eiendeler			502	422	502	422
2. Investeringer						
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak						
2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	16		1	1	1	1
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost						
2.3.1 Rentebærende verdipapirer	11		8 847	8 673	8 847	8 673
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi						
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	11, 17		9	37	9	2 086
2.4.2 Rentebærende papirer	11		2 030	2 050	2 030	0
2.4.5 Andre finansielle eiendeler			3	3	3	3
Sum investeringer			10 891	10 763	10 891	10 763
3. Fordringer						
3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	11		38	24	38	24
3.3 Andre fordringer			96	77	96	77
Sum fordringer			135	100	135	100
4. Andre eiendeler						
4.1 Anlegg og utstyr	23		15	15	15	15
4.2 Kasse, bank			709	743	709	743
4.3 Eiendeler ved skatt	31		0	270	0	270
Sum andre eiendeler			724	1 027	724	1 027
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter						
5.3 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter			0	0	0	0
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter			0	0	0	0
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			12 253	12 312	12 253	12 312
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE						
6. Investeringer i kollektivporteføljen						
6.1.1 Investeringseiendommer	19		0	0	5 984	5 776
6.1.2 Eierbenyttet eiendom	19		0	0	92	106
6.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak						
6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	11, 12, 16		6 182	6 041	0	0
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost						
6.3.1 Rentebærende verdipapirer	14		39 740	40 402	39 740	40 402
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi						
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	11, 12, 17		6 677	6 160	6 677	6 160
6.4.2 Rentebærende papirer	11, 12		2 685	1 776	2 685	1 776
6.4.4 Finansielle derivater	18		3	155	3	155
6.4.5 Andre finansielle eiendeler	11		63	88	286	339
SUM INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			55 350	54 622	55 468	54 714

Balanse, forts.

EIENDELER (beløp i millioner kroner)		Note	NORDEA LIV 2024	NORDEA LIV 2023	NORDEA LIV KONSERN 2024	NORDEA LIV KONSERN 2023
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN, forts.						
7.	Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen		67	65	67	65
8.	Investeringer i investeringsvalgporteføljen					
8.1.1	Investeringseiendommer	19	0	0	3 357	2 652
8.1.2	Eierbenyttet eiendom	19	0	0	52	49
8.2.1	Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	16	3 468	2 774	0	0
8.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi					
8.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	11,14,17	119 432	93 319	119 432	93 319
8.4.2	Rentebærende papirer	11,14,17	61 614	49 552	61 614	49 552
8.4.4	Finansielle derivater	18	-1 124	780	-1 124	780
8.4.5	Andre finansielle eiendeler	11, 12	655	577	714	650
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen			184 044	147 002	184 044	147 002
Sum eiendeler i kundeporteføljene			239 462	201 689	239 579	201 781
SUM EIENDELER			251 714	214 002	251 832	214 094
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE (beløp i millioner kroner)		Note	NORDEA LIV 2024	NORDEA LIV 2023	NORDEA LIV KONSERN 2024	NORDEA LIV KONSERN 2023
10.	Innskutt egenkapital					
10.1	Selskapskapital					
10.1.1	Aksjekapital	24	680	680	680	680
10.2	Overkurs		447	447	447	447
Sum innskutt egenkapital			1 127	1 127	1 127	1 127
11.	Opptjent egenkapital					
11.1	Fond					
11.1.3	Risikoutjevnningsfond		310	253	310	253
11.2	Annen opptjent egenkapital		7 133	7 839	7 133	7 839
Sum opptjent egenkapital			7 443	8 092	7 443	8 092
SUM EGENKAPITAL			8 570	9 219	8 570	9 219
12.	Ansvarlig lånekapital mv.					
12.1	Evigvarende ansvarlig lånekapital		830	830	830	830
12.3	Annen ansvarlig lånekapital		2 000	2 000	2 000	2 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.			24	2 830	2 830	2 830
13.	Forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser					
13.1	Premiereserve mv.		47 829	47 452	47 829	47 452
13.2	Bufferfond		5 899	5 703	5 899	5 703
13.3	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		1 021	910	1 021	910
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser			2, 3, 4	54 748	54 066	54 748
14.	Forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje					
14.1	Pensjonskapital		184 044	147 002	184 044	147 002
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje			3, 5	184 044	147 002	184 044

Balanse, forts.

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE (beløp i millioner kroner)		NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	Note	2024	2023	2024	2023
15. Avsetninger for forpliktelser					
15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.	26	109	81	109	81
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	31	763	303	763	303
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	31	52	59	52	59
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser		73	64	73	64
Sum avsetninger for forpliktelser		997	507	997	507
17. Forpliktelser					
17.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring		196	144	196	144
17.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		72	58	72	58
17.4 Finansielle derivater	11, 18	72	15	72	15
17.5 Andre forpliktelser	33	134	114	252	206
Sum forpliktelser		474	331	591	423
18. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter					
18.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		51	47	51	47
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		51	47	51	47
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		251 714	214 002	251 832	214 094

Bergen 25.03.2025
Styret i Nordea Liv Forsikring AS

Jon Brenden
Styrets leder

Marte Kopperstad
Styremedlem

Eldbjørg Sture
Styremedlem

Espen Widerøe
Styremedlem – ansattvalgt

Johan Nystedt
Styremedlem

Hans-Erik Lind
Adm. Direktør

Endringer i egenkapital

NORDEA LIV (beløp i millioner kroner)	Aksjekapital	Overkurs	Aktuarielle gevinster og tap	Risiko- utjevnings- fond	Annen egenkapital	Total egenkapital
Balanse pr. 01.01.2023	680	447	-162	195	8 137	9 296
Årets ordinære resultat	0	0	0	58	872	930
Utbetalt utbytte	0	0	0	0	-1 000	-1 000
Andre resultatkomponenter	0	0	-8	0	0	-8
Balanse pr. 31.12.2023	680	447	-170	253	8 009	9 219
Årets ordinære resultat	0	0	0	57	1 235	1 292
Utbetalt utbytte	0	0	0	0	-1 922	-1 922
Andre resultatkomponenter	0	0	-19	0	0	-19
Balanse pr. 31.12.2024	680	447	-190	310	7 322	8 570

NORDEA LIV KONSERN (beløp i millioner kroner)	Aksjekapital	Overkurs	Aktuarielle gevinster og tap	Risiko- utjevnings- fond	Annen egenkapital	Total egenkapital
Balanse pr. 01.01.2023	680	447	-162	195	8 137	9 297
Årets ordinære resultat	0	0	0	58	872	930
Utbetalt utbytte	0	0	0	0	-1 000	-1 000
Andre resultatkomponenter	0	0	-8	0	0	-8
Balanse pr. 31.12.2023	680	447	-170	253	8 009	9 219
Årets ordinære resultat	0	0	0	57	1 235	1 292
Utbetalt utbytte	0	0	0	0	-1 922	-1 922
Andre resultatkomponenter	0	0	-19	0	0	-19
Balanse pr. 31.12.2024	680	447	-190	310	7 322	8 570

Av annen egenkapital utgjør 11,44 millioner kroner avsetning til garantiordningen for produkter definert som skadeforsikring.

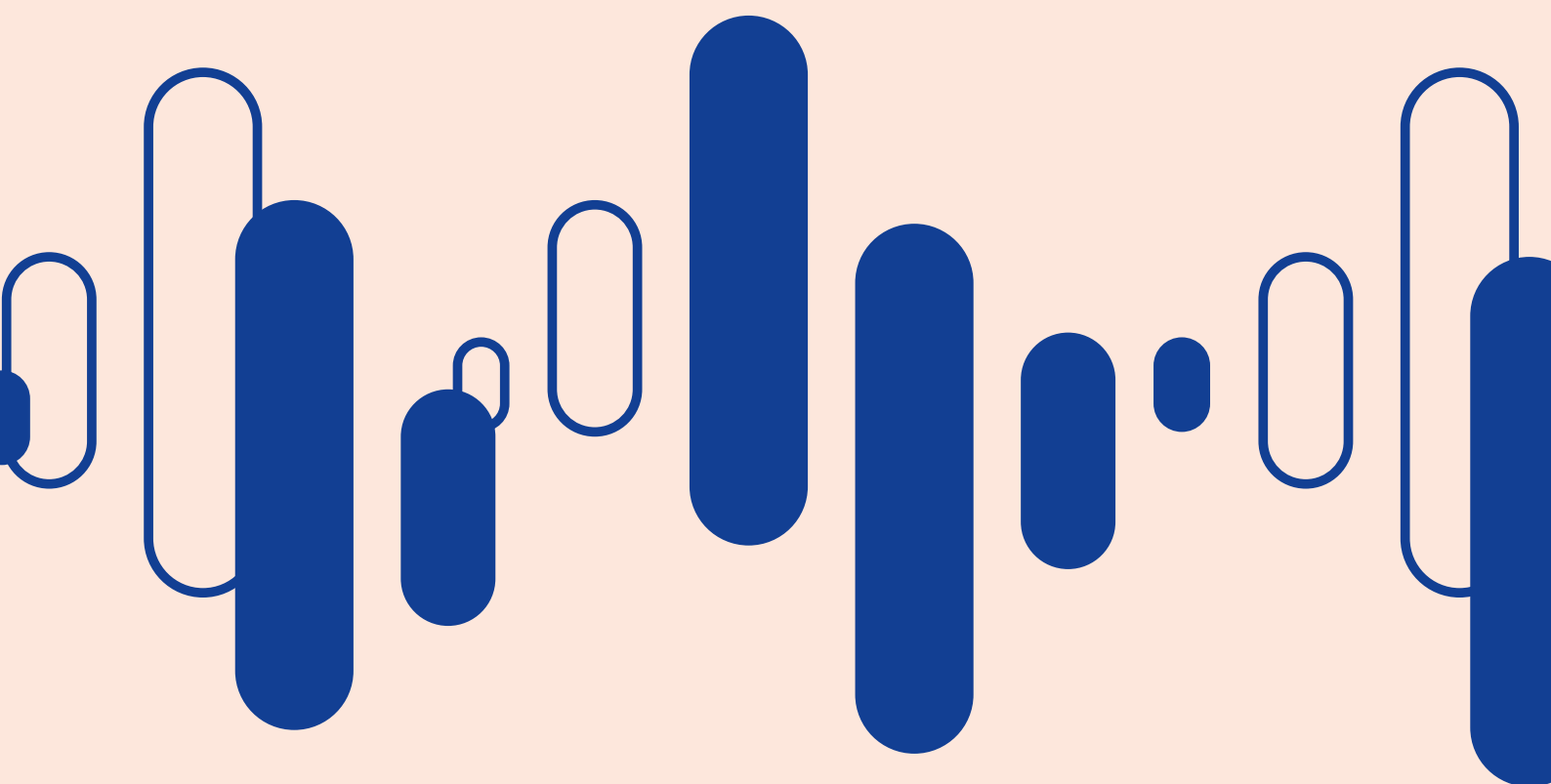
Kontantstrømoppstilling

(beløp i millioner kroner)

	NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	2024	2023	2024	2023
Kontantstrømmer fra forsikringsvirksomheten				
Innbetalte premier direkte forsikring og premiefond	22 694	18 899	22 694	18 899
Utbetalte erstatninger direkte forretning og forsikringsytelser	-9 135	-9 164	-9 135	-9 164
Netto kontantstrøm gjenforsikring	-114	-69	-114	-69
Betalte driftskostnader	-935	-852	-935	-852
Innbetalinger ved flytting	12 263	11 862	12 263	11 862
Inn og utbetaling av skatter	293	-255	293	-255
Utbetalinger ved flytting	-11 087	-9 603	-11 087	-9 603
Innbetalte finansinntekter	21 803	3 653	22 175	4 023
Utbetalte finansutgifter	-124	-128	-124	-128
Netto kontantstrøm fra forsikringsvirksomheten	35 659	14 342	36 031	14 712
Kontantstrømmer fra kapitalforvaltningsvirksomheten				
Netto kontantstrøm kjøp/salg aksjer og andeler i andre selskaper	-23 495	-17 730	-22 733	-18 488
Netto kontantstrøm kjøp/salg obligasjoner	-12 191	5 013	-12 191	5 013
Netto kontantstrøm ved kjøp/salg av eiendom	0	0	-1 134	388
Netto kontantstrøm kjøp/salg andre verdipapirer	2 061	-314	2 061	-314
Netto kontantstrøm ved kjøp/salg av andre driftsmidler	-146	-89	-146	-89
Netto kontantstrøm fra kapitalforvaltningsvirksomheten	-33 771	-13 120	-34 142	-13 490
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Utbetalt utbytte	-1 922	-1 000	-1 922	-1 000
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-1 922	-1 000	-1 922	-1 000
Netto kontantstrøm for perioden	-34	222	-34	222
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	743	521	743	521
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter i selskapsporteføljen ved periodens slutt	709	743	709	743

Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt tilsvarer bankbeholdning i selskapsporteføljen.

Noter til regnskapet

Note 1. Regnskapsprinsipper

1. GENERELT

Regnskapet er satt opp i samsvar med forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak (FOR 2015-12-18, nr 1824) (Årsregnskapsforskrift for livsforsikringsforetak), regnskapsloven av 1998, god regnskapsskikk i Norge, samt andre forskrifter fastsatt av Finanstilsynet.

Regnskapet består av konsernregnskapet for Nordea Liv konsern og selskapsregnskapet for Nordea Liv Forsikring AS.

2. ENDRING I REGNSKAPSPRINSIPPER

IFRS 18

IFRS 18 er den nye standarden for presentasjon og opplysninger i finansregnskapet. Standarden ble utgitt av IASB i april 2024 og erstatter i vesentlig grad IAS 1 (Presentation of Financial Statements) og innfører en rekke nye krav som skal forbedre sammenlignbarheten, transparensen og relevansen i selskapenes rapportering.

IFRS 18 krever blant annet at alle poster i resultatregnskapet klassifiseres inn i definerte kategorier – typisk operasjonelle, investerings- og finansieringsposter, i tillegg til inntektsskatt og resultat fra avviklede virksomheter. Den nye standarden stiller også krav til nye, definerte delsummer, som for eksempel operasjonell fortjeneste og resultat før finansiering og skatt, slik at brukere lettere kan sammenligne og analysere den underliggende driften.

I tillegg innfører IFRS 18 strengere regler for hvordan informasjon skal grupperes (aggregering og disaggregerasjon) i hovedregnskapet og tilhørende noter. Standardens intensjon er å sikre at vesentlig informasjon ikke blir skjult i for mange detaljer, og at de opplysningene som er publisert, gir et nyttig og strukturert overblikk over selskapets finansielle situasjon. Standardens overgangskrav innebærer at den blir obligatorisk for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2027, med mulighet for tidlig anvendelse dersom selskapet velger det.

Vår oppstillingsplan følger av Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak og konsekvensen av IFRS 18 avhenger av hvordan standarden innarbeides i forskriften.

Sammenslått og kundefordelt bufferfond

Regler om et sammenslått og kundefordelt bufferfond ble innført for private garanterte pensjonsprodukter med virkning fra 1. januar 2024. De nye reglene innebærer sammenslåing av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond til ett fleksibelt bufferfond for hver kontrakt for private pensjonsordninger, herunder fripoliser.

Tidligere var det realisert avkastning og tilleggsavsetninger som kunne anvendes til å dekke rentegarantien.

Tilleggsavsetningene kunne imidlertid ikke anvendes til å dekke negativ avkastning slik at selskapet måtte realisere urealiserte gevinster (i kursreguleringsfondet) for å dekke negativ avkastning.

Med de nye reglene forsvinner skillet mellom realiserte og urealiserte gevinster hva gjelder beregning av avkastningsoverskudd. Nå er det de samlede inntekter fra investeringer i resultatpost 2, sammen med kontraktsfordelt bufferfond som kan anvendes til å dekke rentegarantien, herunder negativ avkastning i resultatpost 2.

Risikoutjevningens fondets andel av kursreguleringsfondet utgjorde 10,2 millioner kroner pr. 31. desember 2023. Beløpet er inntektsført i 2024 gjennom oppløsning av kursreguleringsfondet og inngår i overføring til Risikoutjevningens fond under disponeringer.

Erstatningsavsetningenes andel av kursreguleringsfondet utgjorde 97,7 millioner kroner pr. 31. desember. Erstatningsavsetningene er ikke kontraktsfordelt, og kursreguleringsfondet er derfor videreført for disse avsetningene, og presenteres i balansepost 13.2 – Bufferfond.

Etter dette er totalt 2,1 milliarder kroner overført fra kursreguleringsfond til bufferfond, sammen med tilleggsavsetninger som utgjorde 3,6 milliarder kroner pr. 31. desember 2023.

Årets avsetning til/oppløsning av bufferfond presenteres i resultatpost 6.2. Bufferfond presenteres i balansepost 13.2.

3. INVESTERING I DATTERSELSKAP OG FELLES-KONTROLLERT VIRKSOMHET

Investeringer i datterselskap som eies i selskapsporteføljen vurderes etter kostmetoden.

Datterselskaper som eies i kundeporteføljene er vurdert etter egenkapitalmetoden. Regnskapsprinsipper i datterselskapenes regnskap anvendes konsistent i samsvar med de prinsipper forsikringsselskapets selskapsregnskap utarbeides etter. Inntekter fra investeringer i datterselskaper i kundeporteføljene innregnes før skatt, da kundene skal tilordnes avkastning før skatt.

4. KONSOLIDERING

I konsernregnskapet for Nordea Liv inngår datterselskaper eid i kundeporteføljene, samt datterselskaper eid i selskapsporteføljen. Regnskapsprinsippene anvendes konsistent ved innarbeiding av eierinteresser i datterselskaper, og er basert på de samme rapporteringsperiodene som for morselskapet.

Note 1. Regnskapsprinsipper, forts.

Investeringer i datterselskaper konsolideres. Datterselskaper konsolideres fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og opphører på dato for overføring av kontroll.

5. INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRING

Premieinntekter og utbetalte erstatninger

Forsikringspremier og erstatninger inntekts-/kostnadsføres med de beløp som forfaller i året. Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie, tilflyttede premiereserver og avgitt gjenforsikring.

Opptjent premie periodiseres løpende ved avsetning til forsikringsmessige avsetninger.

Overføring av premiereserve (flytting) i livsforsikring

Flytting til selskapet føres som inntekt i posten "Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonskasser", mens flytting fra selskapet kostnadsføres i posten "Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. til andre forsikringsforetak/pensjonskasser".

Innregning i resultatet skjer på det tidspunktet forsikringsrisikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer kontraktens andel av bufferfond og årets resultat. Mottatt bufferfond føres under posten «Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser».

Inntekter fra eiendommer og andre finansielle eiendeler

Inntekter fra drift av eiendommene, herunder verdiendringer og gevinst/tap ved salg er klassifisert i resultatet som inntekter i hhv Kollektivporteføljen og Investeringsvalgporteføljen i posten «Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak.»

Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Selskapets presentasjons- og funksjonelle valuta er norske kroner.

Inntekter og kostnader i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner til kurs på transaksjonstidspunktet.

Finansielle eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta omregnes til kursen på balansedagen, og eventuelt endring i valutakursen i perioden innregnes i resultatet under posten «Verdiendringer på investeringer».

6. IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler består av egenutviklede IT-løsninger og vederlag for kjøp av portefølje.

Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises en sannsynlighet for fremtidige økonomiske fordeler henført til eiendelen tilfaller selskapet. Immaterielle eiendeler i balansen er vurdert til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger

Årlig avskrivning av immaterielle eiendeler er basert på antatt økonomisk levetid og fordelt lineært over levetiden.

Nedskrivningstest

Det foretas årlig vurdering av om det foreligger indikasjoner på verdifall av de immaterielle eiendelenes verdi.

Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall, beregnes eiendelens gjenvinnbare verdi. Eiendelenes bokførte verdi nedskrives til gjenvinnbar verdi dersom verdien er lavere enn bokført verdi, etter fratrekk for ordinære avskrivninger.

7. FINANSIELLE INSTRUMENTER

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter blir regnskapsført på transaksjonsdagen til virkelig verdi.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap til eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes når forpliktelsen er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Retningslinjer for klassifisering

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de følgende kategorier (IFRS 9):

- Amortisert kost (AC)
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVPL)

Målekategori besluttet ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen.

Gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter, definert som alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter, må gjennom tester for å avgjøre klassifisering og måling etter IFRS 9. Den første testen er på instrumentnivå og omtales som SPPI testen (Solely Payment of Principal and Interest).

Note 1. Regnskapsprinsipper, forts.

Det er kun instrumenter med kontraktsmessige kontantstrømmer som bare består av betaling av «normal» rente og hovedstol på gitte datoer som kvalifiserer for amortisert kost-måling.

Instrumenter som i utgangspunktet kvalifiserer for amortisert kost-måling må deretter gjennom en forretningsmodell-test. Denne gjøres på porteføljenivå:

- Porteføljer som holdes for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer (rente og hovedstol) skal måles til amortisert kost (AC).
- Porteføljer som holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultatregnskap (FVOCI).
- Øvrige porteføljer skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Dette vil typisk være instrumenter som inngår i trading-porteføljer, porteføljer som styres, måles og rapporteres til ledelsen i henhold til virkelig verdi og porteføljer med for stort omfang av salg til å falle inn i en av de to øvrige forretningsmodellene (FVPL).

Finanstilsynet har i forskrift gitt livsforsikringsselskap tillatelse til å regnskapsføre porteføljer som holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg til amortisert kost.

Egenkapitalinstrumenter og derivater

Investeringer i egenkapitalinstrumenter og derivater måles til virkelig verdi. Verdiendringer føres i det ordinære resultat.

Derivatene klassifiseres henholdsvis som en eiendel eller som forpliktelse.

Selskapet benytter ulike finansielle derivater i den normale verdipapirvirksomheten, samt til styring av selskapets valutaeksponering.

Måling av finansielle instrumenter

Virkelig verdi

Virkelig verdi er den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltakere på måletidspunktet.

IFRS 13 fastsetter et hierarki for kategorisering av investeringer i tre nivåer, avhengig av hvilken input som anvendes for å fastsette investeringenes virkelige verdi.

Eiendeler og forpliktelser som inngår i nivå 1 verdsettes basert på noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser som foretaket har tilgang til på måletidspunktet. For finansielle eiendeler og forpliktelser notert i aktivt marked benyttes notert pris uten justering til måling av virkelig verdi når denne er tilgjengelig.

Investeringer som inngår i nivå 2 verdsettes basert på andre inndata enn noterte priser som omfattes av nivå 1 men som er observerbare for tilsvarende eiendeler eller forpliktelser, enten direkte eller indirekte.

Dersom noterte priser i aktivt marked ikke er tilgjengelig, fastsettes virkelig verdi basert på:

- noterte priser for lignende eiendeler eller forpliktelser i aktive markeder,
- noterte priser for identiske eller lignende eiendeler eller forpliktelser i markeder som ikke er aktive, eller
- andre inndata enn noterte priser som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen.

Eiendeler og forpliktelser som inngår i nivå 3 verdsettes basert på ikke observerbare inndata.

Dersom observerbare markedsdata ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi med utgangspunkt i beste informasjon som er tilgjengelig.

Dersom inndata for en eiendel eller forpliktelse kan kategoriseres på forskjellige nivåer i hierarkiet, vil eiendelen eller forpliktelsen i sin helhet kategoriseres på samme nivå i hierarkiet som det laveste nivået av inndata som er vesentlig for måling av virkelig verdi.

Ved tilfeller hvor observerbare markedspriser eller andre markedsdata bortfaller eller at kvaliteten oppfattes som dårlig, vil verdipapirer reklassifiseres til et annet nivå. Overføring av eiendeler eller forpliktelser mellom nivåene i hierarkiet anses å skje ved utgangen av rapporteringsperioden.

Børsnoterte instrumenter verdsettes basert på offisielle sluttkurser. Fondsandeler er verdsatt til offisielle NAV-kurser der slike finnes. Obligasjoner verdsettes som hovedregel basert på innhentede offisielle kurser. Obligasjoner som ikke kvoteres regelmessig verdsettes basert på anerkjente teoretiske modeller med utgangspunkt i kontraktsfestede kontantstrømmer, observerbare rentekurver og kredittpremier for de enkelte utstederne. Unoterte derivater verdsettes teoretisk basert på observerbar markedsdata.

Private equity fond, eiendomsfond og hedgefond verdsettes basert på rapporter fra fondsforvaltere, justert for kontantstrømmer i perioden mellom siste verdivurdering og rapporteringstidspunktet. Fondsforvalternes verdifastsettelse er basert på bransjestandard konsistent med IFRS. Selskapet har ikke full tilgang til all informasjon relevant for verdsettelsen av disse fondene, og har derfor ikke grunnlag for å gjennomføre alternativ verdsettelse. Det er knyttet usikkerhet til fastsatte verdier og ved realisering av underliggende investeringer vil det kunne oppstå både gevinster og tap. Fondene har en rekke underliggende investeringer, noe som reduserer usikkerheten knyttet til verdsettelsen av den enkelte

Note 1. Regnskapsprinsipper, forts.

fondsandel. Forvaltningskostnader i underliggende fond blir hensyntatt i NAV.

Amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som kategoriseres til amortisert kost til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente metoden. Ved beregning av effektiv rente diskonteres fremtidige kontantstrømmer og alle kontraktsmessige vilkår i den forventede løpetiden.

Forventet kredittap (ECL - Expected Credit Loss)

For instrumenter som bokføres til amortisert kost og til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultatregnskap skal tapsavsetningene etter IFRS 9 innregnes basert på forventet kredittap.

Forventet kredittap bokføres som realisert avkastning.

8. INVESTERINGSEIENDOMMER

Samtlige investeringseiendommer eies gjennom datterselskaper. Eiendomsselskapene er eid av kollektivporteføljen og investeringsvalgporteføljen med formål å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og verdistigning.

Alle eiendommer er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. I mangel av sammenlignbare markedspriser for eiendommer, benyttes anerkjente verdivurderingsmetoder ved verdsettelse. Eiendommene blir vurdert av ekstern verdivurderer. Et sentralt parameter i verdivurderingen er det langsiktige avkastningskravet for den enkelte eiendom. Verdsettelsene godkjennes endelig av eiendomskomite i Nordea Liv. Endringer i verdi innregnes i resultatet.

Ved vurdering av aksjer og andeler i eiendomsselskaper etter egenkapitalmetoden tas det utgangspunkt i virkelig verdi av eiendommene. Til denne verdien legges verdi av netto eiendeler i selskapene. Verdsettelse av aksjer og andeler i eiendomsselskaper faller innunder nivå 3 i virkelig verdihierarkiet.

9. VARIGE DRIFTSMIDLER

Driftsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger ut i fra estimert økonomisk levetid.

Om virkelig verdi av et driftsmiddel faller under bokført verdi, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet.

10. FORSIKRINGSMESSIGE FORHOLD

Avsetninger for kontraktsfastsatte forpliktelser

Kontraktsfastsatte forpliktelser i regnskapet utgjør selskapets forsikringstekniske avsetninger i kollektiv-

porteføljen og består av premiereserver, bufferfond, premiefond, innskuddsfond, fond for regulering av pensjoner og erstatningsavsetninger.

Premiereserve

Premiereserven er beregnet i samsvar med Forsikringsvirksomhetsloven. Premiereserven utgjør kontantverdien av selskapets forpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler, med fradrag for kontantverdien av fremtidige avtalte premier. Ved beregningene tas det hensyn til den fastsatte dødelighet og uførhet blant de forsikrede som er lagt til grunn i de respektive premietariffer.

Administrasjonsreserve

Administrasjonsreserve er lovbestemt avsetning innen kollektiv rente- og pensjonsforsikring til dekning av fremtidige kostnader for fullt betalte forsikringer. Administrasjonsreserven inngår i "Premiereserve mv.

Bufferfond

Bufferfond omfatter betinget kundetildelt avsetning som inngår i kontraktsfastsatte forpliktelser. Fondet kan benyttes til styrking av forsikringskontraktene dersom selskapets avkastning ikke er tilstrekkelig til å dekke rentegarantien i kontraktene.

Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.

Premie- og innskuddsfond er forsikringstakers konto for forskuddsbetalte premier og innskudd etter skatteloven. Fond for regulering av pensjoner er fond for overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning består av avsetning for erstatninger som er inntruffet, men ikke meldt til selskapet og erstatningstilfeller som er meldt, men ikke ferdigbehandlet eller oppgjort. Erstatningsavsetningene inngår i "Premiereserve mv. ".

Forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje
Forsikringsmessige avsetninger til dekning av særskilt investeringsportefølje består av premiereserve og erstatningsavsetning, som er klassifisert under "Pensjonskapital mv. ".

Avsetningene skal til enhver tid motsvare verdien av investeringsporteføljene som er tilordnet kontraktene. Andel av eventuelt overskudd på risikoresultatet inngår i avsetningen.

Hovedregel for beregning og tildeling av overskudd
For forsikringer med rett til andel av årets overskudd skal overskudd på avkastnings- og risikoresultat tilføres kunden.

Eventuelt underskudd på risiko- eller administrasjonsresultat

Note 1. Regnskapsprinsipper, forts.

dekkes av selskapet, og et eventuelt administrasjons-overskudd tilfaller i sin helhet selskapet.

Det er adgang til å avsette en del av årets avkastnings-overskudd til bufferfond.

Det er dessuten adgang til å avsette inntil 50 prosent av et eventuelt risikooverskudd til risikoutjevningsfond.

Hovedregelen har følgende unntak:

Individuelle forsikringer tegnet før 01.01.08

Det er adgang til å skille ut disse som egen portefølje som tildeles overskudd etter tidligere regler, hvilket betyr at kunden har rett til minst 65 prosent av et ev. overskudd på kontrakten. Nordea har benyttet seg av denne muligheten.

Fripoliser

Overskudd for fripoliser og pensjonskapitalbevis med kontraktsfastsatte forpliktelser beregnes etter alternative regler gitt i forsikringsvirksomhetslovens § 3-16. Dette innebærer at selskapet har mulighet til å dekke et eventuelt negativt risikoresultat ved fradrag i avkastningsoverskuddet, samtidig som det har rett til inntil 20 prosent av avkastningsoverskuddet (etter eventuelt fradrag for risikounderskudd).

Tilbakeføring til kontrakten

Individuelle avtaler: For tradisjonelle ytelsesbaserte avtaler samt forsikringer under utbetaling etter oppnådd alder benyttes overskuddet til oppskrivning av avtalte ytelser. For kontobaserte avtaler tilføres overskuddet forsikringens konto.

Kollektive avtaler: For kollektive avtaler blir overskudd på kollektive forsikringer til kontraktens premiefond. Overskudd generert av premiereserven fra pensjoner under utbetaling overføres pensjonistenes overskuddsfond.

Selskapet kan søke Finanstilsynet om å få benytte hele eller deler av årets overskudd på avkastning og risiko til nødvendig styrking av premiereserve for forsikringsforpliktelser knyttet til de kontrakter det gjelder.

11. EGENKAPITAL

Egenkapital består av innskutt kapital som aksjekapital og overkurs, og opptjent egenkapital inkludert risikoutjevningsfond.

Risikoutjevningsfond

Risikoutjevningsfondet er en del av de forsikringstekniske avsetninger i Forsikringsvirksomhetsloven, men er i balansen klassifisert som egenkapital.

Hensikten med avsetning til risikoutjevningsfondet er å utjevne svingninger i risikoresultatet over tid.

Risikoutjevningsfondet er ikke fordelt på de enkelte kontrakter og avsetningen anses heller ikke å være knyttet til selskapets forsikringsrisiko for eksisterende eller fremtidige kunder. Risikoutjevningsfondet kan kun anvendes til å styrke premiereserven vedrørende risiko knyttet til person.

12. ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Ansvarlig lånekapital klassifiseres som annen finansiell gjeld og er utstedt i norske kroner. Rentekostnader for den ansvarlige lånekapitalen resultatføres som «Andre kostnader» i det ikke-tekniske regnskapet.

13. SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og årets endring i utsatt skatt og er basert på regnskapsstandarden IAS 12.

Skattemessig inntekt knyttet til investeringer i kundeporteføljene tilsvarende regnskapsmessig inntekt fra investeringer i kundeporteføljene. Tilsvarende gis det skattemessig fradrag ved avsetning til regnskapsmessige forpliktelser til kundene. Dette innebærer at det ikke gis skattemessig fradrag for avsetning til fond som klassifiseres som egenkapital.

Samsvar mellom skattemessig og regnskapsmessig tidfesting av inntekter og kostnader innebærer at det ikke er knyttet midlertidige forskjeller til eiendeler og regnskapsmessige forpliktelser som gjenvinnes i det tekniske regnskapet

Avskrivning av driftsmidler, resultatførte endringer i pensjonsforpliktelser og avsetninger til betingede forpliktelser inngår i det tekniske regnskapet. I samsvar med nye skatteregler fra 1.1.2018 skal utgiftene tidfestes i samsvar med regnskapsreglene og det er ikke knyttet midlertidige forskjeller til disse balansepostene.

Aksjer mv. som inngår i selskapsporteføljen er omfattet av fritaksmetoden.

Aksjer mv. som inngår i kundeporteføljene er ikke omfattet av fritaksmetoden. For produkter med overskuddsdeling er det egne sjablonregler for å motsvare beskatning av aksjeinntekter som gjennom overskuddsdelingen tilordnes resultat til eier.

Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller knyttet til investeringer i selskapsporteføljen, gevinst/- og tapskonto etablert per 1.1.2018 og sikkerhetsavsetninger, og som er forventet å bli utlignet i fremtiden. Netto utsatt skattefordel

Note 1. Regnskapsprinsipper, forts.

innregnes i balansen dersom det er sannsynlig at denne kan utlignes mot en skattepliktig inntekt i senere år.

Usikre skattefordeler oppstår når det er knyttet usikkerhet til endelig utfall av ligningsbehandling for et inntektsår. Usikre skattefordeler presenteres som «Eiendeler ved skatt». Ved vurdering av usikre skattefordeler legges det til grunn det utfall som selskapet mener er det mest sannsynlige utfallet.

14. PENSJONER

Alle ansatte i selskapet, med unntak av de som er født før 1958, inngår i selskapets innskuddsordning.

Ytelsesbasert ordning

I en ytelsesbasert ordning beregnes pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser etter en lineær modell for opptjening basert på forventninger til sluttlønn, diskonteringsrente, ytelser fra folketrygden, avkastning på pensjonsmidler, samt aktuarielle estimater på dødelighet, uførhet og frivillig avgang.

Brutto pensjonsforpliktelse er nåverdien av opptjente pensjonsrettigheter basert på aktuarmessige beregninger og aktuarielle forutsetninger. Pensjonsmidler er vurdert til markedsverdi. Pensjonsforpliktelsen vurderes mot pensjonsmidlene i ordningen. Dersom pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene klassifiseres nettoverdien som gjeld. Dersom pensjonsmidlene overstiger den beregnede pensjonsforpliktelsen klassifiseres nettoverdien som en eiendel gitt at det er sannsynlig at over finansieringen kan benyttes mot fremtidige forpliktelser.

Periodens netto pensjonskostnad består av årets påløpte pensjonsrettigheter, rentekostnader på pensjonsforpliktelsene, fratrullet årets avkastning på pensjonsmidlene, samt justeringer for eventuelle planendringer.

Regnskapsføring av aktuarielle gevinster og tap skjer i samsvar med IAS19R. Etter denne standard skal alle aktuarielle gevinster/tap innregnes umiddelbart i selskapets egenkapital gjennom «Andre resultat-komponenter».

De økonomiske konsekvenser ved endringer i pensjonsplaner blir inntektsført eller kostnadsført på planendringstidspunktet.

Etter IAS19R skal den forventede avkastning på pensjonsmidlene beregnes med samme rente som er lagt til grunn for diskonteringsrenten som er brukt til måling av pensjonsforpliktelsene.

Innskuddsordning

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at selskapet innbetaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive

pensjonssparing. Størrelsen på innskuddet er avhengig av den ansattes lønn opp til 12 G. Fremtidig pensjon for de ansatte avhenger av avkastningen på innskutte midler samt størrelsen på de årlige innskuddene.

Selskapet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til den innskuddsbaserte ordningen enn det årlige tilskuddet, og det blir derfor ikke avsatt noen forpliktelser knyttet til denne ordningen. Alle innbetalinger i ordningen kostnadsføres direkte.

Usikret innskuddsordning

Selskapets usikrede innskuddsbaserte pensjonsordninger regnskapsføres i henhold til IAS 19. Årets opptjening kostnadsføres og avsettes til pensjonsforpliktelse. Estimatavvik resultatføres under andre resultatkomponenter.

Selskapets pensjonsordninger administreres av Nordea Liv.

Det foretas ingen eliminerings vedrørende selskapets pensjonsforpliktelser og -midler i balansen eller for premieinntekter i resultatregnskapet.

15. ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Utarbeidelsen av regnskapet innebærer at ledelsen foretar vurderinger, utarbeider estimater og tar forutsetninger som påvirker regnskapsførte beløp på eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader.

Estimater og andre skjønsmessige vurderinger blir evaluert regelmessig med basis i historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser, som er representativt for ledelsens beste skjønn på tidspunkt for avleggelse av regnskapet.

Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

For finansielle eiendeler som er innregnet til amortisert kost blir det bokført et forventet kredittap (ECL).

Nordea Liv har innført en modell som beregner forventet kredittap basert på rating som innhentes fra eksterne ratingbyrå.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi

Verdsettelse av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked vil alltid være beheftet med en viss usikkerhet. For beskrivelse av verdsettelsesteknikker vises det til avsnitt Måling av finansielle instrumenter beskrevet i kapittel 7 – Finansielle instrumenter.

Forsikringstekniske avsetninger

For de forsikringsmessige avsetninger er de vesentligste risikoer og usikkerhet knyttet til hendelsene dødsfall, uførhet

Note 1. Regnskapsprinsipper, forts.

og utvikling i forventet levealder. Endringer i estimatene for disse størrelsene vil påvirke selskapets forpliktelser som igjen kan påvirke fremtidige resultater og overskudd til eier. Det vises til note 2 om forsikringsrisiko.

Investeringsiendommer

Investeringsiendommer verdsettes til virkelig verdi, men markedet for større næringseiendommer i Norge er lite likvid og selskapet baserer sin verdsettelse eksterne takster. I disse modellene tas det utgangspunkt i estimer for netto fremtidige kontantstrømmer og et forventet avkastningskrav.

I estimatet for netto fremtidige kontantstrømmer er det gjort vurderinger av en rekke usikre faktorer som utvikling i markedsleie, kvalitet og varighet på leieforholdene, eiendommenes tekniske stand og ev. behov for oppgradering.

Eventuelle endringer i avkastningskravet vil også kunne gi vesentlige utslag i eiendomsverdiene.

Immaterielle eiendeler

På grunn av virksomhetens kompleksitet foreligger det alltid usikkerhet knyttet til estimat av kontantstrømmer og diskonteringsfaktor i forbindelse med beregning av gjenvinnbart beløp for de enkelte delsystemer som inngår i de immaterielle eiendeler. Det er selskapet som anses som kontantgenererende enhet (CGU).

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsforpliktelsene til egne ansatte med tilhørende kostnader er basert på en rekke økonomiske og actuarielle forutsetninger. Slike forutsetninger skal være innbyrdes konsistente, realistisk og basert på en enhetlig forventning til fremtidig utvikling i de nevnte størrelser. Imidlertid vil det være en betydelig usikkerhet knyttet til ethvert estimat knyttet til utvikling i realrenten, lønnsvekst, folketrygdens grunnbeløp (G) og fremtidig inflasjon. Endringer i de actuarielle og økonomiske forutsetningene kan vesentlig påvirke selskapets avsetning for forpliktelser og fremtidige pensjonskostnader.

Utsatt skatt

Selskapets beregning av utsatt skatt er basert på midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier knyttet til eiendeler og forpliktelser som tilhørende egenkapitalen. De regnskapsmessige verdier er i mange tilfeller basert på estimer og forutsetninger som er beheftet med usikkerhet og således vil kunne avvike fra endelige ligningstall.

Betalbar skatt

For betalbar skatt er det knyttet usikkerhet til endelig utfall av tolkning av skattelovens § 10-35 vedrørende inntektsåret 2016.

Note 2. Styring av forsikringsrisiko

Generelt

Forsikringsrisiko er risiko for at en hendelse, som selskapet har avtalt med sine kunder å yte økonomisk vederlag for, inntreffer.

Selskapet påtar seg risiko for utbetaling i forbindelse med dødsfall, uførhet, kritisk sykdom og oppnådd alder (pensjonsforsikring).

Hovedproduktene er tjenestepensjon, individuelle spareprodukter og risikodekninger for privatpersoner.

Tilbudet av produkter som er i salg, omfatter investeringsvalgsprodukter og produkter med ettårig risikopremie til person- og bedriftsmarkedet. Utover dette omfatter forsikringsbestanden produkter med langsiktig kontraktsfastsatt rente- og utbetalingsgaranti, ofte omtalt som ytelsesbaserte produkter. Sistnevnte er ikke i aktivt salg.

Reassuranse og rutiner for risikoovertakelse bidrar til styring av egenregningsnivå og udekket risiko på polise- og bestandsnivå.

Kontroll og oppfølging av forsikringsrisiko

Selskapets prinsipper for risikoovertakelse er nedfelt i selskapets strategi og ivaretas gjennom egne rutiner.

Risikoovertakelse på individuelle avtaler skjer gjennom avgivelse og vurdering av kundenes egenerklæringer (helseerklæringer) om forhold som kan ha innflytelse på risikovurderingen. Dette kan for eksempel være alder, kjønn, helse, yrke, inntekt eller liknende. Etter behov søker Nordea Liv bistand hos egen hovedlege, reassurandør,

NAV, konkurrenter, lege/sykehus eller samarbeid med bransjens eget vurderingsprogram ("Nemnden for helsebedømmelse"). Hvis selskapet ikke mottar tilstrekkelige opplysninger, eller innhentede opplysninger ikke er tilfredsstillende, avviser selskapet risikoen.

Erstatningsbehandlingen både innenfor individual- og bedriftsmarkedet er nøye regulert av oppgjørs-rutiner som skal sikre en høy kvalitet. Oppgjørsavdelingene samarbeider tett med helsevurdererne og benytter mange av de samme opplysningene til hjelp i vurdering av om en erstatningssak er berettiget. Dersom selskapet har mistanke om svik kan også særskilte profesjonelle utredere benyttes.

Nordea Liv kontrollerer regelmessig tilstrekkeligheten i sine tariffer, blant annet ved vurdering av elementanalyse på bransje- og produktnivå. Elementanalysen fordeler resultatbidragene mellom risiko-, administrasjons- og avkastningsresultat. I tillegg gjennomfører selskapet jevnlig «beste estimat»-analyser fordelt på ulike risikotyper, i forbindelse med sine Solvens II-beregninger. Selskapet har videre utviklet en lønnsomhetsmodell for bedriftsmarkedet som vurderer lønnsomhet ned på avtalenivå.

Selskapet gjennomfører risikoanalyser av de ulike premieberegningselementene, spesielt med tanke på å fange opp utviklingen i biometrisk risiko. Dette gir selskapet løpende kontroll på lønnsomhet og prising av forsikringsrisikoen, slik at tiltak kan settes inn dersom det oppstår avvik.

Rentegaranti

Det er knyttet rentegaranti til enkelte av selskapets produkter. Tabell 1 under viser nivået på gjennomsnittlig grunnlagsrente for produkter innenfor ulike overskuddsregelverk. Tabell 2 viser fordelingen av premiereserverne per rentenivå innenfor de samme gruppene.

TABELL 1: GJENNOMSNIITTLIG GRUNNLAGSRENTE:

	Ny overskuddsmodell (Individuelle kontrakter)	Ny overskuddsmodell (Kollektive kontrakter)	Modifisert overskuddsmodell (Fripoliser)	Gammel overskuddsmodell (Individuelle kontrakter)	Snitt ytelsesbaserte forsikringer
Gjennomsnittlig grunnlagsrente	2,38 %	2,40 %	3,19 %	3,81 %	3,10 %

TABELL 2: PROSENTVIS FORDELING AV PREMIERESERVER PÅ GRUNNLAGSRENTE:

Grunnlagsrente	Ny overskuddsmodell (Individuelle kontrakter)	Ny overskuddsmodell (Kollektive kontrakter)	Modifisert overskuddsmodell (Fripoliser)	Gammel overskuddsmodell (Individuelle kontrakter)	Sum
0,5%-1,6%	0,8 %	0,6 %	0,0 %	0,0 %	1,3 %
>1,6%-2,75%	0,2 %	9,2 %	20,5 %	0,2 %	30,0 %
3,0%	0,6 %	2,3 %	29,5 %	1,1 %	33,4 %
>3,0%-4,0%	0,1 %	1,7 %	29,8 %	3,4 %	35,0 %
>4,0%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,3 %	0,3 %
Sum	1,6 %	13,7 %	79,7 %	5,0 %	100,0 %

Note 2. Styling av forsikringsrisiko, forts.

Gjennomsnittrenten for summen av Nordea Livs forsikringer med rentegaranti er redusert fra 3,13 prosent i 2023 til 3,10 prosent i 2024. Siden selskapet ikke lenger tilbyr ytelsesbaserte forsikringer med sparing, er det kun premier på eksisterende avtaler, samt avsetninger til risikopensjoner som kommer til utbetaling, som medfører ytterligere rentegarantiforpliktelse.

Ved utgangen av 2024 utgjorde produkter med rentegaranti rundt 23 prosent av selskapets kundeporteføljer. Andelen er redusert fra 26 prosent ved utgangen av 2023 som følge av økte verdier i investeringsvalgsporteføljen. Sistnevnte har økt med om lag 37 milliarder kroner i 2024. I tillegg til store premieinntekter innenfor innskuddspensjon og fondskonto, skyldes dette god avkastning på investeringsporteføljene i 2024. Videre utvikling av investeringsvalgsprodukter er et kontinuerlig satsningsområde for selskapet. Sammen med ett-årig risikoforsikring bidrar disse til å redusere selskapets eksponering for renterisiko.

Sensitivitetsanalyse – selskapets følsomhet overfor forsikringsrisiko

Den underliggende forsikringsrisikoen i selskapets produkter kan endre seg. Følsomheten overfor denne type variasjon kan illustreres ved å vise sannsynlig effekt på krav til forsikringstekniske avsetninger. Selskapets følsomhet overfor forsikringsrisiko knytter seg i overveiende grad til kontrakter med langsiktig kontraktsfastsatt rente- og utbetalingsgaranti. Tabell 3 viser estimert endring i forsikringstekniske avsetninger som følge av endringer i dødelighet og uførhet for denne typen produkter.

Beregningen forutsetter at sannsynligheten for å dø øker med 15 prosent i avtaler som har netto dødsrisiko og reduseres med 20 prosent i avtaler som har netto opplevelsesrisiko. For uførerisiko er det antatt en økning på 35 prosent første år og 25 prosent deretter. Det er benyttet samme parametere som i beregningen av kapitalkrav i Solvens II.

TABELL 3: LIVSFORSIKRINGSRISIKO

Risikotype	Ny overskuddsmodell (Kollektive og individuelle kontrakter)	Modifisert overskuddsmodell (Fripoliser)	Gammel overskuddsmodell (Individuelle kontrakter)	Totalt	% av totale premiereserver
Dødsrisiko +15 %	1	27	10	38	0,1 %
Opplevelsesrisiko -20 %	157	1 065	83	1 305	2,9 %
Uførerisiko +25 % (35 % første år)	70	117	44	231	0,5 %

Tabellen viser at avsetningsbehovet øker med 1 305 millioner kroner hvis sannsynligheten for å dø blir 20 prosent lavere. Dette tilsvarer 2,9 prosent av premiereservene for ytelsesbaserte avtaler. Selskapet har begrenset risiko knyttet til økt dødelighet i den ytelsesbaserte porteføljen. Dersom sannsynligheten for å dø øker med 15 prosent, vil avsetningsbehovet øke med 38 millioner kroner. Øker uføreintensiteten med 35 prosent i 2024 og 25 prosent deretter, øker avsetningsbehovet med 231 millioner kroner, tilsvarende ca 0,5 prosent av premiereservene.

Effekten dette kan ha på resultat og egenkapital avhenger videre av selskapets rammer for bruk av kunders resultat og risikoutjevningssfond til styrking av premiereserven, herunder Finanstilsynets godkjenning av søknad om opptrappingsplan.

Konsentrasjon av forsikringsrisiko

Selskapet tilbyr ikke tjenestepensjon til offentlig sektor og ikke gruppelevsforssikring. Disse antas å representere den potensielt største konsentrasjon av risiko innenfor livsforsikringsmarkedet.

Selskapet har ikke forsikret militære enheter eller flyselskap. Selskaper med spesielt risikoutsatt virksomhet som f.eks. oljeutvinning eller våpenproduksjon er omfattet av katastrofereassuransen.

Forøvrig er forsikringsporteføljen diversifisert geografisk og over de fleste bransjer.

I forbindelse med årlig fremforhandling av katastrofereassuranse går selskapet gjennom og identifiserer de største risikokonsentrasjonene i sin forsikringsportefølje.

Avsetning for ikke oppgjorte skader

Selskapet foretar avsetninger for meldte, men ikke oppgjorte erstatningstilfeller (RBNS), og inntrufne, men ikke rapporterte erstatningstilfeller (IBNR). Der det er mer hensiktsmessig, beregnes avsetningene samlet som inntrufne, men ikke oppgjorte erstatningstilfeller (IBNS).

For uførerente innenfor individualmarkedet tar beregningen av RBNS-avsetningen hensyn til alle meldte og registrerte skader. Disse multipliseres så med en forventet tilslagsprosent.

Note 2. Styling av forsikringsrisiko, forts.

Tilslagsprosentene er beregnet på bakgrunn av historiske data for de ulike bestandene. IBNR-avsetning beregnes på grunnlag av forventet antall skader per skadeårgang som ennå ikke er rapportert.

For uførekapital og alvorlig sykdomsforsikring innenfor individualmarkedet benyttes IBNS-metodikk med utgangspunkt i skadetriangel, basert på oppgjorte erstatninger fordelt på skade- og oppgjørsmønstre.

For uføreytelser innenfor bedriftsmarkedet, dvs. uførepensjon, premiefritak og innskuddsfritak, holdes avsetninger til dekning av inntrufne, ikke oppgjorte skader, basert på historiske skade- og oppgjørsmønstre.

Når det er hensiktsmessig, foretar selskapet i tillegg ekspertvurderinger basert på tilgjengelig informasjon til enhver tid.

Utbetalingsprofil – estimert tidsplan for reduksjon av selskapets forsikringstekniske avsetninger i kollektivporteføljen

Figuren under viser den avtalte utbetalingsprofilen for selskapets forsikringstekniske avsetninger pr. 31.12.2024 (mørkeblå del) i tillegg til utbetalinger som skyldes avtalte premier etter dette tidspunktet (lyseblå del).

Likviditetsrisikoen innebærer selskapets evne til å innfri forpliktelser etter hvert som de forfaller. Nordea Liv har en egen ramme for likviditet som skal sikre at selskapet til enhver tid har tilstrekkelige likvide midler til å møte løpende utbetalinger som illustrert nedenfor.

Reassuranse

Selskapet styrer også sin forsikringsrisiko gjennom ulike reassuranseprogram.

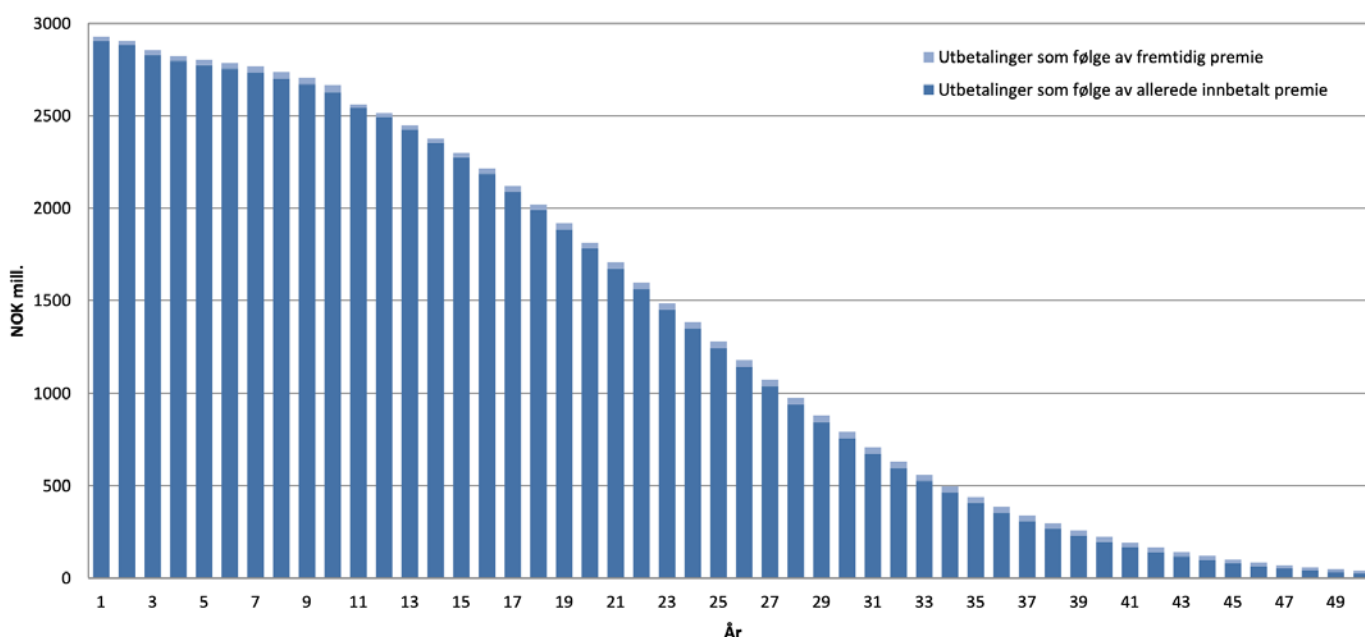
Følgende forhold påvirker det underliggende risikoresultatet:

- **Trendrisiko;** tariffen er ikke lenger korrekt som følge av at forhold i samfunnet endrer de underliggende sannsynligheter
- **Volatilitet;** naturlige variasjon i antall forsikringstilfeller
- **Store enkeltutbetalinger;** store enkelterstatninger
- **Katastrofe;** enkelthendelse som utløser mange forsikringstilfeller

I henhold til selskapets strategi skal reassuranse vurderes for å redusere nedsiderisiko ved de nevnte forhold. Per i dag er selskapet i hovedsak reassurert mot store enkeltutbetalinger og katastrofe.

Reassuranseprogrammet består i det alt vesentligste av proporsjonal reassuranse (eksedentreassuranse). Innenfor

UTBETALINGSPROFIL FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Note 2. Styling av forsikringsrisiko, forts.

en eksedentkontrakt fastsettes det en egenandel, og risiko utover egenandelen reassureres. Slike kontrakter medfører at selskapet kan gi fra seg en liten andel av risikopremiene, samtidig som de store enkeltrisikoen som kan true det enkelte års risikoresultat, blir eliminert.

Selskapet relaterer ønsket egenandel til forventet volatilitet i den aktuelle porteføljens risikoresultat og kontrollerer slik den innvirkning store enkeltutbetalinger vil kunne ha på resultatet.

Utover eksedentkontraktene har selskapet enkelte mindre kvotekontrakter og en katastrofekontrakt (excess of loss-kontrakt). Katastrofekontrakten dekker tap utover en nedre grense ved tre eller flere døds- eller uføretilfeller som følge av samme hendelse. Denne grensen tilpasses tilhørende katastrofesjokk som fremkommer i selskapets beregning av Solvens II-kravet.

Det vurderes ikke hensiktsmessig å reassurere mot volatilitet i antallet forsikringstilfeller.

Risikoen for at vi lever lenger enn forutsatt i tariffgrunnlaget, er en typisk trendrisiko. Denne er per i dag ikke reassurert, men behovet vurderes regelmessig.

Utover dette vurderer selskapet regelmessig kapitalmotivert reassuranse med tanke på å redusere og/eller stabilisere selskapets kapitalkrav. Så langt er ingen slike kontrakter inngått.

Note 3. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring – hovedbransjer

(beløp i millioner kroner)	Individuell kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring og andre skadebransjer	Sum
Premiereserve	535	3 806	43 413	76	47 829
Pensjonskapital	66 719	7 002	110 323	0	184 044
Bufferfond	27	430	5 442	0	5 899
Premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond	0	0	1 021	0	1 021
Sum forsikringsfond	67 281	11 238	160 198	76	238 792

Note 3a. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring – delbransjer Individuell kapital / Individuell rente- og pensjonsforsikring

INDIVIDUELL KAPITALFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Kapitalforsikring tegnet etter 01.01.2008	Investeringsvalg	Sum
Premiereserve	271	264	0	0	535
Pensjonskapital	0	0	0	66 719	66 719
Bufferfond	27	0	0	0	27
Premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond	0	0	0	0	0
Sum forsikringsfond	298	264	0	66 719	67 281

INDIVIDUELL RENTE- OG PENSJONSFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Kapitalforsikring tegnet etter 01.01.2008	Investeringsvalg	Sum
Premiereserve	2 037	1 030	739	0	3 806
Pensjonskapital	0	0	0	7 002	7 002
Bufferfond	275	22	132	0	430
Premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond	0	0	0	0	0
Sum forsikringsfond	2 312	1 052	871	7 002	11 238

Note 3b. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring – delbransjer Kollektiv rente- og pensjonsforsikring

KOLLEKTIV RENTE- OG PENSJONSFORSIKRING	Ytelsesbasert uten investeringsvalg	Fripoliser	Uten rett til andel av overskudd	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Sum
Premiereserve	5 919	36 497	996	0	43 413
Pensjonskapital	0	0	0	110 323	110 323
Bufferfond	902	4 505	35	0	5 442
Premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond	1 020	0	0	0	1 021
Sum forsikringsfond	7 841	41 003	1 031	110 323	160 198

Note 4. Endring i forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Premiereserve	Bufferfond	Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	Sum
Inngående balanse	47 452	5 703	910	54 066
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)	-210	272	12	74
Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)	478	0	0	478
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2)	49	0	0	49
Annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3)	16	0	0	16
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	334	272	12	618
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
Overføringer mellom fond	43	-76	98	65
Overføringer til/fra selskapet	0	0	0	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	43	-76	98	65
Utgående balanse	47 829	5 899	1 021	54 748

Note 5. Endring i forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Premiereserve	Bufferfond	Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	Sum
Inngående balanse	147 002	0	0	147 002
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
Netto resultatførte avsetninger (del av resultatpost 7 samt del av resultatpost 5.2.1)	37 040	0	0	37 040
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	37 040	0	0	37 040
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
Overføringer mellom fond	2	0	0	2
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	2	0	0	2
Utgående balanse	184 044	0	0	184 044

Note 6. Resultat på hovedbransjer

(beløp i millioner kroner)	Individuell kapital- forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring og andre skadebransjer	Sum
1. Premieinntekter for egen regning	12 143	594	21 727	181	34 645
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	25	186	2 167	2	2 380
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	8 742	1 124	12 840	0	22 705
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	174	11	188	5	377
5. Erstatninger	-5 845	-507	-13 816	-40	-20 207
6. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	19	-144	55	-4	-74
7. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-14 273	-1 055	-21 712	0	-37 040
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-8	-22	-514	0	-544
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-338	-94	-410	-50	-893
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	-4	-1	-18	0	-23
11. Resultat av teknisk regnskap	635	92	507	93	1 327

Note 6a. Resultat på delbransjer – Individuell kapital / Individuell rente- og pensjonsforsikring

INDIVIDUELL KAPITALFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Kapitalforsikring tegnet etter 01.01.2008	Investeringsvalg	Sum
1. Premieinntekter for egen regning	33	515	0	11 596	12 143
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	15	11	0	0	25
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	0	0	0	8 742	8 742
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	2	0	171	174
5. Erstatninger	-62	-137	0	-5 646	-5 845
6. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	33	-14	0	0	19
7. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - særskilt investeringsportefølje	0	0	0	-14 273	-14 273
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-8	0	0	0	-8
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-6	-119	0	-212	-338
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	-3	0	-1	-4
11. Resultat av teknisk regnskap	4	254	0	376	635

Note 6a. Resultat på delbransjer – Individuell kapital / Individuell rente- og pensjonsforsikring, forts.

INDIVIDUELL RENTE- OG PENSJONSFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Kapitalforsikring tegnet etter 01.01.2008	Investeringsvalg	Sum
1. Premieinntekter for egen regning	35	243	0	316	594
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	110	40	36	0	186
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	0	0	0	1 124	1 124
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	0	0	11	11
5. Erstatninger	-174	-67	59	-325	-507
6. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	51	-112	-83	0	-144
7. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - særskilt investeringsportefølje	0	0	0	-1 055	-1 055
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-8	-13	-1	0	-22
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-9	-54	-3	-28	-94
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	0	0	-1	-1
11. Resultat av teknisk regnskap	5	36	9	43	92

Note 6b. Resultat på delbransjer - Kollektiv rente- og pensjonsforsikring

KOLLEKTIV RENTE- OG PENSJONSFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Ytelsesbasert uten investeringsvalg	Fripoliser	Uten rett til andel av overskudd	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Sum
1. Premieinntekter for egen regning	247	5	698	20 777	21 727
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	330	1 798	39	0	2 167
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	0	0	0	12 840	12 840
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	2	0	45	140	188
5. Erstatninger	-278	-1 293	-601	-11 643	-13 816
6. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-101	156	0	0	55
7. Resultatførte endringer i fors.forpliktelser - særskilt investeringsportefølje	0	0	0	-21 712	-21 712
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-115	-399	0	0	-514
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-36	-47	-178	-149	-410
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	0	-13	-5	-18
11. Resultat av teknisk regnskap	51	218	-9	247	507

Note 7. Resultatanalyse på hovedbransjer – fordeling mellom kunde og eier

(beløp i millioner kroner)	Individuell kapital- forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring og andre skadebransjer	Sum
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement	250	28	29	62	369
Fortjenesteelement for risiko	0	0	0	0	0
Administrasjonsresultat	388	70	372	30	859
Avkastningsresultat	15	66	866	2	948
Vederlag for rentegaranti	0	3	54	0	57
Endring i sikkerhetsavsetning, avsetning til langt liv m.m.	0	-1	-13	0	-14
Resultat av teknisk regnskap før kudetildeling	653	167	1 308	93	2 220
Resultat til kunder	-14	-22	-514	0	-550
Tilført til/fra bufferfond	-4	-52	-287	0	-343
Resultat av teknisk regnskap	635	92	507	93	1 327

Note 7a. Resultatanalyse på delbransjer – fordeling mellom kunde og eier – Individuell kapitalforsikring/Individuell rente- og pensjonsforsikring

INDIVIDUELL KAPITALFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Kapitalforsikring tegnet etter 01.01.2008	Investeringsvalg	Sum
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement	11	228	0	11	250
Fortjenesteelement for risiko	0	0	0	0	0
Administrasjonsresultat	2	16	0	370	388
Avkastningsresultat	4	10	0	1	15
Vederlag for rentegaranti	0	0	0	0	0
Endring i sikkerhetsavsetning, avsetning til langt liv m.m.	0	0	0	0	0
Resultat av teknisk regnskap før kudetildeling	17	254	0	382	653
Resultat til kunder	-8	0	0	-6	-14
Tilført til/fra bufferfond	-4	0	0	0	-4
Resultat av teknisk regnskap	4	254	0	376	635

Note 7a. Resultatanalyse på delbransjer – fordeling mellom kunde og eier – Individuell kapitalforsikring/Individuell rente- og pensjonsforsikring, forts.

INDIVIDUELL RENTE- OG PENSJONSFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Kapitalforsikring tegnet etter 01.01.2008	Investeringsvalg	Sum
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement	7	20	1	0	28
Fortjenesteelement for risiko	0	0	0	0	0
Administrasjonsresultat	6	15	4	44	70
Avkastningsresultat	34	13	19	0	66
Vederlag for rentegaranti	0	0	3	0	3
Endring i sikkerhetsavsetning, avsetning til langt liv m.m.	0	0	0	-1	-1
Resultat av teknisk regnskap før kundetildeling	47	49	28	43	167
Resultat til kunder	-8	-13	-1	0	-22
Tilført til/fra bufferfond	-34	0	-18	0	-52
Resultat av teknisk regnskap	5	36	9	43	92

Note 7b. Resultatanalyse på delbransjer – fordeling mellom kunde og eier – Kollektiv rente- og pensjonsforsikring

KOLLEKTIV RENTE- OG PENSJONSFORSIKRING (beløp i millioner kroner)	Ytelsesbasert uten investeringsvalg	Fripoliser	Uten rett til andel av overskudd	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Sum
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement	-12	90	-46	-3	29
Fortjenesteelement for risiko	0	0	0	0	0
Administrasjonsresultat	7	69	32	263	372
Avkastningsresultat	188	673	5	0	866
Vederlag for rentegaranti	54	0	0	0	54
Endring i sikkerhetsavsetning, avsetning til langt liv m.m.	0	0	0	-13	-13
Resultat av teknisk regnskap før kundetildeling	238	832	-9	247	1 308
Resultat til kunder	-115	-399	0	0	-514
Tilført til/fra bufferfond	-72	-214	0	0	-287
Resultat av teknisk regnskap	51	218	-9	247	507

Note 8. Erstatninger

(beløp i millioner kroner)	Individuell kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Ulykkes- og yrkesskadeforsikring	Sum
Erstatninger iht. forsikringsavtaler	-771	-444	-2 948	-70	-4 232
Gjenkjøp	-4 989	-9	-6	0	-5 004
Sum utbetalte erstatninger brutto	-5 760	-452	-2 954	-70	-9 236

Note 9. Flytting

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Individuell kapital- forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Ulykkes- og yrkesskadeforsikring	Sum
MOTTATTE MIDLER					
Premiereserver	0	33	0	0	33
Pensjonskapital	122	55	12 053	0	12 230
Bufferfond	0	0	2	0	2
Premiefond	0	0	1	0	1
Innskuddsfond	0	0	24	0	24
Totalt mottatte midler	122	88	12 080	0	12 290
Antall kontrakter	515	759	2 181	0	3 455
AVGITTE MIDLER					
Premiereserver	0	121	-8	0	113
Pensjonskapital	-89	-177	-10 838	0	-11 105
Bufferfond	0	0	-15	0	-15
Kursreserver	0	0	-2	0	-2
Premiefond	0	0	-8	0	-8
Innskuddsfond	0	0	-34	0	-34
Totalt avgitte midler	-89	-57	-10 905	0	-11 051
Antall kontrakter	210	652	12 461	0	13 323

Note 10. Nytegning

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Individuell kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Ulykkes- og yrkesskadeforsikring	Sum
2024	5 428	135	288	23	5 874
2023	3 953	97	288	21	4 360

Note 11. Finansiell risiko

Styring av finansiell risiko inngår som en del av selskaps- og investeringsstrategien vedtatt av styret. Finansiell risiko i Nordea Liv består av markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Styringen av risikoene gjennomføres med moderne analyseverktøy, operative regler og rapporteringskrav som følges opp kontinuerlig. Styret fastsetter rammene for finansforvaltningen ved behandlingen av selskapets investeringsstrategi.

Rammene utformes slik at markedsrisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko og anvendelsen av derivatinstrumenter, samt lovpålagte og interne krav til solvens, stresstest og balansesammensetning, blir ivarettatt.

Markedsrisiko er i hovedsak knyttet til selskapets evne til å innfri den årlige rentegarantien til kundene. Dersom avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke garantien vil manglende avkastning dekkes gjennom bruk av bufferfond. Eier er ansvarlig for eventuelt udekket beløp.

Markedsrisiko

Markedsrisiko innebærer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller fremtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Risikoen knytter seg hovedsakelig til verdiutviklingen på aksjer, renteinstrumenter og eiendom, i kollektivporteføljen.

Tabellen under viser verdiendring basert på kollektivporteføljens sammensetning ved årsslutt av en prisendring på 20 prosent for aksjer, en renteendring på 100 bp og en prisendring på eiendom på 12 prosent. Sensitivitetene er beregnet hver for seg og tar hensyn til derivateksponering.

MARKEDSRISIKO – EFFEKT PÅ MARKEDSVERDI

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	2024	2023
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN		
Aksjer	1 335	1 232
Renter	2 292	2 448
Eiendom	89	725
SELSKAPSPORTEFØLJEN		
Aksjer	2	9
Renter	165	200

Aksjerisiko styres gjennom løpende tilpasning av aksjeandel til bufferkapitalen og reduseres ved at man foretar diversifiserte investeringer både med hensyn til regions- og sektoreksponering.

AKSJEKSPONERING REGION	2024	2023
Norge	3,2 %	23,0 %
Europa ekskl. Norge	14,5 %	13,8 %
Nord-Amerika	65,9 %	54,3 %
Far East	9,5 %	8,0 %
Emerging markets	6,9 %	0,9 %

Aksjeeksponeringen økte svakt i løpet av året. Ved inngangen til året utgjorde aksjeandelen 11,3 prosent inkludert derivater, ved årsslutt var eksponeringen 12,1 prosent. Selskapets aksjeinvesteringer er forvaltet gjennom mandat til Nordea Investment Management and Funds og flere eksterne forvaltere. Aksjemandatene er ulike og enten basert på regioner eller investeringsstiler og strategier. Risiko og avkastning knyttet til avvik i forhold til investeringsmandat og referanseindekser kontrolleres kontinuerlig.

Renterisikoen på regnskapsmessig verdi av aktivaene er forholdsvis lav. En stor del av renteporteføljen er plassert i pengemarkedsinstrumenter eller obligasjoner til amortisert kost. Avkastningen på obligasjoner til amortisert kost ligger over gjennomsnittlig garantert rente.

Eiendom utgjør en betydelig del av kollektivporteføljen og består i det vesentlige av kontoreiendommer med sentral beliggenhet. Eiendomsporteføljen har en forventet avkastning som ligger mellom forventet avkastning til aksjeinvesteringer og rentepapirer, videre er det diversifiserende å ha eiendom i porteføljen.

STØRSTE EIENDOMSINVESTERINGER

EIENDOM <i>(beløp i millioner kroner)</i>	Beliggenhet	% andel portefølje
Dronning Mauds gate 15	Oslo	9,2 %
Folke Bernadottesvei 38	Bergen	9,0 %
Nykirkebakken 2 og Verksgata 1A	Stavanger	8,4 %
Cort Adelers gate 33	Oslo	8,2 %
Christian Krohgs gate 32	Oslo	8,1 %
Rådhuspassasjen (Fr.N.pl. 2 /Olav Vs gt. 6)	Oslo	7,4 %
Markedsverdi eiendom kollektiv		6 182

Klimarisiko – Overgangsrisiko og fysisk risiko i investeringer

Nordeas Livs prismodeller er kalibrert til markedet, og hvis klimarisiko har noen innvirkning på et bestemt marked, vil den allerede være tatt i betraktning av andre markedsaktører. Nordea har derfor ikke iverksatt noen endringer i prismodellene for å ta hensyn til klimarisiko, og det er ikke gjort noen kritiske verdijusteringer. Fremover vil Nordea overvåke områder i verdsettelsesområdet der klimarisiko kan påvirke modellene.

Note 11. Finansiell risiko, forts.

Klimarisiko knyttet til investeringer antas generelt å være fanget opp i markedsverdien av eiendelene. En aktiva-sammensetning som er tungt vektet mot sektorer som er sårbare for klimaendringer, vil imidlertid representere en konsentrasjonsrisiko som krever bevissthet.

I Nordea Liv brukes MSCI Climate VaR-verktøyet for noterte aksjer og selskapsobligasjoner for å vurdere klimarisiko på tvers av en rekke plausible klimaendringsscenarioer. Vårt valg av scenarier inkluderer tre scenarier fra Network for Greening the Financial System.

Det første er Divergent Net Zero-scenariet der utslippene reduseres i tråd med minst 50 % sannsynlighet for å begrense den globale oppvarmingen til under 1,5 °C innen slutten av århundret. Netto null oppnås innen 2050, men til høyere kostnader på grunn av divergerende politikk innført på tvers av sektorer og en raskere utfasing av fossilt brensel.

Det andre er scenariet under 2 °C, der strengheten i klimapolitikken økes gradvis, noe som resulterer i 67 % sannsynlighet for å begrense den globale oppvarmingen til under 2 °C.

Den tredje er 3°C NDC-scenariet, der nasjonalt bestemte bidrag (NDC) representerer en vei der klimarelatert politikk implementeres i noen jurisdiksjoner, men global innsats er ikke ambisiøs nok til å stoppe global oppvarming.

Overgangsrisikoen er lav, men den fysiske risikoen er høy i dette «drivhus»-scenariet.

For hvert av disse scenariene kan klimarisiko vurderes ved hjelp av tre forskjellige klimaberegninger: overgangsrisiko, teknologiske muligheter og fysisk risiko. Med overgangsrisiko menes investeringsverdien som er utsatt som følge av den fremtidige klimapolitikken. Teknologimuligheter representerer investeringsoppsiden på grunn av inntekter fra lavkarbonteknologi, som kombinert med overgangsrisiko gir oss netto overgangsrisiko. Med fysisk risiko menes investeringsverdien som er utsatt som følge av klimarelaterte akutte hendelser og kroniske endringer, som ekstrem varme og kulde, nedbør, flom og tropiske sykloner.

MSCI Climate VaR-modellen brukes for noterte aksjer og selskapsobligasjoner for å vurdere overgangsrisiko og fysisk risiko (ekstremværrisiko) i ulike klimascenarier. I tillegg bruker Nordea Liv Carbon Risk Real Estate Monitor til å vurdere overgangsrisiko i sin direkte eiendomsportefølje. Når det gjelder statsobligasjoner, merker Nordea Liv en positiv trend i økt tilgjengelighet av karbonregnskapsmetoder og nødvendige data. For illikvide aktivaklasser er det fortsatt en utfordring å hente tilstrekkelige data.

Tabellen nedenfor viser prosentvis endring i virkelig verdi for noterte aksjer samt selskapsobligasjoner for hver risiko/mulighet for hvert av de tre beskrevne scenarioene.

Climate VaR pr. 31. desember 2024 ¹	NET ZERO 2050			FORSINKET OVERGANG			NDCs		
	Overgangs- risiko (%)	Teknologisk mulighet (%)	Fysisk risiko (%)	Overgangs- risiko (%)	Teknologisk mulighet (%)	Fysisk risiko (%)	Overgangs- risiko (%)	Teknologisk mulighet (%)	Fysisk risiko (%)
Noterte aksjer (%)	-7,61	2,18	-1,02	-3,38	0,65	-1,48	-1,76	0,35	-1,94
Selskapsobligasjoner (%)	-3,27	0,06	-0,1	-1,51	0,02	-0,14	-0,51	0,01	-0,18

¹ Overgangsrisiko og teknologiske muligheter beregnes på instrumentnivå, noe som betyr at den tar hensyn til gjenværende løpetid for individuelle obligasjoner. Datadekningen er 77 % for overgangsrisiko og 64 % for teknologisk mulighet. Fysiske risikoverdier er basert på selskapsnivå (notert egenkapital eller selskapsobligasjon), og justeres ikke for løpetid og instrumenttype. Datadekning for fysisk risiko er 75 %.

Kredittrisiko

Kredittrisiko innebærer risikoen for at en motpart i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å innfri en fordring eller lån. Nordea Liv har egen kredittkomite med mandat fra styret. Komiteen setter rammer som sikrer tilfredsstillende diversifisering og begrenser konsentrasjonsrisikoen mot enkeltutstedere. Rammene er basert på offisiell rating. For utstedere uten rating settes rammene individuelt for hver utsteder.

Kredittrisiko til den enkelte utsteder gjenspeiles direkte i verddivurderingen av det finansielle instrumentet.

Selskapets balanseførte kredittrisiko i obligasjonsporteføljene pr. 31.12.24 utgjør 48 588 millioner kroner. Gjennomsnittlig durasjon i porteføljene for amortisert kost er 6,3.

Note 11. Finansiell risiko, forts.

RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER TIL AMORTISERT VERDI

(beløp i millioner kroner)	AAA	AA	A	BBB	BB	Ikke ratet	Total
Sektor							
Stat-/statsgaranterte	4 957	1 327	0	0	0	1 113	7 398
Kommune/fylke	1 840	1 138	0	0	0	764	3 741
Bank/Finans	18 384	3 956	3 663	398	0	310	26 712
Industri	614	502	2 897	1 126	0	5 599	10 738
Sum obligasjoner	27 795	6 922	6 560	1 524	0	7 786	48 588

FORFALLSSTRUKTUR OBLIGASJONER

(beløp i millioner kroner)	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	> 5 år	Total
Obligasjoner til amortisert kost	3 381	4 463	6 549	2 550	2 835	28 809	48 588

LANDFORDELING OBLIGASJONER

(beløp i millioner kroner)	Stats og statsgarantert	Øvrige	Sum
Østerrike	0	186	186
Belgia	503	0	503
Canada	0	781	781
Sveits	0	540	540
Tyskland	0	476	476
Danmark	0	489	489
Spania	0	220	220
Finland	0	957	957
Færøyene	454	0	454
Frankrike	806	1 241	2 047
Storbritannia	0	582	582
Irland	0	24	24
Luxembourg	577	3 180	3 757
Nederland	0	1 208	1 208
Norge	3 257	23 634	26 891
Sverige	0	767	767
Slovakia	0	0	0
Overnasjonal	3 634	0	3 634
USA	780	1 339	2 119
Sum obligasjoner¹	10 011	35 624	45 634

¹ Obligasjoner til amortisert kost inngår i tabellen til virkelig verdi.

Note 11. Finansiell risiko, forts.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko innebærer risikoen for at selskapet vil støte på vanskeligheter med å oppfylle plikter tilknyttet finansielle forpliktelser. Nordea Liv har egen likviditetsramme for å sikre at selskapet har tilstrekkelig midler tilgjengelig for å møte

sine forpliktelser. Som en del av dette er det utarbeidet en stresstest som baseres på at selskapet til enhver tid skal ha tilstrekkelig likvide aktiva til å dekke at inntil 5 prosent av kollektivporteføljen flytter.

FINANSIELLE FORPLIKTELSER

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	0-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	> 5 år	Sum
Finansiell gjeld til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet	51			0	51
Finansiell gjeld til amortisert kost	0	0	2 000	830	2 830
Annen finansiell gjeld	564	91	545	271	1 471
Sum finansielle forpliktelser	615	91	2 545	1 101	4 352

Note 12. Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Selskapet kategoriserer finansielle instrumenter på tre forskjellige nivåer som er nærmere beskrevet i note 1.

PR. 31.12.2024 – NORDEA LIV

(beløp i millioner kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER				
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0	6 182	6 182
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	4 691	24	0	4 715
Aksjer og andeler:				
Aksjer	0	0	0	0
Aksjefond	5 473	0	76	5 549
Private Equity	0	0	1 497	1 497
Hedgefond	0	0	307	307
Eiendomsfond	0	0	113	113
Finansielle derivater	0	3	0	3
Andre finansielle eiendeler	63	0	0	63
Finansielle eiendeler investeringsvalg:				
Aksjefond	119 432	0	0	119 432
Rentefond	61 614	0	0	61 614
Finansielle derivater	0	-1 124	0	-1 124
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0	3 468	3 468
Andre finansielle eiendeler	655	0	0	655
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	191 928	-1 097	11 642	202 473
GJELD				
Finansielle derivater	0	72	0	72

PR. 31.12.2023 – NORDEA LIV

(beløp i millioner kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER				
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0	6 041	6 041
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	2 086	32	0	2 119
Aksjer og andeler:				
Aksjer	717	0	0	717
Aksjefond	5 405	0	72	5 476
Private Equity	0	0	1 926	1 926
Hedgefond	0	0	422	422
Eiendomsfond	0	0	109	109
Finansielle derivater	0	155	0	155
Andre finansielle eiendeler	88	0	0	88
Finansielle eiendeler investeringsvalg:				
Aksjefond	93 319	0	0	93 319
Rentefond	49 552	0	0	49 552
Finansielle derivater	0	780	0	780
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0	2 774	2 774
Andre finansielle eiendeler	577	0	0	577
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	151 745	967	11 343	164 055
GJELD				
Finansielle derivater	0	15	0	15

Aksjer og andeler klassifisert på nivå 3 utgjør til sammen 11 642 millioner kroner (11 343).

Note 12. Finansielle instrumenter til virkelig verdi, forts.

STRØMNINGSANALYSE NIVÅ 3 – NORDEA LIV

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Aksjer og andeler	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
Balanse pr. 31.12.2023	2 569	8 815
Leieinntekter	0	366
Kapitaltransaksjoner	0	700
Realisert gevinst/tap	93	0
Verdiregulering	63	-232
Tilgang	0	0
Avhendet	-733	0
Overført fra nivå 1 eller 2	0	0
Overført til nivå 1 eller 2	0	0
Balanse pr. 31.12.2024	1 993	9 649

SENSITIVITETSANALYSE NIVÅ 3 – NORDEA LIV

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Effekt ved 20 % fall i aksjekurser	Effekt ved 12 % fall i eiendomspriser
Aksjer	-15	0
Private Equity	-299	0
Hedgefond	-61	0
Eiendomsfond	-23	0
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	-1 158
Overført fra nivå 1 eller 2	0	0
Overført til nivå 1 eller 2	0	0
Sum	-399	-1 158

Note 12. Finansielle instrumenter til virkelig verdi, forts.

PR. 31.12.2024 – NORDEA LIV KONSERN

(beløp i millioner kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER				
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0	0	0
Investerings eiendom og eierbenyttet eiendom	0	0	6 076	6 076
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	4 691	24	0	4 715
Aksjer og andeler:				
Aksjer	0	0	0	0
Aksjefond	5 473	0	76	5 549
Private Equity	0	0	1 497	1 497
Hedgefond	0	0	307	307
Eiendomsfond	0	0	113	113
Finansielle derivater	0	3	0	3
Andre finansielle eiendeler	202	0	0	202
Finansielle eiendeler investeringsvalg:				
Aksjefond	119 432	0	0	119 432
Rentefond	61 614	0	0	61 614
Finansielle derivater	0	-1 124	0	-1 124
Investerings eiendom og eierbenyttet eiendom	0	0	3 408	3 408
Andre finansielle eiendeler	655	0	0	655
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	192 067	-1 097	11 477	202 447
GJELD				
Finansielle derivater	0	72	0	72

PR. 31.12.2023 – NORDEA LIV KONSERN

(beløp i millioner kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER				
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0	0	0
Investerings eiendom og eierbenyttet eiendom	0	0	5 882	5 882
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	2 086	32	0	2 119
Aksjer og andeler:				
Aksjer	717	0	0	717
Aksjefond	5 405	0	72	5 476
Private Equity	0	0	1 926	1 926
Hedgefond	0	0	422	422
Eiendomsfond	0	0	109	109
Finansielle derivater	0	155	0	155
Andre finansielle eiendeler	220	0	0	220
Finansielle eiendeler investeringsvalg:				
Aksjefond	93 319	0	0	93 319
Rentefond	49 552	0	0	49 552
Finansielle derivater	0	780	0	780
Investerings eiendom og eierbenyttet eiendom	0	0	2 701	2 701
Andre finansielle eiendeler	577	0	0	577
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	151 877	967	11 111	163 955
GJELD				
Finansielle derivater	0	15	0	15

Aksjer og andeler klassifisert på nivå 3 utgjør til sammen 11 477 millioner kroner (11 111).

Note 12. Finansielle instrumenter til virkelig verdi, forts.

STRØMNINGSANALYSE NIVÅ 3 – NORDEA LIV KONSERN

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Aksjer og andeler	Eiendom
Balanse pr. 31.12.2023	2 528	8 583
Leieinntekter	0	0
Kapitaltransaksjoner	0	0
Realisert gevinst	135	0
Verdiregulering	63	-232
Tilgang	0	1 132
Avhendet	-733	1
Overført fra nivå 1 eller 2	0	0
Overført til nivå 1 eller 2	0	0
Balanse pr. 31.12.2024	1 993	9 484

SENSITIVITETSANALYSE NIVÅ 3 – NORDEA LIV KONSERN

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Effekt ved 20 % fall i aksjekurser	Effekt ved 12 % fall i eiendompriser
Aksjer	-15	0
Private Equity	-299	0
Hedgefond	-61	0
Eiendomsfond	-23	0
Eiendom	0	-1 138
Sum	-399	-1 138

Note 13. Klassifikasjon av finansielle instrumenter

(beløp i millioner kroner)	NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	2024	2023	2024	2023
EIENDELER				
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	1	1	1	1
Finansielle eiendeler etter kostmetoden	1	1	1	1
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	9 649	8 816	0	0
Investerings eiendom	0	0	9 340	8 392
Aksjer og andeler	190 417	151 117	190 417	151 117
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	2 030	1 776	2 030	1 776
Finansielle derivater	-1 121	935	-1 121	935
Andre finansielle eiendeler	1 497	1 411	1 780	1 736
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	202 473	164 055	202 447	163 955
Rentebærende verdipapirer til amortisert kost	48 588	49 074	48 588	49 074
Finansielle eiendeler til amortisert kost	48 588	49 074	48 588	49 074
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen	0	65	0	65
Eierbenyttet eiendom	0	0	144	191
Immaterielle eiendeler	502	422	502	422
Andre eiendeler	151	385	151	385
Ikke finansielle eiendeler	653	872	796	1 063
SUM EIENDELER	251 714	214 002	251 832	214 094
GJELD				
Finansielle derivater med negativ verdi	72	15	72	15
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet	72	15	72	15
Ansvarlig lån	2 830	2 830	2 830	2 830
Finansiell gjeld til amortisert kost	2 830	2 830	2 830	2 830
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	54 748	54 066	54 748	54 066
Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	184 044	147 002	184 044	147 002
Avsetninger for forpliktelser	997	507	997	507
Forpliktelser ekskl. finansielle derivater	402	316	519	408
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	51	47	51	47
Ikke finansiell gjeld	240 242	201 939	240 360	202 030
SUM EGENKAPITAL	8 570	9 219	8 570	9 219
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	251 714	214 002	251 832	214 094

Note 14. Virkelig verdi finansielle instrumenter til amortisert kost

PR. 31.12.2024

(beløp i millioner kroner)

	Kostpris	Forventet kredittap (ECL)	Bokført verdi	Nivå I	Nivå II	Nivå III	Virkelig verdi
Rentebærende verdipapirer	48 599	-11	48 588	269	34 401	10 940	45 610
Sum finansielle instrumenter til amortisert kost	48 599	-11	48 588	269	34 401	10 940	45 610

PR. 31.12.2023

(beløp i millioner kroner)

	Kostpris	Forventet kredittap (ECL)	Bokført verdi	Nivå I	Nivå II	Nivå III	Virkelig verdi
Rentebærende verdipapirer	49 086	-11	49 074	277	34 651	12 271	47 199
Sum finansielle instrumenter til amortisert kost	49 086	-11	49 074	277	34 651	12 271	47 199

Note 15. Inntekter fra finansielle instrumenter fordelt på kategori

(beløp i millioner kroner)	NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	2024	2023	2024	2023
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI				
Aksjer og andeler				
Utbytte fra aksjer og andeler	17	22	17	22
Realisert gevinst/tap på aksjer og andeler	21 100	4 277	21 100	4 277
Urealisert gevinst/tap på aksjer og andeler	4 844	15 491	4 844	15 491
Sum aksjer og andeler	25 961	19 789	25 961	19 789
Rentepapirer				
Renteinntekter	6	167	6	167
Realisert gevinst/tap på rentepapirer	120	-185	120	-185
Urealisert gevinst/tap på rentepapirer	1	158	1	158
Sum rentepapirer	127	140	127	140
Finansielle derivater				
Renteinntekter	0	0	0	0
Realisert gevinst/tap på finansielle derivater	-1 998	-1 742	-1 998	-1 742
Urealisert gevinst/tap på finansielle derivater	-209	-12	-209	-12
Sum finansielle derivater	-2 207	-1 754	-2 207	-1 754
Inntekt fra investering i datterselskap og tilknyttet selskap	139	-959	0	0
Eiendom				
Leieinntekt	0	0	371	370
Verdiendring	0	0	-232	-1 329
Sum eiendom	0	0	139	-959
Annet				
Agio diverse	-46	-11	-46	-11
Andre finansielle inntekter og kostnader	131	82	131	82
Sum annet	84	71	84	71
SUM INNTEKTER FRA FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI	24 105	17 288	24 105	17 288
FINANSIELLE EIENDELER TIL AMORTISERT KOST				
Renteinntekter	1 719	1 458	1 719	1 458
Realisert gevinst/tap på eiendeler til amortisert kost	-153	-111	-153	-111
Sum inntekter fra finansielle eiendeler som holdes til forfall	1 566	1 347	1 566	1 347
SUM INNTEKTER FRA FINANSIELLE EIENDELER	25 670	18 635	25 670	18 635

Note 16. Aksjer og andeler i samme konsern

Datterselskaper - Nordea Liv

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Forretnings- kontor	Eierandel / stemmeandel	Resultat 2024	Anskaffelses- kost	Bokført verdi
Kundeportefølje					
Nordea Liv Eiendom AS	Bergen	100 %	142	13 966	9 592
Sum Kundeportefølje			142	13 966	9 592
Selskapsportefølje					
Nordea Aktuartjenester Norge AS	Bergen	100 %	0	0	0
Totalt datterselskap			142	13 966	9 592

Selskaper i samme konsern

Selskapets navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Nordea Liv Eiendom AS	Bergen	100 %	100 %
Folke Bernadottesvei 38 AS	Bergen	100 %	100 %
NLE Munchsgt 5B AS	Bergen	100 %	100 %
Arkaden Eiendom AS	Bergen	100 %	100 %
Kokstadflaten 4 AS	Bergen	100 %	100 %
Kokstadflaten 6 AS	Bergen	100 %	100 %
Rådhuspassasjen AS	Bergen	100 %	100 %
Havnespeilet AS	Bergen	100 %	100 %
Nykirkebakken 2 AS	Bergen	100 %	100 %
Olav Kyrresgate 22 AS	Bergen	100 %	100 %
Økernveien 119/121 AS	Bergen	100 %	100 %
Eikenga 31-33 AS	Bergen	100 %	100 %
Fr Nansens Plass 7 AS	Bergen	100 %	100 %
Fr Nansens Plass 7 ANS	Bergen	100 %	100 %
Eiendomsselskapet Dronning Mauds Gate 15 AS	Bergen	100 %	100 %
Chr. Kroghgs Gate 32 AS	Bergen	100 %	100 %
Ingeniørenes Hus AS	Bergen	100 %	100 %
Henrik Ibsens Gate 40-42 Oslo AS	Bergen	100 %	100 %
Kokstadvegen 23B AS	Bergen	100 %	100 %
Vallhallavegen 6 AS	Bergen	100 %	100 %
Fabrikkveien 36 AS	Bergen	100 %	100 %
Fabrikkveien 38 AS	Bergen	100 %	100 %
Fabrikkveien 41 AS	Bergen	100 %	100 %
Pilestredet 12 AS	Bergen	100 %	100 %
Allehelgens gate 4 AS	Bergen	100 %	100 %
Rådstuplass 4 DA	Bergen	100 %	100 %
Wiis Norway Holding AS	Bergen	100 %	100 %
Vika Utvikling AS	Bergen	100 %	100 %
OMM3 AS	Bergen	100 %	100 %
Norske Liv AS	Bergen	100 %	100 %
Nordea Aktuartjenester Norge AS	Bergen	100 %	100 %

Note 17. Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Investeringsvalgs- porteføljen	Kollektiv- og selskapsporteføljen
Nordea World Passive Fund S growth NOK	19 133	0
Nordea Kreditt Stars S growth	16 036	0
Nordea Sustainable Equities Global S growth NOK	14 106	4 935
Nordea FRN OMF I growth	8 590	812
Nordea 2 - Emerg Mkts Respons Enh Eq Fd X-NOK	7 514	0
Nordea Norwegian Stars Fund I growth	7 090	0
Nordea 1 - European Corporate Stars BF HX-NOK	6 123	0
Nordea 1 - North American Stars Equity Fund X-NOK	6 071	0
Nordea 2 - North American Resp. Enh Eq Fd X-NOK	6 068	0
Nordea Obligasjon III I growth	5 613	0
Nordea 1 - US Corporate Stars Bond Fund HX-NOK	5 447	0
Nordea 1 - Global Opportunity Fund X-NOK	5 240	0
Nordea Stabile Aksjer Global S growth	5 172	0
Nordea 1 - Global Stars Equity Fund X-NOK	5 119	0
Nordea 1 - Global HY Stars Bond Fund HX-NOK	4 438	0
Alfred Berg Norge Restricted I NOK	4 200	0
Nordea 1 - Global Diversity Engagement Fund X-NOK	3 847	0
Nordea Discretionary Global Equity C growth NOK	3 726	0
Nordea Norwegian Passive Fund A growth	3 072	0
Nordea FRN Kreditt I growth	2 695	0
Nordea 1 - European Stars Equity Fund X-NOK	2 504	0
Nordea Stabile Aksjer Global Valutasikret S growth	2 436	0
Nordea Stabile Aksjer Global A growth	2 371	0
Alfred Berg Global Corporate Enhanced Index F – I	2 370	0
Alfred Berg Nordic Investment Grade Acc	2 284	0
Nordea Global Enhanced Fund A growth NOK	2 053	0
Nordea 2 - Glob Respons. Enh Small Cap Fd X-NOK	1 948	0
Nordea Obligasjon Stars S growth	1 438	0
Nordea 2 - Japanese Resp. Enh. Equity Fund X-NOK	1 345	0
Alfred Berg Nordic High Yield	1 191	0
Nordea 1 - Global Climate and Envir. Fd BP-NOK	1 041	0
Nordea 2 - Europ Responsible Enh Eq Fd X-NOK	1 009	0
Nordea Obligasjon III C growth	979	0
Nordea Global Passive Fund A growth NOK	977	0
Nordea 1 - Global Climate and Envir. Fd X-NOK	885	0
Nordea FRN Pensjon C growth	824	0
Nordea PB Norsk Aksje Portefolje B Growth	799	0
Alfred Berg Income	775	0
Nordea Nordic Small Cap Fund A growth NOK	774	0
Nordea Norge Verdi A growth	741	0
Nordea Kort Obligasjon A growth	726	0
Nordea 1 - Global Value ESG Fund X-NOK	676	0
Alfred Berg Gambak	658	0
Alfred Berg Teknologi	638	0
Nordea Private Equity Separate Mandate II	534	1 316
Nordea 1 - Europ Corp Sustain Labelled Bd HX-NOK	482	0

Note 17. Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet, forts.

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Investeringsvalgs- porteføljen	Kollektiv- og selskapsporteføljen
Nordea Allokeringsfond fund C growth	464	0
Wellington Global Impact NOK T AcH	439	0
Nordea Sustainable Equities Global C growth NOK	436	0
Nordea 2 - Global Opp. Eq Fd NOK Hed - BI NOK	426	0
Nordea 2 - Global Enhanced Equity Fund HB-NOK	419	0
Nordea 2 - Glob Responsible Enh. Eq Fd - BI NOK	388	0
Wellington Global Impact USD T Acc	294	0
Nordea Kort Obligasjon I growth	281	0
Nordea 1 - Global Stars Equity Fund BP-NOK	272	0
BlackRock Global Funds - World Technology Fund	263	0
Nordea 2 - Emerging Markets Enhanced Eq Fd BP-NOK	229	0
Nordea 2 - Global Enhanced Small Cap Fund BP-NOK	229	0
Schroder Global Energy Transition I Acc NOK Hedged	204	0
Nordea Kort Obligasjon S growth	0	1 599
ICG Heureka Senior Lending Credit Compartment	0	249
Andre aksjer og andeler	4 947	-194
Sum aksjer og andeler	181 046	8 717

Note 18. Derivater

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Valuta	Risikoutsatt eksponering i NOK	Markeds- verdi negativ	Markeds- verdi positiv	Markeds- verdi total
Valutaforwards	AUD	53	0	1	1
	CAD	161	-1	0	-1
	CHF	81	0	0	0
	DKK	23	0	0	0
	EUR	1 277	-6	0	-5
	GBP	148	-1	0	-1
	JPY	230	0	2	2
	HKD	151	-2	0	-2
	SEK	37	0	0	0
	USD	3 810	-63	0	-63
Sum valutaderivater			-72	3	-68

Handel i derivater kan benyttes i forvaltning av aksjer og rentepapirer. Derivater benyttes med formål om å redusere risiko og effektivisere forvaltningen innenfor regulative- og styrets rammer.

Aksje- og rentederivatene er standard OTC-produkter og er sensitive for endringer i hhv. aksjeindeks og rentenivå.

Valutaterminkontrakter benyttes for å redusere eksponeringen i utenlandsk valuta og er sensitiv for endring i valutakurser. Verdiendringer motsvares i det vesentligste av verdiendringer på andre eiendelsposter. Valutarisikoen per årsslutt er representativ for selskapets valutarisiko gjennom året.

Note 19. Bygninger til eget bruk og investeringseiendommer

Samtlige av Nordea Livs investeringseiendommer er eid gjennom egne datterselskaper.

I verddivurdering pr. 31.12.24 er det benyttet følgende nominelle, effektive avkastningskrav:

Kontoreiendom: Intervall fra 4,5 prosent til 6,75 prosent, veiet gjennomsnitt 5,4 prosent.

Handelseiendom: Anvendt 6,5 prosent for samtlige handelseiendommer.

Annet: Intervall fra 4,9 prosent til 6,0 prosent, veiet gjennomsnitt 4,9 prosent.

Det foreligger ingen restriksjoner med hensyn til salg eller på bruk av inntekter og kontantstrømmer fra eiendommene.

Utover leiekontraktenes bestemmelser om standard på lokalene, samt å vedlikeholde eiendommene på normal måte, finnes det ingen kontraktsmessige forpliktelser til å utvikle eiendommer.

Eiendomstype	Brutto leieareal m ²	Leie NOK pr m ²	Markedsverdi i millioner kroner	Gj.sn. leietid i antall år
Kontor	139 476	3 168	7 057	3,7
Handel	21 984	1 485	452	7,2
Øvrig	36 908	2 245	1 241	5,6
Prosjekt	10 028	0	734	0,0
Totalt	208 396	2 794	9 484	4,2

Herav eiendom til eget bruk	Egenleie m ²	Totalareal m ²	Markedsverdi i millioner kroner	Leie egen bruk i millioner kroner
Olav Kyrrresgate 22	2 186	8 810	579	9,0
Totalt	2 186	8 810	579	9,0

Selskapet regnskapsfører bygg til eget bruk i henhold til virkelig verdi modellen i IAS 40.

Tilgang/avgang og verdiregulering (beløp i millioner kroner)	Investerings- eiendom	Eierbenyttet eiendom
Balanseført verdi pr. 31.12.2022	9 950	351
Reklassifisering mellom investerings- og eierbenyttet eiendom pr. 01.01.2023	183	-183
Tilgang, kjøp/aktivering eiendommer	435	-1
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi	-1 316	-13
Avhendelser	-823	0
Balanseført verdi pr. 31.12.2023	8 429	154
Reklassifisering mellom investerings- og eierbenyttet - endring i andel til eget bruk	12	-12
Tilgang, kjøp/aktivering eiendommer	1 132	2
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi	-234	1
Avhendelser	0	0
Balanseført verdi pr. 31.12.2024	9 340	144

Note 20. Kollektivporteføljen

Kollektivporteføljen er inndelt i to separate underporteføljer med ulik aktivaallokering. Det er i hovedsak nivået på rentegarantien som avgjør hvilken portefølje midlene knyttet til en kontrakt blir forvaltet i.

Fripoliser og ytelsesavtaler med garanti på 3,4 prosent eller mer, forvaltes i Høy-porteføljen, mens fripoliser og ytelsesordninger med garanti under 3,4 prosent, forvaltes i Lav-porteføljen.

For de private spareproduktene med garanti er det tidspunkt for tegning som er avgjørende for hvilken portefølje de forvaltes i. Avtaler tegnet før 2008 forvaltes i Høy-porteføljen, mens avtaler tegnet etter 1. januar 2008 forvaltes i Lav-porteføljen.

Aktivafordeling av midler i kollektivporteføljen for de to underporteføljene

Aktivaklasse (prosentvis andel)	2024 Høy	2024 Lav	2024 Total	2023 Høy	2023 Lav	2023 Total
Aksjer	12,7 %	11,9 %	12,1 %	12,4 %	10,9 %	11,3 %
Obligasjoner	4,4 %	5,0 %	4,9 %	2,8 %	3,4 %	3,3 %
Obligasjoner til amortisert kost	70,1 %	72,5 %	71,9 %	71,6 %	74,8 %	74,0 %
Eiendom	12,8 %	10,6 %	11,2 %	12,5 %	10,6 %	11,1 %
Forvaltet kapital (milliarder kroner)	14,1	41,3	55,4	13,7	41	54,6

Vektet total avkastning per aktivaklasse for Kollektivporteføljen.

Avkastning per aktivaklasse	2024	2023
Aksjer	22,6 %	13,5 %
Omløpsobligasjoner	11,0 %	12,2 %
Pengemarked	5,7 %	5,7 %
Obligasjoner til amortisert kost	3,4 %	3,0 %
Alternative investeringer	4,6 %	-1,2 %
Eiendom	1,6 %	-9,5 %

Note 21. Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen total	2024	2023	2022	2021	2020
Kapitalavkastning	4,4 %	2,5 %	0,8 %	8,1 %	4,8 %
Høy portefølje	2024	2023	2022	2021	2020
Kapitalavkastning	4,8 %	3,3 %	1,2 %	9,0 %	4,4 %
Lav portefølje	2024	2023	2022	2021	2020
Kapitalavkastning	4,3 %	2,2 %	0,6 %	7,8 %	5,0 %
Selskapsportefølje	2024	2023	2022	2021	2020
Kapitalavkastning	5,2 %	3,8 %	0,9 %	0,1 %	2,0 %

Beregning av kapitalavkastning er basert på modifisert Dietz metode.

Note 22. Avkastning i investeringsporteføljene

AKTIVAFOND

Avkastning (prosent)	2024	2023
Aktiva 10	8,6 %	7,5 %
Aktiva 30	11,8 %	10,2 %
Aktiva 50	15,2 %	13,1 %
Aktiva 65	18,1 %	15,1 %
Aktiva 80	21,2 %	17,2 %
Aktiva 100	24,1 %	20,3 %

Avkastning (prosent)	2024	2023
Aktiva Bedrift 10	6,9 %	6,1 %
Aktiva Bedrift 30	8,9 %	8,1 %
Aktiva Bedrift 50	11,1 %	10,9 %
Aktiva Bedrift 65	13,0 %	12,8 %
Aktiva Bedrift 80	14,6 %	14,4 %
Aktiva Bedrift 100	16,9 %	17,3 %

BÆREKRAFTSFOND

Avkastning (prosent)	2024	2023
Bærekraft 10	9,0 %	7,8 %
Bærekraft 30	11,9 %	10,3 %
Bærekraft 50	14,9 %	12,8 %
Bærekraft 65	17,7 %	14,8 %
Bærekraft 80	20,5 %	16,8 %
Bærekraft 100	23,1 %	19,7 %
Bærekraft Rente	5,7 %	6,9 %

Avkastning (prosent)	2024	2023
Bærekraft 10 Valutasikret	7,3 %	6,5 %
Bærekraft 30 Valutasikret	8,8 %	8,4 %
Bærekraft 50 Valutasikret	10,8 %	10,6 %
Bærekraft 65 Valutasikret	12,5 %	12,5 %
Bærekraft 80 Valutasikret	14,4 %	14,0 %
Bærekraft 100 Valutasikret	16,3 %	16,5 %

INDEKSFORVALTEDE FOND

Avkastning (prosent)	2024	2023
Indeksforvaltning 10	7,9 %	8,0 %
Indeksforvaltning 30	12,6 %	12,1 %
Indeksforvaltning 50	17,3 %	16,3 %
Indeksforvaltning 65	21,4 %	19,3 %
Indeksforvaltning 80	25,4 %	22,6 %
Indeksforvaltning 100	30,8 %	26,8 %

Avkastning (prosent)	2024	2023
Indeksforv. 10 Valutasikret	7,0 %	7,5 %
Indeksforv. 30 Valutasikret	9,9 %	10,8 %
Indeksforv. 50 Valutasikret	12,8 %	14,2 %
Indeksforv. 65 Valutasikret	15,3 %	16,5 %
Indeksforv. 80 Valutasikret	17,9 %	18,9 %
Indeksforv. 100 Valutasikret	21,0 %	21,8 %

Note 23. Immaterielle eiendeler, anlegg og utstyr

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	Driftsmidler	Immaterielle eiendeler ¹
Anskaffelseskost pr. 01.01.2024	100	1 147
Tilgang i året	1	144
Avgang i året	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.2024	101	1 292
Akkumulert ordinær avskrivning pr. 01.01.2024	86	462
Avgang akkumulert ordinær avskrivning	0	0
Årets ordinære avskrivninger	0	45
Akkumulert ordinære avskrivninger pr. 31.12.2024	86	507
Akkumulerte nedskrivninger pr. 01.01.2024	0	264
Årets nedskrivninger	0	19
Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2024	0	282
Netto bokført verdi pr. 31.12.2024	15	502

1 Immaterielle eiendeler er internt utviklede IT-systemer og ervervet forretningsverdi.

Økonomisk levetid / avskrivningsplan:

Driftsmiddel-gruppe	Økonomisk levetid i år	Avskrivnings-metode
EDB utstyr	4	Lineær
Kontorutstyr	5	Lineær
Aktiverte IT-systemer	3-12	Lineær
Ervervet forretningsverdi	12,5	Lineær

Driftsmidlene forventes å ha en økonomisk levetid lik avskrivningstiden.

Bakgrunnen for årets nedskrivning er harmonisering av selskapets prinsipp for aktivisering av immaterielle eiendeler til Nordea-gruppens prinsipp for aktivisering.

Note 24. Aksjekapital

	Antall aksjer	Pålydende verdi	Sum aksjekapital
Aksjekapital	6 800 000	100	680 000 000

Aksjeeier	Nordea Life Holding AB
Eierandel	100 %

Det foreligger ingen rettigheter som kan medføre utstedelse av nye aksjer. Alle aksjene har lik stemmerett.

Note 25. Salgskostnader

(beløp i millioner kroner)	2024	2023
Personalkostnader	45	43
Provisjoner (til andre selskaper)	320	284
Andre salgskostnader	11	10
Sum salgskostnader	376	337

Note 26. Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

(beløp i millioner kroner)	IAS19R 2024	IAS19R 2023
Netto pensjonsforpliktelser(+)/pensjonseiendel (-)	109	81
Sum	109	81

	2024	2023
Antall aktive medlemmer pr. 31.12. - Ytelsesbasert ordning ¹	7	7
Antall pensjonister pr. 31.12. - Ytelsesbasert ordning	90	91
Antall aktive medlemmer pr. 31.12. - Innskuddsordning ²	213	209
Gjennomsnittlig antall fast ansatte	217	213
Gjennomsnittlig antall årsverk	207	201

1 Gjelder ytelsesordning inkl. usikret ordning, ex syntetiske ordninger.

2 Inkluderer direkte innleide vikarer.

Pensjonsplaner

Nordea Liv er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene etter denne loven. Selskapets pensjonsordninger er sikret i og administrert av Nordea Liv Forsikring AS. Vi har også påtatt seg pensjonsforpliktelser i forbindelse med førtidspensjoner og tilleggspensjoner som ikke er dekket av pensjonsordningene i forsikringsselskapet. Tilleggspensjoner og førtidspensjoner som ikke er forsikret bokføres direkte som pensjonsforpliktelser i balansen. Vi har forpliktelse knyttet til kompensasjonsordning i forbindelse med konvertering fra ytelse- til innskudd i 2017. I tillegg har vi forpliktelse knyttet til virtuell innskuddsordning for lønn over 12G. Disse to ordningene omtales som syntetiske ordninger. De syntetiske ordningene inngår i netto pensjonsforpliktelse. Nordea Liv er medlem i Fellesordningen for AFP (Avtalefestet pensjon) som ble opprettet med virkning fra 2011 og er ytterligere omtalt i eget avsnitt.

Ytelsesbaserte pensjonsplaner

Pensjonsordningene i Nordea Liv er regnskapsført i samsvar med IAS19R som innebærer at nåverdien av pensjonsforpliktelsene fratrukket markedsverdien av

pensjonsmidlene reflekteres i balansen. De vesentligste ordningene er dekket av eiendeler i forsikringsselskapet. Tilleggspensjoner og førtidspensjoner som ikke er forsikret, bokføres direkte som pensjonsforpliktelser i balansen. Aktuarielle gevinster og tap som følge av endrede forutsetninger samt avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidler blir innregnet i andre resultatkomponenter i henhold til IAS19R (post 19 i resultatregnskapet). Hensyntatt utsatt skattefordel belastes egenkapitalen med 75 prosent av årets actuarielle gevinster og tap. Det tillegges 5 prosent finansskatt samt arbeidsgiver-avgift på 14,1 prosent på nettoforpliktelsen. Ordinær pensjonsalder i Nordea Liv er 67 år. Ytelsesordningen gir, basert på folketrygdens nåværende betingelser, rett til alderspensjon tilsvarende 67 prosent av pensjonsgrunnlaget på pensjoneringstidspunktet. Ved mindre enn 30 års tjenestetid på pensjoneringstidspunktet foretas en forholdsmessig avkorting. Uttak av tjenstepensjon kan starte fra 62 år.

Innskuddsbaserte pensjonsplaner

Fra 01.01.2011 ble ytelsesordningen lukket for nyansatte. Med virkning fra 01.01.2017 ble alle ansatte født etter 1958 konvertert til innskuddsordningen.

Note 26. Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader, forts.

Selskapet har følgende premiesatser for innskuddspensjon:

- Lønn fra 0 til og med 7,1G: 7 prosent
- Lønn fra 7,1G til og med 12G : 18 prosent

I tillegg er det etablert en innskuddsordning der årlig innskudd utgjør 18 prosent av innskuddsgrunnlaget for lønn over 12G.

Den fremtidige pensjonen er avhengig av bidragenenes størrelse og avkastningen på pensjonssparingen.

For innskuddsordningen vil kun opptjente, men ikke innbetalte innskudd være reflektert i balansen.

Avtalefestet pensjon – AFP

Med virkning fra og med 01.01.2011 ble det vedtatt å endre AFP-ordningen (Avtalefestet Pensjon). Endringene medførte at det ble opprettet en ny flerforetaks ytelsespensjonsordning. Da informasjon om vår andel av ordningens forpliktelser og kostnader ikke er tilgjengelig fra Fellesordningens side (administrator), kan ikke AFP-ordningen innregnes som en ytelsesordning. Den nye AFP-ordningen er regnskapsført som en innskuddsordning i henhold til IAS19R.

IAS19R pensjonsberegninger og forutsetninger

Beregningen av pensjonsforpliktelsene utføres av ekstern aktuar og er basert på aktuarielle forutsetninger som er likt fastsatt for alle pensjonsordningene i Nordea Norge.

Økonomiske forutsetninger	2024	2023
Diskonteringsrente	4,24 %	3,81 %
Forventet lønnsregulering	3,25 %	3,50 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	4,24 %	3,81 %
Forventet regulering av løpende pensjoner	1,14 %	2,40 %
Forventet inflasjon	2,25 %	2,25 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,25 %	3,50 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013

Fastsettelse av de økonomiske forutsetningene er basert på reglene i IAS19R. Det vil være vesentlig usikkerhet knyttet til langsiktige antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst samt regulering av folketrygdens grunnbeløp. IAS19R stiller krav til at det for diskonteringsrente skal anvendes en foretaksobligasjonsrente av høy kvalitet. Som grunnlag for valgt diskonteringsrente benyttes i Nordea Liv renten for norske obligasjoner med fortrinnsrett (OMF rente).

Forventet avkastning på pensjonsmidlene er i henhold til IAS19R og er satt lik nettorenten. Denne tilsvarer diskontringsrenten. I beregningen av pensjonsforpliktelser for 2024 har selskapet tatt utgangspunkt i dødelighetstabellen K2013. K2013 er basert på et dynamisk dødelighetsgrunnlag.

SAMMENSETNING AV PENSJONSMIDLENE

Fonderte pensjonsordninger	2024	2023
Aksjer	12,1 %	9,5 %
Obligasjoner	76,7 %	76,5 %
Eiendom	11,2 %	14,0 %
Annet	0,0 %	0,0 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Pensjonsmidlene i ordningen forvaltes av Nordea Liv og inngår i selskapets kollektivportefølje. For vurdering av risiko relatert til midlene vises det til note 11. Avkastningen på

pensjonsmidlene i 2024 følger Nordea Liv Forsikring AS sin avkastning i kollektivporteføljen. Avkastning er gjengitt i note 21.

Note 26. Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader, forts.

Beløp innregnet i balansen pr. 31. desember

(beløp i millioner kroner)	IAS19R 2024	IAS19R 2023
Nåverdi av pensjonsforpliktelsene	225	212
Pensjonsmidler	132	144
Faktisk beregnede netto pensjonsforpliktelser	93	68
Netto aktuarielle gevinster/tap (Ikke resultatførte estimatavvik)	0	0
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	17	13
Balanseførte netto pensjonsforpliktelser (+)/eiendel (-)	109	81
Hvorav relatert til ufunderte ordninger	118	102

Den sikrede ytelsesordningen har en overfinansiering i form av at midlene er 20,9 mill høyere enn forpliktelsen.

Utviklingen i pensjonsforpliktelsene og verdien av pensjonsmidlene presenteres under:

Endringer i nåverdien av pensjonsforpliktelsene

(beløp i millioner kroner)	2024	2023
Nåverdi av pensjonsforpliktelsene pr. 01.01	212	210
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6	6
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsene	8	7
Utbetaling av pensjoner	-12	-18
Aktuarielle gevinster(-)/tap(+)	11	8
Nåverdi av pensjonsforpliktelsene pr. 31.12	225	212

Oversikt over aktuarielle gevinster og tap

(beløp i millioner kroner)	IAS19R 2024	IAS19R 2023
Effekt av endrede aktuarielle forutsetninger inklusive arbeidsgiveravgift hvorav:		
- på pensjonsmidler, (-)kostnad/ (+)inntekt	-12	-2
- på pensjonsforpliktelser, (-)kostnad/ (+)inntekt	-13	-9
Resultatført i andre resultatkomponenter - OCI	-25	-11
Skatt på andre resultatkomponenter	6	3
Sum andre resultatkomponenter	-19	-8

Endringer i markedsverdien på pensjonsmidlene

(beløp i millioner kroner)	IAS19R 2024	IAS19R 2023
Pensjonsmidler pr. 01.01	144	140
Forventet avkastning på midlene	6	5
Utbetalte pensjoner	-9	-8
Innbetalinger til pensjonsordningene	3	9
Aktuarielle gevinster/tap (-)	-12	-2
Pensjonsmidler pr. 31.12	132	144
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	6	4

Note 26. Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader, forts.

Innregnede pensjonskostnader (beløp i millioner kroner)	IAS19R 2024	IAS19R 2023
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6	6
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsene	8	7
Forventet avkastning på midlene	-6	-5
Netto pensjonskostnader	8	8
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2	2
Årets resultatførte pensjonskostnad (+) / inntekt (-) Ytelsesbasert ordning	9,5	9,7
Årets resultatførte pensjonskostnad Innskuddsbasert ordning	22,6	21,6

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning 2025 basert på IAS19R

Diskonteringsrente (årets forutsetning 4,24%)	+0,5 %	-0,5 %
Ved diskonteringsrente:	4,74 %	3,74 %
- Endring i brutto pensjonsforpliktelse (PBO)	-0,04	0,03

(beløp i millioner kroner)

- Endring pensjonskostnad (service cost)	4,13	5,06
- Endring pensjonskostnad (interest cost)	1,23	-2,19
- Sum endring i pensjonskostnad	5,37	2,87

Lønnsregulering (årets forutsetning 3,25%)	+0,5 %	-0,5 %
Ved lønnsregulering:	3,75 %	2,75 %
- Endring i brutto pensjonsforpliktelse (PBO)	0,16	-0,16

G- regulering (årets forutsetning 3,25%)	+0,5 %	-0,5 %
Ved G-regulering	3,75 %	2,75 %
- Endring i brutto pensjonsforpliktelse (PBO)	-0,04	0,03

Diskonteringsrente:

En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

Forventet lønnsregulering:

En økning i lønnsvekst vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

Folketrygdens grunnbeløp (G-regulering).

En økning i G-reguleringen vil isolert sett medføre en reduksjon i pensjonsforpliktelsen.

Forventet levealder:

Utbetalingsforpliktelsen gjelder for det resterende livsløpet til deltakerne i ordningen.

En økning i forventet levealder vil lede til en økning i ordningens netto forpliktelse.

Note 27. Ansvarlig kapital og Solvenskapitalkrav

Nordea Liv er underlagt Lov om finansforetak og finanskonsern, med tilhørende Forskrift til finansforetaksloven om gjennomføring av Solvens II-direktivet.

Nordea Liv beregner solvensposisjonen basert på standardmetoden som definert i Solvens II-forskriften. Beregningen tar hensyn til volatilitetsjusteringen og overgangsbestemmelsen for forsikringstekniske avsetninger. Overgangsbestemmelsen hadde ingen effekt gjennom regnskapsåret 2024.

<i>(beløp i millioner kroner)</i>	2024	2023
Markedsrisiko	10 912	9 057
Livsforsikringsrisiko	9 093	6 263
Helserisiko	646	584
Motpartsrisiko	1 097	1 119
Diversifisering	-5 293	-4 194
Basiskrav til solvenskapital	16 455	12 829
Operasjonell risiko	300	315
Tapsabsorberende effekt av utsatt skatt	-2 593	-1 515
Tapsabsorberende effekt av forsikringstekniske avsetninger	-6 384	-4 131
Solvenskapitalkrav	7 778	7 497
Minstekapitalkrav før anvendelse av nedre og øvre grense	2 606	2 485
Minstekapitalkrav etter anvendelse av nedre og øvre grense	2 606	2 485
Det absolutte minstekapitalkravet er 4,0 mEUR		
Avstemmingsreserve	6 126	4 368
Innbetalt egenkapital	8 260	8 966
Kapitalgruppe 1	14 386	13 334
Evigvarende ansvarlig lånekapital	830	830
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	2 000	2 000
Risikoutjevningfond	310	253
Kapitalgruppe 2	3 140	3 083
Sum basiskapital	17 526	16 417
Sum supplerende kapital	0	0
Sum ansvarlig kapital	17 526	16 417
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet	17 526	16 417
Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet	14 907	13 831
Solvensgrad	225 %	219 %
Solvenskapitalmargin	9 748	8 920
Solvensgrad uten overgangsbestemmelse for tekniske avsetninger	225 %	219 %
Solvenskapitalmargin uten overgangsbestemmelse for tekniske avsetninger	9 748	8 920
Minstekapitalgrad	572 %	557 %
Minstekapitalmargin	12 301	11 346
Minstekapitalgrad uten overgangsbestemmelse for tekniske avsetninger	572 %	557 %
Minstekapitalmargin uten overgangsbestemmelse for tekniske avsetninger	12 301	11 346

Note 28. Andre kostnader

(beløp i millioner kroner)	2024	2023
Forvaltningshonorar selskapsportefølje	3	5
Renter på ansvarlig lån	189	166
Øvrige finanskostnader	-5	6
Øvrige kostnader	5	2
Sum	192	179

Note 29. Godtgjørelse til revisor

(beløp i millioner kroner)	NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	2024	2023	2024	2023
Lovpålagt revisjon	2,2	2,0	3,2	2,9
Sum	2,2	2,0	3,2	2,9

Tall er inklusiv merverdiavgift.

Note 30. Ytelser til ledende ansatte

		Lønn / Honorar	Bonus	Annen godtgjørelse	Totale godtgjørelser	Årets pensjons- kostnad
Ledende ansatte med krav til egnethetsvurdering:						
Chief Executive Officer (CEO)	Hans-Erik Lind	2 756 300	975 105	694 654	4 426 059	708 229
Chief Investment Officer (CIO)	Leif-Rune Husebye Rein	2 073 991	757 872	406 350	3 238 213	400 315
Chief Financial Officer (CFO)	Frode Dahl	1 982 196	24 937	23 509	2 030 642	285 654
Chief Risk Officer (CRO)	Tijn Schulting	1 308 024	33 250	36 125	1 377 399	142 163

		Honorar
Styret		
Leder	Jon Brenden*	
Medlem	Marte Kopperstad*	
Medlem (ekstern)	Eldbjørg Sture	355 000
Medlem	Johan Bertil Ludvig Nystedt*	
Ansattvalgt medlem	Espen Widerøe	150 000

Honorar totalt utbetalt til styremedlemmer utgjorde i 2024 kroner 505 000

* Ansatt i annet selskap i Nordea-konsernet. Det utbetales ikke styrehonorar til styremedlemmer som er ansatt i Nordea-konsernet, unntatt ansattrepresentanter.

Særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold (art og omfang), samt avtaler om bonus, overskuddsdelinger, opsjoner o.l.

Pr. 31.12.2024 inngår følgende ledende ansatte i Nordea Incentive Plan (NIP): CEO og CIO

Det er et øvre tak for resultatbonus på mellom 50 og 70 % av fastlønn.

Det er i 2024 totalt utbetalt 2.518.481 kroner fra NIP programmet, hvorav 760.567 kroner som aksjer.

Nordea Liv har ingen bonus-, pensjons- eller etterlønnsavtaler for medlemmer av styret.

Lån og garantier til ansatte

Nordea Liv gir ikke lån til ansatte. Det er ikke stilt garantier til ansatte eller tillitsvalgte.

Note 31. Skatt

(beløp i millioner kroner)

	NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	2024	2023	2024	2023
Årets skattekostnad fremkommer slik:				
Endring utsatt skatt	-7	21	-7	21
Betalbar skatt på årets resultat	427	287	427	287
Korreksjon tidligere år ¹	10	-3	10	-3
Årets skattekostnad ordinært resultat	430	305	430	305
Skatt på andre resultatelementer	-6	-3	-6	-3
Årets skattekostnad/skatteinntekt (-) total resultat	424	302	424	302
Beregning av skattepliktig inntekt				
Ordinært resultat før skattekostnad	1 722	1 235	1 722	1 235
Andre resultatkomponenter før skatt	-25	-11	-25	-11
Totalresultat før skatt	1 697	1 224	1 697	1 224
Permanente forskjeller	-3	-4	-3	-4
Endring midlertidige forskjeller	28	-82	28	-82
Estimatavvik tidligere år	-40	0	-40	0
Skattepliktig inntekt	1 682	1 138	1 682	1 138
Grunnlag betalbar skatt	1 682	1 138	1 682	1 138
Beregnet betalbar skatt på totalresultat (25 %)	420	285	420	285
Betalbar skatt vedrørende tidligere år	342	18	342	18
Sum betalbar skatt i balansen	763	303	763	303
Eiendeler ved skatt	0	270	0	270
Avstemming av effektiv skattesats				
Resultat før skattekostnad ordinært resultat	1 722	1 235	1 722	1 235
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats 25 %	431	309	431	309
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-1	-1	-1	-1
Korreksjon av tidligere års skatt ¹	0	-3	0	-3
Årets skattekostnad (ordinært resultat)	430	305	430	305
Effektiv skattesats	25 %	25 %	25 %	25 %
SPESIFIKASJON AV BEREGNING UTSATT SKATT				
Midlertidige forskjeller:				
Finansielle omløpsmidler i selskapsporteføljen	59	8	59	8
Sikkerhetsavsetning	18	22	18	22
Gevinst- og tapskonto	132	206	132	206
Netto midlertidige forskjeller før fremførbart underskudd	209	236	209	236
Grunnlag utsatt skatt/skattefordel(-)	209	236	209	236
Utsatt skatt (25 %)/ Utsatt skattefordel (-) 25 %	52	59	52	59

¹ Av endring i utsatt skatt, inngår 10 millioner kroner som korreksjon tidligere år.

Note 31. Skatt, forts.

Usikkerhet knyttet til selskapets skatteposisjoner

Tapsfradrag i skattemeldingen for 2016

Selskapet gjennomførte i 2016 restrukturering av eiendomsporteføljen. Restruktureringen medførte et skattemessig tap på 2 538 millioner kroner. I 2021 mottok selskapet et vedtak som reduserte tapsfradraget til 410 millioner kroner. Nordea Liv er uenig i argumentene som ble lagt til grunn og påklaget vedtaket. I 2023 mottok selskapet et vedtak fra Skatteklagenemda som ga medhold i klagen på alle punkter og selskapet fikk tilbakebetalt skatt i henhold til nytt skatteoppgjør. I 2024 tok Finansdepartementet ut søksmål mot Skatteklagenemda vedrørende vedtakets gyldighet. Det er ikke avklart når saken blir behandlet i Tingretten.

Bakgrunnen for saken er knyttet til forståelse av skattelovens § 10-35. Spørsmålet er hvorvidt mottatt konsernbidrag skal redusere skattemessig inngangsverdi knyttet til aksjene på mottakers hånd når det utdelte beløpet overstiger opptjent egenkapital i avgiverselskapet. I tillegg er spørsmålet om det har betydning hvorvidt konsernbidraget ytes direkte til morselskapet eller indirekte til et selskap høyere oppe i

eierrekken. Skattemyndighetenes påstand er at konsernbidrag omfattes av skattelovens § 10-35 og at dette gjelder uavhengig av hvilket selskap som mottar konsernbidraget. Etter selskapets vurdering er det mest sannsynlig at selskapet vinner frem hva gjelder de indirekte konsernbidragene og dette er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet. Pr. 31. desember 2024 er det avsatt betalbar skatt på 323 millioner kroner for øvrige forhold i saken.

Fradrag i henhold til sjablongregel 2018-2022

Selskapet mottok i 2022 vedtak om endring av inntektsskatt knyttet til beregning av sjablongfradraget for skatteleggingsperioden 2018-2020.

Saken gjelder hvorvidt inntekter fra investeringer i datterforetak skal inkluderes i telleren til faktoren som legges til grunn for beregningen av sjablongfradraget. Inntektsskatten ble som følge av vedtaket økt med 16,5 millioner kroner for de tre årene samlet. Selskapet er uenig og har påklaget vedtaket. Ved utarbeidelse av årsregnskapet har selskapet ekskludert inntekter fra investeringer i datterforetak ved beregning av sjablonfradrag. Pr. 31. desember 2024 er det avsatt betalbar skatt på 16,6 millioner kroner knyttet til ligningen for 2021.

Note 32. Ansvarlig lånekapital

Betingelser (beløp i millioner kroner)	Forfall	Långiver	2024	2023
Rente 5,45 % p.a. til 31.12.2024 ¹	Evigvarende	Nordea Life Holding AB	390	390
Rente 5,45 % p.a. til 31.12.2024 ¹	Evigvarende	Nordea Life Holding AB	440	440
3 mnd NIBOR + 244 bp ²	2025	Nordea Life Holding AB	2 000	2 000
Sum			2 830	2 830

Rentekostnader ansvarlige lån utgjorde 188,6 millioner kroner i 2024.

1 Påløpte renter i renteperioden forfaller til betaling senest innen en måned etter renteperioden. Renteperioden tilsvare regnskapsåret. Lån er nominert i norske kroner. Lånene er evigvarende, men låntaker har likevel rett til å si opp lånene for innfrielse med 6 års varsel, forutsatt Finanstilsynets godkjenning.

2 Påløpte renter i renteperioden forfaller til betaling senest innen siste bankdag i renteperioden. Renteperioden er kvartalsvis. Lån er nominert i norske kroner. Lånet har en løpetid på 10 år. Låntaker har likevel rett til, senere enn fem år etter utstedelse, å innfri lånet med 3 måneders varsel, forutsatt Finanstilsynets godkjenning.

Note 33. Andre forpliktelser

(beløp i millioner kroner)	NORDEA LIV		NORDEA LIV KONSERN	
	2024	2023	2024	2023
Leverandørgjeld	51	39	169	131
Skyldig offentlige avgifter	84	75	84	75
Sum annen gjeld	134	114	252	206

Note 34. Nærstående parter

Informasjonen under er presentert ut fra Nordea Liv konsern perspektiv, som betyr at informasjonen viser effekten fra nærstående parter¹ på Nordea Livs konsernregnskapstill.

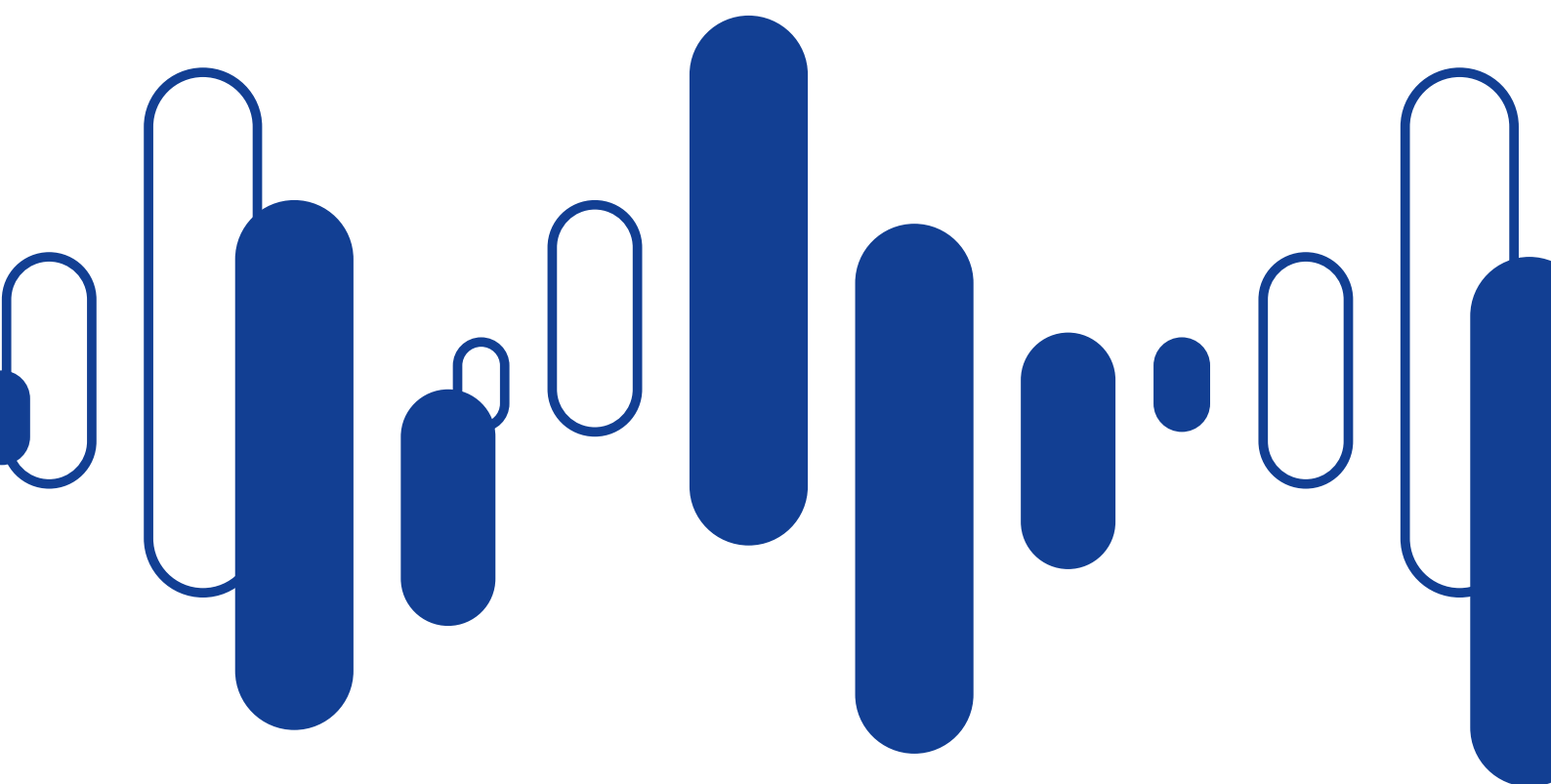
(beløp i millioner kroner)	2024	2023
EIENDELER		
Bankinnskud	1 121	1 081
Derivater	59	380
Andre eiendeler	32	19
Sum eiendeler	1 212	1 480
GJELD		
Derivater	-382	-51
Ansvarlig lånekapital	-2 830	-2 830
Annen gjeld	-27	-23
Sum gjeld	-3 239	-2 903
RESULTAT		
Renteinntekter	57	41
Returprovisjon	308	214
Andre driftsinntekter	28	29
Netto resultat på poster til virkelig verdi	-918	-298
Rentekostnader	-6	-5
Rentekostnader (ansvarlig lån)	-189	-166
Provisjonskostnader	-163	-150
Forvaltningshonorar	-84	-88
Andre driftskostnader	-55	-52
Sum resultat	-1 021	-475

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført i Nordea Liv og det nærstående selskapets ordinære virksomhet til de samme kriterier og betingelser som er gitt i sammenlignbare transaksjoner med lignende kunderelasjon til Nordea Liv.

Nordea Liv Forsikring AS, avdeling Bergen blir allokert husleie for sitt opphold i Olav Kyrres gt. 22 via Nordea Bank Abp, filial i Norge. Allokeringen er basert på «multiuser premises». Olav Kyrresgt 22 eies av Nordea Liv Eiendom AS, datterselskap av Nordea Liv. Nordea Bank Abp, filial i Norge har leieavtale med Nordea Liv Eiendom AS. Husleie i 2024 utgjorde 12,6 mill (9,1 mill i 2023).

¹ Nærstående parter er andre selskaper i Nordea-konsernet.

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i Nordea Liv Forsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Nordea Liv Forsikring AS, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Nordea Liv Forsikring AS sammenhengende i 10 år fra valget på generalforsamlingen den 26. mars 2015 for regnskapsåret 2015.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Verdsettelse av investeringseiendom og Verdsettelse av forsikringsforpliktelser har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært viktige fokusområder i vår revisjon også i 2024.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdsettelse av investeringseiendom

Vi har fokusert på verdsettelse av investeringseiendommer som er bokført til virkelig verdi fordi disse utgjør en betydelig del av eiendelene i balansen. Markedet for større næringseiendommer i Norge er lite likvid slik at verdsettelsen krever at ledelsen benytter skjønn som en del av sine prosesser. Verdsettelse av investeringseiendommene er basert på eksterne takster.

I de eksterne takstene tas det utgangspunkt i estimer for netto fremtidige kontantstrømmer neddiskontert til virkelig verdi. Modellen innebærer blant annet bruk av skjønn for fastsettelse av forventet fremtidig markedsleie, oppgraderingskostnad og avkastningskrav. Markedstransaksjoner fungerer som viktige referansepunkter for tredjeparts takstmenn.

Presisjonen i beregningen avhenger også av observerbar informasjon om eiendommene, slik som areal, eksisterende leiekontrakters utløpsdato og kontraktsfestet leienivå mv.

Se note 1.15 og 19 til årsregnskapet for en beskrivelse av verdsettelse av investeringseiendom.

Vi har vurdert utformingen av og testet effektiviteten av selskapets egne kontroller som skal sikre at observerbar informasjon om eiendommene er korrekt inkludert i de eksterne verdsettelsene. De kontrollene vi valgte å bygge på fungerte effektivt.

For å ta stilling til presisjonen i beregningene ble sentrale observerbare parametere i modellen kontrollert på stikkprøvebasis mot leiekontrakter og andre dokumenter uten at det ble avdekket avvik av betydning.

Vi har også avholdt møter med de eksterne verdsetterne for å vurdere deres kvalifikasjoner, kompetanse og objektivitet. Videre har vi gjennomgått engasjementsbrevet mellom selskapet og verdsetterne for å vurdere hvorvidt det var klausuler eller honorarbestemmelser som kunne påvirke deres objektivitet eller på noen annen måte begrense deres oppdrag. Vi fant ingen indikasjoner på slike forhold. Vi har også vurdert deres modeller for verdsettelse og funnet at disse er hensiktsmessige og i henhold til bransjepraksis.

Vi har utfordret ledelsens anvendelse av skjønn ved å vurdere rimeligheten av benyttede forutsetninger for forventede fremtidige kontantstrømmer og avkastningskrav mot markedsdata. Bakgrunnen for vesentlige endringer i verdi fra tidligere perioder var gjenstand for diskusjon med verdsetterne. Vi fant at forutsetningene og vesentlige endringer i verdi stemte godt overens med informasjon fra relevante kilder.

Vi har også vurdert og kommet til at noteinformasjonen om investeringseiendom var i henhold til kravene i regnskapsreglene og ga en hensiktsmessig beskrivelse av metoden som ble benyttet og forutsetningene som lå til grunn for verdsettelsen.

Verdsettelse av forsikringsforpliktelser

Vi har fokusert på beregningen av forsikringsforpliktelser fordi det er vesentlige estimater i regnskapet. Estimatenes innebærer komplekse vurderinger av sannsynligheten for at forsikrede hendelser inntreffer, og usikkerhet knyttet til hvorvidt avsetningene er tilstrekkelig til å dekke de totale forpliktelsene overfor forsikringstakerne. Små justeringer av forutsetningene kan ha vesentlig betydning for størrelsen på estimatene.

Beregningen av forsikringsforpliktelsene vil i stor grad avhenge av god datakvalitet i forsikringssystemet og anvendelse av forutsetninger som er i tråd med regulatoriske bestemmelser og hensiktsmessige bransjestandarder.

Se note 1.10, 1.15, 2, 3 og 4 til årsregnskapet hvor ledelsen gir en nærmere beskrivelse av forsikringsforpliktelsene, forutsetningene og estimatusikkerhet.

Ved vår revisjon har vi vurdert og testet utformingen og effektiviteten av etablerte kontroller som sikrer god datakvalitet i forsikringssystemene som ligger til grunn for beregningen av forsikringsforpliktelsene. Vi undersøkte også om ledelsen hadde etablert effektive kontroller rettet mot datainnhenting, databehandling, avstemming av forsikringssystemene samt generelle IT-kontroller. De kontrollene vi valgte å bygge på fungerte effektivt.

Vi har også utført uavhengige kontrollberegninger for et utvalg av forsikringsforpliktelsene ved bruk av våre aktuarielle modeller og sammenlignet mot selskapets beregninger. Det samme gjorde vi for de metoder og modeller som ledelsen benyttet. Vi benyttet våre egne aktuarer i deler av dette arbeidet. Kontrollberegningene viste ikke avvik av betydning.

Vi har vurdert og utfordret ledelsens anvendelse av sentrale forutsetninger som ligger til grunn for estimatet av forsikringsforpliktelsene. Det samme gjorde vi for de metoder og modeller som ledelsen benyttet. Vi benyttet våre egne aktuarer i deler av dette arbeidet. Våre funn er at forutsetninger, metoder og modeller var i tråd med bransjestandarder, regulatoriske bestemmelser og var anvendt konsistent.

Vi har også vurdert og kommet til at informasjonen i notene om forsikringsforpliktelsene er tilstrekkelig og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som

vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

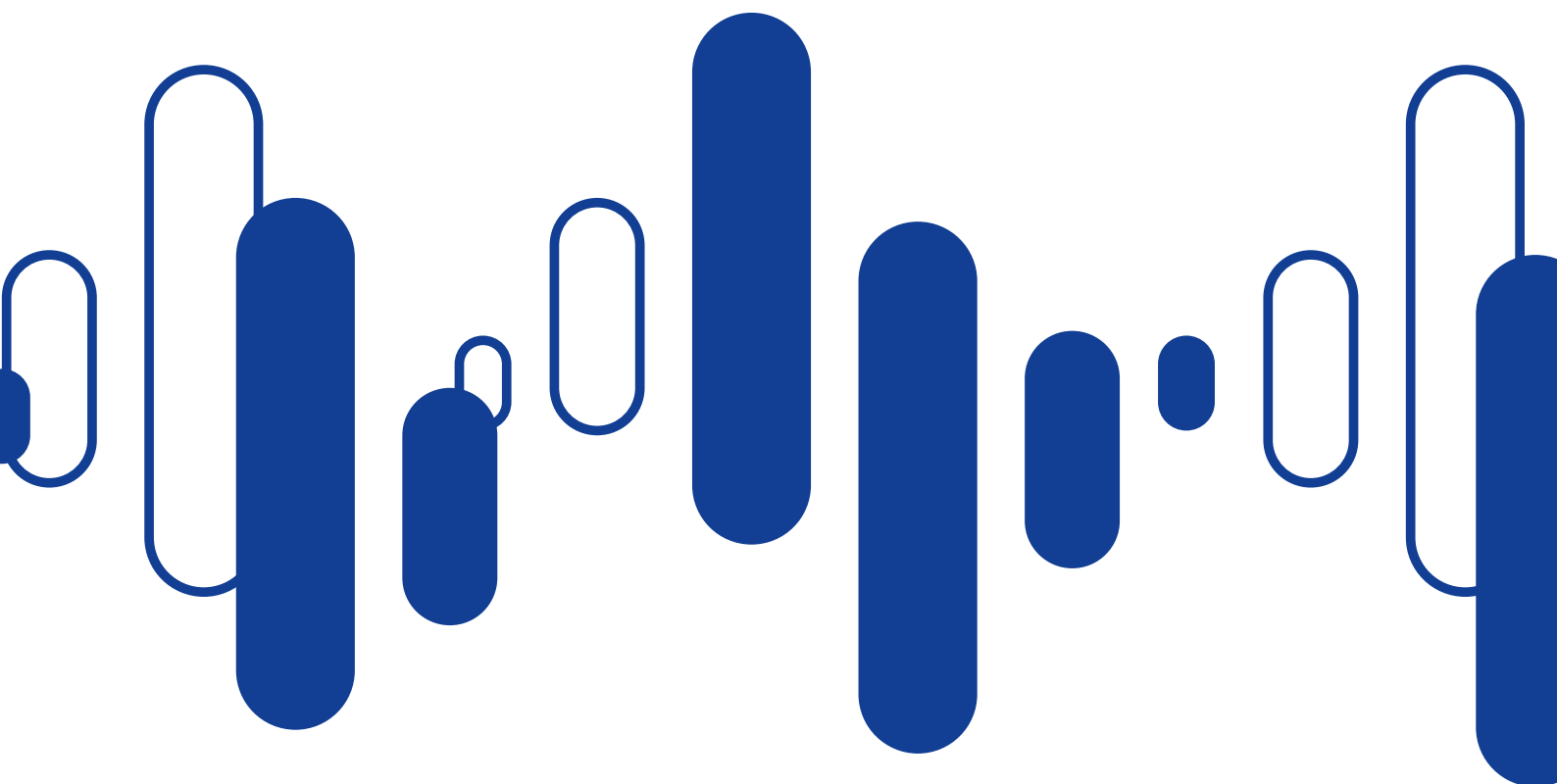
Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om iverksatte tiltak for å eliminere trusler eller iverksatte forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Marius Kaland Olsen, 25. mars 2025
PricewaterhouseCoopers AS

Marius Kaland Olsen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Begreper og uttrykk

Begreper og uttrykk

Resultat- og kapitalavkastning

Administrasjonsresultat

Resultat som følge av at de faktiske kostnader avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Avkastningsresultat

Differansen mellom faktisk oppnådd avkastning på finansielle eiendeler og garantert avkastning (grunnlagsrente).

Risikoresultat

Risikoresultat består av premier selskapet tar for å dekke forsikringsrisikoer med fradrag for faktiske kostnader i form av forsikringsmessige avsetninger og utbetalinger ved forsikringstilfeller som død, pensjon, uførhet og ulykke.

Kapitalavkastning

Markedsavkastning inkludert urealisert avkastning ført i bufferfondet.

Grunnlagsrente

I de tradisjonelle (ytelsesbaserte) produktene benyttes en beregningsrente for å fastsette avsetninger og premier. Høyeste beregningsrente fastsettes av Finanstilsynet og benevnes som grunnlagsrenten. For nye kontrakter er maksimal grunnlagsrente 2,0 prosent. Grunnlagsrenten er kundenes årlige rentegaranti.

Livsforsikringsprodukter

Kollektiv ytelsespensjon

Kollektiv ytelsespensjon er utbetaling av pensjon fra avtalt alder og så lenge den forsikrede lever.

Kollektiv innskuddspensjon

I kollektiv innskuddspensjon er premien gitt som prosent av lønn. Utbetalingene er ukjente og opphører ved en avtalt alder. Kunden bærer all finansiell risiko i oppsparingsperioden.

Fripolise

Fripolise er oppspart pensjon fra en kollektiv ytelsespensjon og oppstår når et medlem trer ut av pensjonsavtalen eller pensjonsavtalen opphører.

Pensjonskapitalbevis

Pensjonskapitalbevis er pensjon oppspart fra en kollektiv innskuddspensjon. Et pensjonskapitalbevis er vanligvis en verdipapirkonto med fondsandeler fra bedriftens pensjonsordning.

Egen Pensjonskonto (EPK)

Egen Pensjonskonto (EPK) ble innført fra 2021 med formål å samle ansattes innskuddspensjon fra nåværende arbeidsgiver og pensjonskapitalbevis fra tidligere arbeidsgivere på et

sted. Med EPK får de ansatte bedre oversikt over opptjent pensjon fra forskjellige arbeidsgivere, og dermed større eierskap til egen pensjon. EPK har i tillegg åpnet opp for at ansatte selv kan velge egen leverandør til å håndtere sin pensjonsopptjening eller reservere seg mot flytting ved skifte av arbeidsgiver. Fripoliser inngår ikke i egen pensjonskonto.

Kapitalforsikring

Individuelle livsforsikringer der forsikringssummens utbetales ved død eller utløpt forsikringstid. Slik forsikring kan ha uførepensjon eller uførekapitalforsikring tilknyttet.

Rente-/pensjonsforsikring

Individuell livsforsikring der livrente/pensjonsbeløpet utbetales terminvis fra avtalt alder betinget av at forsikrede lever. Slik forsikring kan ha enke-/barne- og uførepensjon tilknyttet.

Gruppelivsforsikring

Kollektiv dødsrisikoforsikring som arbeidsgiver eller forening tegner for sine ansatte eller medlemmer eventuelt også for deres barn og ektefeller. Forsikringssummen utbetales som engangsbeløp ved død. Slik forsikring kan ha uførekapitalforsikring tilknyttet.

Erstatning

Beløpet som utbetales ved inntruffet forsikringstilfelle

Gjenforsikring (Reassuranse)

Den del av risikoen som er overført til annet forsikringsselskap.

Gjenkjøp

Gjenkjøp oppstår når forsikringsforholdet avbrytes og gjenkjøpsverdien blir utbetalt til forsikringstakeren.

Finansielle derivater

Futures

Futures er en avtale om å kjøpe eller selge et spesifikt beløp i et finansielt instrument til en avtalt kurs på en gitt fremtidig dato.

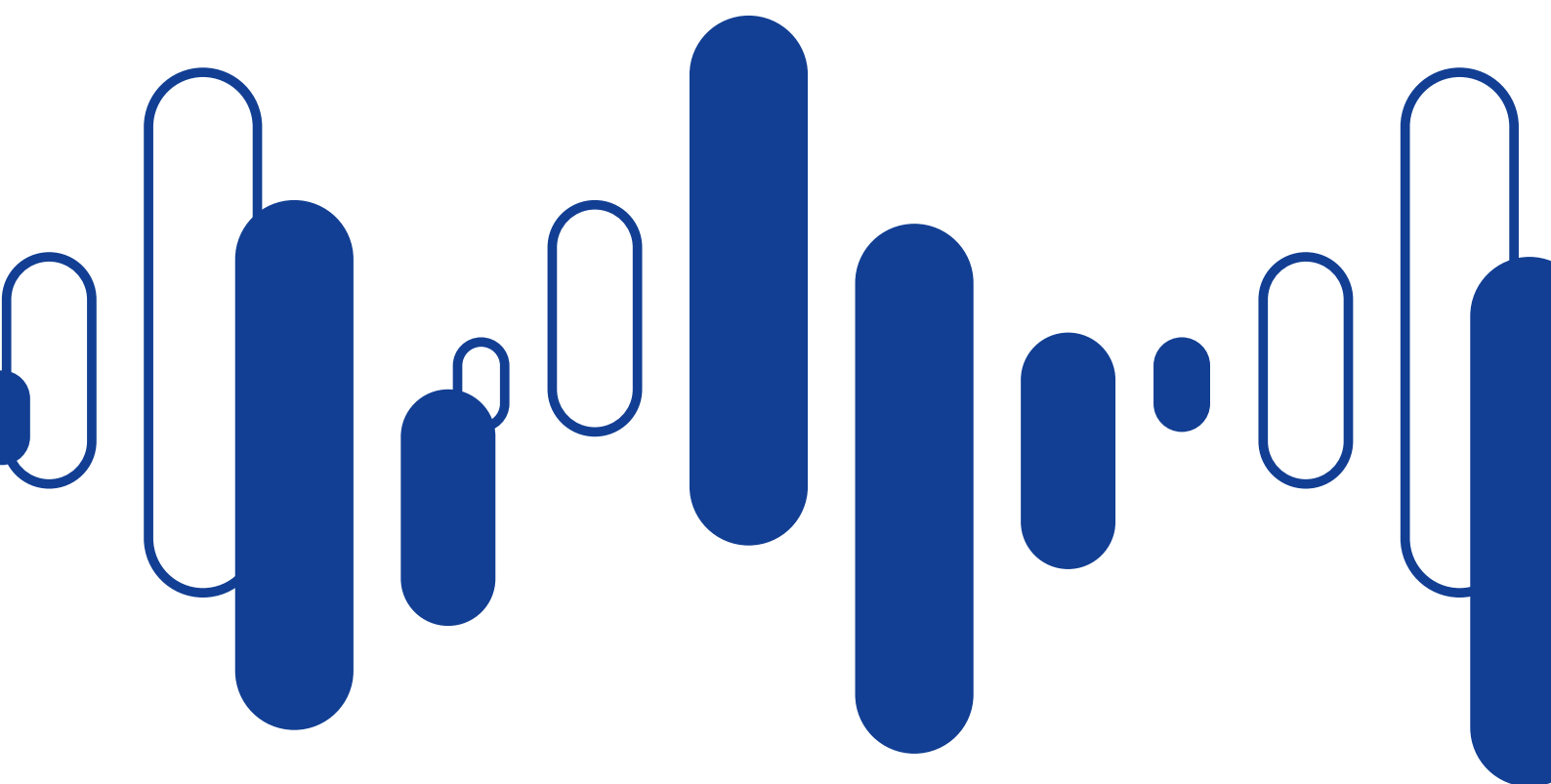
Renteswapper/Assetswapper

En tidsbegrenset avtale om å bytte rentebetingelser mellom to parter. Normalt innebærer avtalen om bytte av fast rente mot flytende rente. Instrumentene brukes til å styre den langsiktige renterisikoen.

Valutaterminforretninger (FX)

Valutaterminforretninger er avtale om å kjøpe eller selge et bestemt valutabeløp på et fremtidig tidspunkt til en avtalt vekslingskurs mot en annen valuta. Kontraktene benyttes hovedsakelig til å valutasikre aksjer, obligasjoner og andre beholdninger.

Styrende organer

Styrende organer

STYRET

Styremedlemmer

Jon Brenden
Johan Nystedt
Eldbjørg Sture
Marte Kopperstad

Ansattvalgt styremedlem

Espen Widerøe

REVISJONSUTVALGET

Johan Nystedt
Eldbjørg Sture
Marte Kopperstad

RISIKOUTVALGET

Eldbjørg Sture
Marte Kopperstad
Jon Brenden

LEDERGRUPPE

Hans-Erik Lind	Chief Executive Officer (CEO)
Leif-Rune Husebye Rein	Chief Investment Officer (CIO)
Frode Dahl	Chief Financial Officer (CFO)
Tijn Schulting	Chief Risk Officer (CRO)
Jørn Torsvik	Chief Technology Officer (CTO)
Leif Raanes	Head of Legal
Maria Seim	Head of Private
Phu Le Duong	Head of Corporate
Anna Victoria Ragner	Head of Strategy and Transformation
Espen Haukedal	Head of Management Oversight
Anne-Marit Benterud	Head of Price & Analysis
Christiane Sæbøe Strand	Management Partner

